

BÖLÜM: II
ş u b e
ç a l ı ş m a l a r ı

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

İSTANBUL ŞUBESİ

XIII Dönem Yönetim Kurulu

Çalışma Raporu

16 Ocak 1972 - 14 Ocak 1973

YÖNETİM KURULU

Başkan : Metin KARAMAN
II. Başkan : Ahmet KUTLUBAY
Yazman Üye : Yavuz ÇİZMECİ
Sayman Üye : Engin DAĞISTANLI
Üye : Nasuh PERDAHÇI
Üye : Balamber GÖKÇİN
Üye : Engin GÜNÇE

Denetleme Kurulu
Muhittin GÜNDOĞAN
Servet KUMSAL
Ergin DİKMEN

Temsilciler
İzmit : Sait BÜLBÜL
Bursa : İsmail OKAT
Sakarya : Azmi EREN

KOMİSYON ÇALIŞMALARI

Yönetim Kurulumuzun 20.1.1972 tarih ve 2 sayılı toplantısında, alınan karar gereğince üyelerimiz arasında çalışmak istedikleri komisyonların tesbiti için bir anket yapılmıştır.

Ankete 59 üyemiz cevap vermiştir. Gelen cevaplarda üyelerimizin çoğunluğunun kalite belgesi ve bilirkişi gibi komisyonlarda çalışma eğiliminde oldukları görülmüştür.

Cevap veren 58 üyemizin çalışma alanları; Kamu Kesimi 23 kişi, Özel Kesim 6 kişi ve SMM 29 kişidir.

Ancak Yönetim Kurulumuz, kalite belgesi komisyonu tesbitinde Kamu kesimindeki üyelerimizin seçilmesine prensip olarak karar vermiştir.

Komisyonlar ve seçilenler aşağıda görülmektedir.

KALİTE BELGESİ KOMİSYONLARI

Kalite Belgesi İstiyen Firma	İmalâtı	Komisyon Üyeleri
Elektrik Kömürleri Ltd. Şt. Kalite Belgesi Verildi	Elektrik Kömürü	Yaşar Özkaya (İller B.) Avni Öztürk (D.D.Y.) Vural Aygen (İ.T.Ü.)
Hayk Değirmencioğlu HEİCO Kalite Belgesi verildi	Aydınlatma Cihazları	Adnan Çetin (Serbest) Orhan Serez (İller B.) Selâhattin Arslan (İşsiz)
Hayk Değirmencioğlu HEİCO Kalite belgesi verildi	500 Watt'lık Transformatörler	Nihat Bozkaya (İ.E.T.T.) Işık Özkaymak (İ.T.Ü.) Erol İşletmeler (İ.E.T.T.)
Hayk Değirmencioğlu HEİCO Kalite belgesi verilmedi.	Floresant Balastan	Mete Sanver (İ.T.Ü.) Önder Bankal (İ.T.Ü.) Alpay Küran (Bayındırlık I. İşlt.)
Şadan Aksiz Şenkron Asansörleri Devam ediyor.	Asansör	Vecihi Olut (İst. Bel.) Aykut Soyucengil (İst. Bel.) Özer Aymen (D.D.Y.)
Kemâl Gürtuna Tromag Transformatör Devam ediyor.	Transformatör	Armağan Çakar (İst. Bel.) Hürrem Babatemel (D.D.Y.) Öcal İnuğur (D.D.Y.)

Kalite Belgesi İstiyen Firma	İmalâtı	Komisyon Üyeleri
Özbay Elektrik İstekten vazgeçti	Saç Dağıtım Tablosu	İlhan Erdemir (P.T.T.) Agop Nar (İ.E.T.T.) Turan Öztürk (P.T.T.)
Selçuk Demet Super İstekten vazgeçti	Transformatör, voltaj regülatör, redresör, redektör ve Ölçü alet- leri	Faruk Hedili (D.D.Y.) Aykut Özidoruk (T.E.K.) Erdoğan Ersarı (Y.E.S.)
Türk Kablo A.Ş. Kalite belgesi verildi.	Alpa Apak ve Telefon kabloları	Özcan Özenbaş (P.T.T.) Baykut Olcay (P.T.T.) Taner Gedik (P.T.T.)
Türk Kablo A.Ş. Devam ediyor	Atek ve Alpek kablo- ları	Burhan Hamamcı (İller B.) Gürel Cansever (Y.S.E.) Sait Bülbül (Elk. İşlt.)
Kavel Kablo ve Elk. Malz. A.Ş. Devam ediyor	15 KW NY. CYFY. kablo.	Şengül Aygen (P.T.T.) Turan Akdeniz (P.T.T.) Veli Bekdemir (P.T.T.)
Hayk Değirmencioğlu HEİCO Devam ediyor	T. V. Regülatörü	Ahmet Akın (İller B.) Bayram Tural (D.D.Y.) İlker Suna (P.T.T.)
UNİKA KABLO Devam ediyor	Kaynak Kabloları	Ali Arslan (T.R.T.) Erol Günsoy (İller B.) Bahattin Gençay (İller B.)
Türk Philips A.Ş. Devam ediyor.	Balast Aydınlatma Armatür- leri.	İsa İlisu (İ.T.Ü.) Mahmut Kayral (İ.T.Ü.) Tuncay Çaylı (İ.T.Ü.) Osman Acar (Y.S.E.) Osman Çetinkaya (Bayındırlık.) Azmi Çapan (Bayındırlık I. Böl- ge.)

[*] Vize ve Fennî Mesuliyet Komisyonu :

Yavuz Çizmeci
Feza Özçetin
Engin Dağıstanlı
Yalçın Kaya Necan
Nihat Sarıcı
Şener Korsu
Erol Açıkgöz
Vecihi Olut

Kitaplık Komisyonu :

1 — Selâhaddin Aslan
2 — Hasan Halet Işıkpınar

**Televizyon Anten Tesisatları Ko-
misyonu**

1 — Balamber Gökçin
2 — Oktay Cebeci
3 — Işık Özkaynak

(*) E.M.O. İstanbul Şubesi Yayın No : 1.

SUNUŞ

Sayın Üyelerimiz,

XIII. Genel Kurulumuzda bizlere verilen görevin bilincinde olarak ve bunun sorumluluğunu duyarak bir yıllık dönem boyunca yaptıklarımızı sunduğumuz «Çalışma Raporu» ile huzuruza getirmiş bulunuyoruz.

1972 yılının koşulları içinde halkımızın ve teknik elemanlara ilişkin sorunların yoğunlaştığı bu devrede, olaylara ülkemizin somut gerçekleri açısından bakmayı gerekli gördük.

Ülkemizin geri kalmış bir ülke olduğunu ve meslekdaşlarımızın sorunlarının bu temel gerçekle iç içe bulunduğunu; ülkemizde üretim araçları üreten sanayi kolu kurulmaksızın, hızlı ve köklü teknolojik atı-

lımlar yapılmaksızın, çağdaş düzeye ulaşamayacağımızı ve geri kalmışlıktan kurtulamayacağımızı biliyoruz. Ağırlaşan sosyo-ekonomik koşullar içinde, teknik elemanların problemlerinin bu temel sorunlarla ilişkisine, gözden kaçırmadan bakmak hepimizin görevidir.

Yönetim Kurulu olarak, bugün huzurunuzdayız. Bir dönem boyunca elimizden gelen çabayı gösterdik. Elektrik Mühendisleri olarak, Odamız etrafında daha sıkı kenetlenmemiz ve yönetim kurullarını çalışmalarını sırasında desteklememiz, teknik elemanları daha güçlü kılacak ve dolayısıyla yarının mutlu Türkiye'sinin kurulmasına katkıda bulunacaktır.

Saygılarımızla,

YÖNETİM KURULU

yurt sorunları

SANAYİ İLE İLGİLİ SORUNLAR

Sanayileşmiş bir ülkeden kasıt, gerçekte «Üretim araçları, üreten Sanayi» ye sahip olan bir ülkedir. Bir ülkede tüketim malları üreten sanayi, hatta ara malları üreten sanayi ne kadar gelişmiş olursa olsun, eğer üretim araçları üretimi gelişmemişse, bu sanayi kolu kurulmamışsa o ülkenin gerçek anlamda sanayileşmiş bir ülke olduğundan söz edilemez.

Günümüz Türkiye'sinde ise yapım sanayinin durumu şöyledir :

1968 yılı verilerine göre gıda maddeleri üretimi toplam sınaî üretiminin % 36' sını oluşturmaktadır. Dokuma ve giyim, kundura deri % 16.4, ağaç mobilya, kâğıt ve baskı % 4,1 kauçuk, kimya ve petrol % 14.9, ana metal, metalden mamul ve metalden gayrî maddeden mamul eşya % 17.6, makine ve taşıt ise % 10.5'ini oluşturmaktadır.¹

Bu durum Türk yapım sanayinin çoğu dayanıksız olan tüketim malları üretiminde yoğunlaştığını göstermektedir. Tekstil hariç, genellikle dünya pazarlarına satış olanağı olmayan bu maddelerin iç pazara dayalı olacağı kendiliğinden bellidir. Gerçi , 1963 - 1968 yılları arasında tüketim malları üretiminde görece olarak bir azalma olmuş ve buna karşılık da kimyasal maddeler üretimi ile ana metal ve makina sanayii kullanımda belli artışlar gerçekleştirilebilmiştir. Ama bu yapısal değişme beklenen bir düzeye ulaşmamıştır. Kaldı ki ana metal ve makina sanayii ürünlerinin maliyetleri dünya ölçekli duvarlarıyla korunmak zorundadır.

çülerine göre oldukça pahalı olup, güm- Ayrıca bu kollarda yapılan ihracat da ancak devletin ödediği yüksek sübvansiyonlarla mümkün olabilmektedir. Türkiye'deki çok ucuz işçiliğe rağmen belli üretim kesimlerindeki maliyetlerin yüksek olma nedenlerinin, biri de teknolojinin geriliği ve ilgili kuruluşların küçük ölçekli olmalarıdır.

Türkiye'de üretim araçları üreten sanayi kesiminin gelişmemesinin sebebi, kapitalist üretimin amacının kâr olmasıdır. Kapitalist üretimin amacı kâr olunca, sanayi sermayesinin de kısa bir sürede kendisini finanse edebilecek alanlara yatırması, sistemin kendi mantığının bir sonucudur.

Genellikle az para ile kısa bir sürede büyük çıkarlar sağlayabilecek alanlar ise, yapım sanayiindeki tüketim malları kesimidir. Bu yargı en çok az gelişmiş kapitalist ekonomiler için geçerlidir. Kapitalist gelişmiş bir ekonomide küçük yatırımlarla büyük kârlar elde etmenin olanakları hemen hemen kalmamıştır. Biliñir ki bir toplumda kapitalist ilişkilerin gelişmesi yalnızca tüketim malları üretilerek sürdürülmez. Bir noktadan sonra ara ve yatırım malları da üretmek zorunlu hale gelir. Kapitalist üretim biçiminin egemen olduğu geri kalmış bir ülke olan Türkiye'de ise özel kesim bugüne değin bu alanlara pek itibar etmemiş genellikle dayanıksız ve dayanaklı tüketim malları üretimini yeğlemiştir. Bu yeğleme dayanıklı tüketim malları üretiminde de montaj sanayi kesimlerine yönelik bir biçimde kullanılmıştır. Kamu kesimi ise, büyük para isteyen alanlara yatırım yaparak,

¹ D.İ.E. 1968 yıllık sanayi, anketi sonuçları.

özel kesimin gerek duyduğu yatırım ve ara malları üretecek alanları yöneltmiştir. Diğer yandan da özel kesimin sanayi malları gümrük duvarlarıyla korunarak aşırı fiyatlarla iç pazarda satılabilmemesinin sağlanabilmesi ve dışarıya sanayi malları satabilmeleri için yüksek sübvansiyonlarla sanayicilerin teşvik edilebilmesi yoluna gidilmiştir.

Bütün bunlar son on yılın uygulamalarının gerçek sanayileşmeyi sağlayacak yerde, kamu kesiminin de desteğiyle sanayicileri palazlandırma bir politikanın güldüğünü göstermektedir.

Genel görünümü içinde ülkemizde sanayiye ilişkin sorunlar ağır sanayi ve üretim araçları imalât sanayiinden başlayarak ülke çıkarlarına en uygun yatırımların devlet eliyle gerçekleştirilmesi, yeraltı ve yerüstü kaynaklarımızı plânlı bir biçimde değerlendiren ileri teknolojinin gereklerinin uygulanması yabancı sermayenin zorunlu durumlarda ve çıkarlarımıza uygun şekilde kullanılması, lisans ve patent anlaşmalarıyla ekonomiyi dar boğaza getirecek hükümleri bulunmayan bir sanayi politikasının güdülmesi ile mümkün olacak ve ülkemizin kalkınmasını, halkımızın yoksulluğunun giderilmesini sağlayacaktır.

Bir de bu, mühendise kendi var oluş koşullarını yaratacaktır. Yöneticilik, büro hizmetleri, ihale ve hukuk ile ilgili işlerde, ticaret, mümessillik ve ithalâtla ilgili alanlarda yoğunlaşan mühendisliğini unutmuş olan mühendis; hayâl gücünü, yaratıcı ietkiyi, bilimsel yöntemi en iyi biçimde kullanan, birikmiş bilgiden yararlanan deneysel bilimin somut ve sonuçlarına oluşacak biçimde uygulamasını (Proje, imalât, işletme) belin, elde edilen sonuçları bilim ışığında değerlendiren, ülke gerçeklerine ve geri kalmış ekonomimizin çelişki ve açmazlarına hâkim, yurt çıkarlarına uygun yatırımların plânlamasında doğrunun ve bilimselliğin yanında yer alan gerçek kişiliğini bulacaktır.

Beyin Göçü ve Teknik Hizmet İthalı

Sosyal Adalet, hiç kuşkusuz ulusal gelirin, toplumun çeşitli katları arasında üretime katkıları oranında paylaşılmasıdır. Ulusal gelir yeterli değil ise ve bu gelir dağılımı adaletsiz ise, sosyo ekonomik çatışmaların artacağı ve genellikle çalışanlardan oluşan, içinde teknik elemanların da bulunduğu katların bu çatışmadan zararlı çıkacağı açıktır. Bu durumda teknik elemanları siyasî alanda ağırlıklarının ve etkinliklerinin sağlanması gereklidir.

Ancak üretime doğrudan katkıda bulunan, değer üreten ve çalışanların bir parçası olan teknik elemanların bu etkinlikleri, diğer çalışanların siyasî ağırlıklarından ayrı tutulamaz. Diğer anlamda bu etkinlik teknik elemanları bir aldatmaca ve yozlaştırma önerisinden başka bir şey değildir.

Kendi gücüne güvenen teknik elemanlar olarak çağdaş bilimin uygulayıcısı olmak, yurt kalkınmasını, ulusumuzun yararına gerçekleştirmek, bütün çalışanlarla birlikte emeğimizin karşılığını alarak insanca yaşamak istiyorsak uğraş vermek zordur.

Böylece ileri ekonomideki yerini bilen, bilgili ve bölünmez bir çalışanlar topluluğu olduğumuzu bildiğimiz sürece varız.

BEYİN GÖÇÜ

Gelişmiş Batı toplumları ucuz işgücü ve buarada ucuz teknik elemanları az gelişmiş toplumlardan temin etmektedirler. Bu uluslar, dışardan gelen nitelikli işçi ve teknik elemanlara kendi elemanlarına verdikleri ücretin aynısını vermeleri halinde bile kârlı çıkmaktadırlar. Çünkü bunların yetişmesi için gerekli eğitim yatırımları geldikleri ülkeler tarafından yapılmıştır. Az gelişmiş ülkelerin işsizleri, gelişmiş batı toplumları için «Yedek Sanayi Ordusu» görevini görmekte, gelişmiş

batı toplumlarının işçileri «sus» paylarının bir kısmını, iş istemiyle kapılarına dayanmış bu işsizlerin sırtından almaktadır.

Az gelişmiş ülkelerin, bilim adamlarını ve teknisyenlerini, gelişmiş ülkelere kapılarına uluslararası dilde «Beyin Göçü» denilmektedir.

Türkiye'de de yağınlar hergün artan işsizlik ve hayat pahalılığı karşısında yurtlarını terkedip yabanın kalkınmasında görev almaktadırlar. Bu durumu yurdumuzun Sosyo - Ekonomik yapısı içinde değerlendirmeliyiz.

Bugün 570'000'i aşkın insan gelişmiş batı ülkelerinde çalışmakta ve 1,5 milyon insan da umutlarını batının kapılarına bağlamaktadır.

Ulusal kalkınmamızın vazgeçilmez unsurları olan Teknik Elemanların göçü, milyonlar mertebesinde değil ama uğranılan kayıplar yüz milyonlar mertebesinde dir.

Bu göçün nedenleri işsizlik, hayat pahalılığı, ücret düşüklüğü ile kendi teknik gücümüze yaraşır sağlıklı ve güvenilir çalışma koşullarının eksikliği olarak sıralanabilir.

Türkiye bugün gelişmiş ülkelerin «Ucuz Emek Pazarı» haline gelmiştir.

10 Nisan 1972 yılında Türkiye'deki Elektrik, Makina, İnşaat, Gemi, Orman, Ziraat, Maden, Kimya Mühendislerinin ve mimarların 2953'ü yurt dışında bulunmaktadır. Ancak bu rakamın meslek odalarının kayıtlarına dayandığı, gerçek rakamın bunun daha da üstünde bir düzeye ulaştığı tahmin edilmektedir. Hele son Personel Statüsünün değişikliği neticesi getirilen bunalımın göçteki etkisi çok daha büyük olmuştur.

1971 Teknik Eleman anketinin neticelerine göre kamu kesiminde çalışan teknik elemanların % 72'si yurt dışına gitmek istemindedir. Bunlardan % 32'si yurt dışına göçmede meslekle ilgili iş olması şartını dahi aramamaktadır.

Türk Teknik adamları bütün bu bunalımlar yanında üretim alanlarında çalıştırılmayıp hizmet alanlarında gün geçtikçe köreltmekten, teknik bilgilerini yitirmeden şikâyetçidirler. Bu durum göç eğiliminin ana yönemi olarak ortaya çıkmakta ve bu teknik elemanın % 68'inin kendi mesleklerinde çalışma istemlerinde açığa yansımaktadır.

Teknik Hizmet İthalı

Bugün Ulusal Sanayimizi ve Türk Teknik kadrolarını tehdit eden sorun hiç şüphesiz Teknik Hizmet ithali ve yabancı Proje Bürolarıdır.

Özellikle Teknik Hizmet ithalini yurdumuzun Sosyo - Ekonomik yapısından so-yutlayamayız.

Batının güçlü ülkeleriyle ittifak yapmış Türkiye doğal olarak, bağımlı bir ekonomi - politika izleyecek ve yabancı sermayeyi Teşvik Kanununu da çıkaracaktı.

Fiilen gelen yabancı sermaye, verilen izin çokluğu yanında sırasıyla İlaç Sanayii, Kauçuk Sanayii, Elektrik Sanayii, Madenî eşya ve Makina Sanayii gibi çok kârlı sektörleri seçecek, kârını transfer edecekti.

Plânlı dönemde alınan dış kredi miktarları artacak, 1963 - 1971 döneminde toplam dış kredi kullanımı, yılda ortalama 240 milyon dolar olacak, bu dönemde Konsorsiyum kredileriyle anlaşmaya bağlanan miktar 2642 milyon dolara ulaşacaktı.

Bütün bunlar Türkiye'nin toplam dış borçlarını önemli ölçüde arttıracak, 1971 yılı sonunda 2 milyar 760 milyon dolara çıkacaktı, buna vade sonuna kadar ödenecek faizler de eklendiğinde 1971 yılı sonunda toplam dış ana borç para ve faiz miktarı 3 milyar 772 milyon dolara varacaktı.

Böylesine Yabancı Sermaye ve Kredi anlaşmaları yabancı Proje Büroları beraberinde uzman ve teknisyenini de getirmek-

tedir. Bu yetmezmişçesine sanayii teşvik için getirilecek yeni kanunda da yabancı teknisyen çalıştıran firmalar mükâfatlandırılmaktadır. Bununla firmalara kullandıkları yerli elemanın % 5'i oranında yabancı eleman kullanmayı hiçbir izne tabi olmaksızın istihdam edebilme hakkını verip bunlarla ilgili harcamaları gelir ve kurumlar vergisi matrahından bir kat fazlasıyla indirmektedir.

Ve hele bu kolaylıklarla yurdumuza giren yabancı uzmanlar ve teknisyenler; genellikle bir ihtiyaca gerçekten cevap verme yerine devşirme ve belirli bir yaşın ötesindeki teknisyenlerdir. Dolayısıyla ileri ve modern teknolojinin çoğu kez gerisinde kalmış «İthal Malı» elemanlardır.

Sanayileşme zorunluğunda olan bir ulus, kendi teknik hizmetlerini kendisi karşılamayan bir toplumda ulusal yarar sorunu ciddi olarak tartışılmalıdır. Teknisyeninden, işçisine kadar ulusal insan potansiyeli, bilgileri ve emekleriyle Ulusal Sanayii oluştururlar. Bugün teknik elemanlar 40 bini aşan bir kadro ile yurdumuzun kalkınma isteklerine cevap verebilecek potansiyele sahiptir. Yerli kadrolar yetişmiş olduğu halde teknik hizmetleri yabancılara bırakmak, bu kadrolara ulusal ekonomi ile bütünleşme fırsatını vermemekle birdir. Mühendislik hizmetlerinin 1970 yılında, 1,3 milyarı aşkın bir bölümü yabancılara gördürülürken ancak 237 milyon liralık bir hizmet Türk Teknik Elemanlarına lâyık görülmüştür. Bu durum yerli teknik kadroların kendi uygulama ve deneyleriyle gelişme ve ulusal ekonominin ihtiyaçlarını karşılama olanağından yoksun bırakılma derecesini de ifade eder. İkinci derecedeki teknik ayrıntılarla uğraşmaya veya hizmet kesiminde köreltmeye mahkûm kılan ulusal teknisyen kadroları yurt dışında iş aramaya zorlanmaktadır.

Bugünkü «Beyin Göçü ve Teknik Hizmet İthalı» Sosyo - Ekonomik koşulların doğal bir sonucudur. Ve dışa bağlı ekonomi siyasetinden gelmektedir.

Sonuç olarak sanayileşmiş ileri bir teknolojik toplum olmak istiyorsak :

1. Kendi doğal kaynaklarımıza ve insan gücümüze dayanan bir sanayileşme siyaseti izlenmelidir. Böyle bir siyasetle ancak sanayileşme ve kalkınma gerçekleşebilir.
2. Yabancı kredilerde yabancılara imtiyaz tanıyan maddeler kaldırılıp ulusal ekonominin teknik hizmetlerini en geniş ölçüde Ulusal Teknik kadrolarla karşılanmakla mümkündür.
3. Teknik Elemanlar Personel Kanunu kapsamından çıkarılıp, üretimdeki yerleri itibariyle işçi statüsüne getirilmelidir.
4. Devlet proje ofisi kurulup, bu ofiste yerli Teknik Kadrolara en geniş imkânlar tanınmalıdır.
5. Teknik öğretimdeki biçim üretime dönük bir düzeye getirilmelidir.

Enerji Sorunu

Toplumumuzun Sosyal, Ekonomik ve kültürel kalkınmasında, gittikçe büyüyen bir enerji ihtiyacı probleminin çözülebilmesi, ile karşı karşıyayız.

Ulusumuzun sanayileşme zorunluğunun kaçınılmazlığının, bir önceki yıllardan daha iyi anlaşabileceği şu günlerde, enerji üretiminin güvenilirliğinin ve yetersizliğinin tartışılması bir kat daha önem kazanmaktadır.

Enerji, ekonomide yer alan üretici güçleri, büyük ölçüde etkileyerek onların verimini yüksek bir düzeye ulaştırmaktadır.

Sanayi sektöründe enerjinin öneminin yanısıra Tarım Sektöründe de sanayileşmeden bahsedilmesi enerji üretiminin artırılması gereğini bir kat daha arttırmaktadır. Bu ölçüde Ekonomide Sanayileşme büyük ölçüde enerji üretiminin artırılmasına bağlıdır.

Ulusların gelişmişlik seviyelerinin en önemli göstergelerinden biri de enerji kullanımınıdır.

Zenginleşen uluslar ile, fakir uluslar halklarının enerji kullanımının gelişimi de, sosyal, kültürel kalkınmanın diğer bir ölçüsüdür.

Görülüyor ki, yurdumuzda enerji sorununun ekonomik olduğu kadar, sosyal yönü de vardır.

Blerli bir enerji politikasının varlığı ancak kalkınmamızı ve halkın sosyal seviyesini arttıracak, dışa bağlılığı azaltacaktır.

Denilebilir ki enerji, sanayide kalkınmanın temel sektörüdür. Bu sektör yurt çıkarlarına uygun bir görüşle ele alınmalı ve doğru bir politika izlenmelidir.

TÜRKİYEDE ENERJİ KULLANIMI

Dünyada Enerji üretiminde kullanılan çeşitli kaynaklar; kömür, petrol, su, nükleer enerji tabii gaz, bitümlü şist'lerden başka hatta tam olarak geliştirilmemiş olan, Jeotermal, Güneş, Rüzgâr, Met ve Cezir kaynakları vardır.

Bu sayılanlar birincil (Primer) enerji kaynakları olup, bunlar doğrudan veya ikincil (Sekondor) enerji şekline dönüştürülmek suretiyle kullanılmaktadır.

Bugün yurdumuzda linyit, taşkömürü petrol ürünleri, hidrolik enerji ticarî; odun ve tezek ticarî olmayan enerji grubunda tanımlanmak üzere altı çeşit birincil enerji kullanılmaktadır.

Bugün yurdumuzda kişi başına birincil enerji tüketimi, petrol eşdeğeri olarak 620 kg. civarındadır. Toplam enerji tüketimi ise 23.250 bin ton petrole eşdeğerdır. Bu kadar petrol eşdeğerine ulaşabilmek için Tablo 1'de görülen kaynaklar tüketilmektedir.

Tablo 1. Birinci enerji tüketimi

Ana Mallar	Hidrolik Enerji : GWh		
	Miktar : Bin Ton		
	1962	1967	1972 Tahmini
	1	2	3
Taş Kömürü	3810	4337	4806
Linyit	2979	4618	6500
Petrol Ürünleri	2491	5298	9905
Hidrolik Enerji	1124	2382	3397
Odun	13700	12831	12800
Tezek	12705	13849	14826

Petrol eşdeğeri olarak Birinci Enerji kaynaklarının tüketimi ise Tablo 2'de görüldüğü gibidir.

Tablo 2. Birinci Enerji Tüketimi

Ana Malları	Miktar : Bin Ton		
	Tahmini		
	1962	1967	1972
	1	2	3
Taş Kömürü	2455	2732	3220
Linyit	953	1478	2025
Hidrolik Enerji	281	595	850
Petrol Ürünleri	2491	5298	9905
Toplam Ticarî			
Enerji	6180	10103	23250
Odun	4110	3847	3840
Tezek	2920	8182	3410
Genel Toplam	13210	17132	23250
Fert Başına			
Tüketim (Kg.)	453	519	620

Toplam Enerji Tüketiminde Birincil Enerji kaynaklarının oranları Tablo 3'de görülmektedir.

Tablo 3. Birincil enerji tüketiminde kaynakların oranları (% de olarak)

(1962 - 1972)

Ana Malları	1962	1967	Yüzde Tahmini 1972
	1	2	3
Taş Kömürü	18,6	15,9	13,9
Linyit	7,2	8,6	8,7
Petrol Ürünleri	18,9	30,9	42,6
Hidrolik Enerji	2,1	3,5	3,7
Toplam Ticarî Enerji	2,1	3,5	3,7
Odun	31,1	22,5	16,5
Tezek	22,1	18,6	14,6
Toplam Ticarî Olmıyan Enerji	53,1	41,1	31,1
Genel Toplam	100,0	100,0	100,0

PETROL ÜRÜNLERİ

Tablo 3'te görüldüğü gibi Birincil enerji tüketiminde kullanılma oranı bakımından % 42,6'lık bir oranla Petrol Ürünleri başta gelmektedir.

Dünya enerji tüketiminde petrolün payı 1950'de % 32,9 iken 1965'de bu oran % 48'3'e yükselmiştir. 1972 sonunda % 51 - 52'ye ulaşacağı tahin olunmaktadır. 1969 rakamlarına göre dünya, ispatlanmış petrol rezervi 646 milyar tondur.

Yurdumuzun ispatlanmış ham petrol rezervi ise 50 - 100 milyon ton olarak tahmin edilmektedir. Ham petrol üretimimiz 1969 yılına kadar 3,5 milyon tona ulaşırken, bundan sonraki yıllarda üretimde gerileme kaydedilmiştir.

1971 yılı itibariyle Ham Petrol üretiminin 993 bin tonunu TPAO, 74 bin tonunu Ersan, 1883 bin tonunu Shell, 503 bin tonunu ise Mobil kurumları üretmektedir. Yerli ham petrol üretimi, tüketiminin % 40'ına yakın bir kısmını karşılamaktadır.

İhtiyacımızın % 60'ını ithal etmek durumundayız.

Petrol üretimine, enerji sorunu açısından baktığımızda enerji açığımızın petrole kapatılması politikasının bizi; 1980'lerde tahminen 8 milyon ton petrol cinsinden enerji açığını kapatmak için 140 - 150 milyon dolar döviz kaybı ile karşı karşıya bırakmaktadır.

Bu miktar ise, o yıllar ihracat gelirinin yarısı civarındadır.

Enterkonnekte iletim sisteminin geliştirildiği günümüzde Elektrik enerjisi üretimi için petrol ürünlerinden özellikle kaçınılmalı, bu tür enerjinin Endüstri ve Ulaştırma Sektörlerinin, zorunlu alanlarında kullanılmalıdır. Gerekli teknoloji bilgi seviyesine ulaşan Millî Kuruluşların Petrol üretimindeki güçleri savunulmalıdır.

MADEN KÖMÜRLERİ

Bu zorluk karşısında kısa vadede dikkatimiz maden kömürleri üzerinde toplanmaktadır.

Yurdumuzda bilinen taş kömürü rezervleri yalnız Batı Karadeniz sahilinde bulunan Zonguldak ve Kastamonu illeri sınırları içindedir. Ancak son yapılan araştırmalara göre 1982 yılından sonraki yıllarda, memleketimizin taş kömürü ihtiyacının Zonguldak taş kömürü havzasından karşılanması mümkün görülmemektedir. Bundan ötürü, yeni taş kömürü havzalarının süratle aranması işletilmeye açılması gerekmektedir. Toroslar'da, Kastamonu ilinin batısında ve doğuda Hazro ilçesinde Taş kömürü sahaları mevcuttur.

Kalori değeri bakımından, Taş kömürü değerinde olmakla beraber, Yurdumuz Linyit yatakları bakımından zengindir.

Yurdumuzun muhtelif bölgelerine yayılan Linyit yataklarımızın genel toplamı 5.874.298 bin ton tahmin edilmektedir. 8 milyon tonluk petrol eşdeğerindeki açığın kapanması 30 - 40 milyon ton linyit

üretimi demektir. Bir ton kömürü üretmek için 300 liralık bir yatırımı öngörürsek yukarıdaki yatırımı gerçekleştirmek için, 9-12 milyar liralık yatırım gerekmektedir.

Bugün Özel Sektör elinde 600-700 milyon tondan fazla linyit rezervi mevcuttur. Bu kadar geniş rezerve 1970 yılında 6 milyon tona yaklaşan toplam üretim içerisinde 1 milyon 860 bin tonluk üretimi gerçekleştirebilmiştir. Linyit enerji ham maddesi olarak önem kazandığı bu dönemde milyarlarca liraya varan yatırım gücüne erişemiyen ve beklenen randımanı veremeyen özel sektör elindeki verimli alanların Devlet Eliyle işletilmesidir. Bu da T.K.İ.'le olabilir. Küçük rezervler ancak özel teşebbüse verilmelidir. Yeni Maden Kanununda linyit konusunda alınacak yeni tedbirlerle kişi başına düşen 869 Kg. (Taş kömürü cinsinden) enerji tüketimi ancak arttırılabilecektir

HİDROLİK ENERJİ

Tüketim oranı bakımından bugün halâ % 3,7'lik bir oranı muhafaza eden Hidrolik enerji potansiyeli ise maalesef yatırım masraflarının yükselmesi bakımından iktidarca ürküntü duyulan bir mesele olarak günümüze kadar uzanmıştır. 1962'de faydalanma oranı % 2,1 olan bu oran 1967'de % 3,5 1972'de ancak % 3,7'ye kadar yükselebilmiştir.

Hidrolik enerji potansiyelimizin bugünkü durumunu Avrupa ülkeleri ile karşılaştırmak bakımından Tablo 4 yararlı olacaktır.

BAZI AVRUPA ÜLKELERİNİN HİDROLİK ENERJİ POTANSİYELLERİ VE FAYDALANMA ORANLARI

Yurdumuz Ekonomik Hidrolik Enerji potansiyeli bakımından Avrupa'da 69.500 milyon kWh/yı ile 5. gelirken faydalanma oranı bakımından % 4,6 gibi bir rakamla sonucu durumdadır.

Evvelce söyleğimiz gibi kalkınmanın bir çeşit göstergesi diye kişi başına enerji tük-

etimini almıştık. 20-25 yıl sonra İtalya'nın bugünkü seviyesine ulaşacağımızı, İtalya'nın ise 76.400 milyon kWh/yıl enerji potansiyelinin % 57,6'lık bir oran dahilinde faydalanma seviyesine ulaşacağını Tablo 4'te gördüğümüzde Enerji açısından kalkınmamızın 20 yıl sonra bugünkü İtalya hedefine, karamsar gözle bakabiliyoruz.

Tablo 4. Hidroelektrik enerji potansiyeli ve faydalanma oranı (%)

Memleket	Ekonomik	
	Hidrolik Enerji Potansiyeli (Milyon kWh/yıl)	Faydalanma Oranı 1968 1975 (Fili) (Tahmin)
Avusturya	43.900	40,2 45,0
Batı Almanya	20.600	64,6 65,0
Belçika	550	44,0 44,0
Bulgaristan	15.800	8,3 B.
Çekoslovakya	12.000	25,9 40,0
Doğu Almanya	2.000	53,0 55,0
Finlandiya	21.700	46,5 58,0
Fransa	82.000	62,1 67,0
Yunanistan	20.700	10,8 15,0
İspanya	62.800	42,7 60,0
İsviçre	80.000	63,5 65,0
İsviçre	39.000	73,7 90,0
İngiltere	11.500	33,6 45,0
İrlanda	1.050	71,1 72,0
İtalya	76.500	57,6 72,0
Norveç	151.500	34,8 45,0
Polonya	12.100	8,7 B.
Portekiz	13.200	47,2 B.
Türkiye	69.500	4,6 14,4
Yugoslavya	66.000	17,8 20,0

Hele aynı yıllar kalkınma yarışına çıktığımız Yunanistan'ın düşük enerji potansiyeline sahip olmasına rağmen faydalanma oranının bizden yüksek oluşu Hidrolik enerji Potansiyelimizden faydalanmanın artık doğru bir enerji politikası içinde değerlendirilmesinin zamanında işaret etmektedir. Bugün toplam HE üretimi 4.554 milyon kWh/yıl'dır.

Yapılan hesaplara göre 1992'de tahminen 33.000 milyon kWh'lik hidrolik enerji üretimiyle potansiyelin % 47-48'inden istifade edebileceğimiz plânlanmaktadır. Bu üretime ulaşabilmekte en büyük katkıyı 1980-1985 yılları arasında üretime geçmesi plânlanan Çevizlik, Balahor, Karakaya (Keban'ın 3 büyüklüğü) Karababa santral projeleri sağlayacaktır.

Hidrolik enerjiden faydalanmak için, yatırım masraflarının büyük olması her ne kadar dezavantaj ise de, İşletme ve ham madde yönünden büyük avantajlar sağladığı inkâr edilemez bir gerçektir. Dışa bağımlılık etkisi diğer enerji yatırımlarına oranla daha düşüktür. Ancak uzun önemli bir yatırım programı gerektirmektedir. Daha önceden de bahsettiğimiz gibi kısa dönemde linyit enerjisinden istifade yoluna gidilip, uzun dönemde Hidrolik enerjiden yararlanma yolunu seçmelidir.

DiĞER ENERJİ TÜRLERİ

Henüz Türkiye’de bugün kullanılmayan enerji türleri olan Doğal gaz, nükleer enerji ve Jeotermal enerjiden bahsetmedik.

Bütün bunlara rağmen 2000 yılında 70 milyonluk bir Türkiye’nin 5.500 MW (e) lık bir enerji açığının kapatılması en geç 5-10 yıl sonrasında nükleer enerji üretimini zorunlu kılmaktadır. Tamamen kendi zengin uranyumumuzu kullanmakla bu açığı kapatabiliriz. Maden Tetkik Arama Enstitüsünün tesbitine göre 3200 ton kadar Uranyum ve 4500 ton kadar Toryum rezervimiz tesbit edilmişti. Burada dikkat edilmesi gereken nokta Dünya için artık normal enerji kaynaklarından biri haline gelmiş olup çok az bulunan fakat yurdumuz için yakın geleceğin (Primer) birincil enerji kaynağı potansiyeli durumunda bulunan nükleer enerji kaynaklarımızın tekelinin kendi elimizde bulunması ve titizlikle korunması keyfiyetidir.

SONUÇ

Türkiye’de geçtiğimiz yıllarda doğru bir enerji politikası uygulanmadığı gibi bugün de uygulanmamaktadır. Kalkınmasını sanayiye bağlayan ve sanayileşme çabası içerisinde olan her ulus enerji politi-

kasını güvenilir hesaplara oturtmadan çağdaş uygalık düzeyine ulaşamaz.

Enerji politikasının ekonomik yanı olduğu kadar, halka ucuz ve sağlıklı enerji temini bakımından toplumsal yanı da vardır.

İlke ve tedbir olarak şunları söyleyebiliriz :

1. Uzun vadeli bir enerji plânı yapıp doğru ve ulusal bir politika güdülmelidir.
2. Özel teşebbüsün başarılı olmadığı enerji alanları devletleştirilmelidir.
3. Sanayileşmenin ve yaşama düzeyinin gerektirdiği enerji ihtiyacının zamanında, kararlı ve güvenilir bir şekilde sağlanması için Maden kanununda ve (TEK) Türkiye Elektrik Kurumu kanununda gerekli değişiklikler yapılmalıdır.
4. Dış kaynaklardan enerji alınması ve dış kaynaklara bağımlılığın giderek sıfırlanması yönünde kendi kaynaklarımızın verimliliği ve işletilmesi doğrultusunda hareket edilmelidir.
5. Nükleer enerji üretimi çalışmaları hızlandırılmalıdır.
6. Uzun dönem kalkınma plânında Hidrolik enerji potansiyeline önem verilmelidir.
7. Çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmada gücü inkâr edilemeyen Teknik Elemanların Sosyal ve Ekonomik bozuklukları, zaman geçirilmeksizin en olumlu bir şekilde çözüme ulaştırılmalıdır.

KAYNAKLAR

1. III. Beş Yıllık Kalkınma Plânı.
2. Ekonomik ve Sosyal Etüdlere Konferans Heyeti Yayınları.
3. Elektrik Müh. Odası Yayınları.

üye sorunları

KAMU KESİMİNDE ÇALIŞAN ÜYELER VE SORUNLARI

Kamu kesiminde çalışan 26 bin 752 mimar ve mühendis bütün itiraz ve uyarılara rağmen Personel Kanunu statüsüne alınarak dayanılması zor koşullar altında çalışmaya zorlanmışlardır.

Daha Kanunun uygulanmaya başladığı anlarda «Yevmiyeli -Baremlı» ayırımı yapıp içinden çıkılması zor olan kargaşalıklar yaratılmış, yasalara aykırı bir sürü angaryaların yapılması için zorlamalar başlamıştır. Çıkarılan kararnamelerle fazla mesaf ücretleri kaldırılmış, ödenekler ise yok mertebesine indirilmiştir. Ve hele 1-4 kararnamesiyle getirilen terfi düzeni, dürüst çalışmayı değil, dalkavukluğa teşvik etmiştir.

Personel Kanunuyla Kamu Sektöründe doğan erezyon ve üretim düşüklüğüne karşı bir yanödeme masalı uydurulmuş; Ancak 2,5 yıldır fiilen hiçbir ödeme yapılmamıştır. Teknik Elemanların ücretleri 1963 seviyesiyle dondurulurken Personel Kanunuyla aradan geçen iki buçuk yıl içinde yan ödemelerin verilmesi şöyle dursun artan hayat pahalılığıyla ücretler, fiilen % 43 daha düşürülmüştür. Halbuki büyük gürültülerle ilân edilen yan ödemeler ancak % 15'lik bir zam getirmektedir. Bu artış yanında bir sürü kargaşalıkları da sürüklemektedir.

Ancak bütün bunlar yüzeyde görülen gerçeklerdir. Temelde yatan gerçeği unutacak mıyız?

«Neden kamu kesiminde çalışan teknik elemanlar personel kanunu kapsamına alındı ve niçin ücret koşulları bu derece kötüleştirildi? Bir çok çevrelerce yaygın

bir biçimde iddia edildiği gibi bu, Maliyecilerin, bir marifeti mi idi? Yoksa güne dek devlet memurlarına göre «daha iyi para aldığı» öne sürülen teknik elemanlara karşı kıskançlığı körüklenen tüm bürokrasinin bir öcalma çıkışı mıydı? Hayır ne o ne de öbürü. Belki kanun tasarısını hazırlayan ve bu tasarının görünüşte savunmasını yapan bürokrasinin üst kesimleriydi. Ama bu noktada bürokrasinin rolü, kendi dışında alınan bir kararın yasal üst yapısını hazırlamaktan öteye geçmedi. Karar bürokrasi dışında almamıştı. Bu kararı uygulamak gerekliydi. Ama uygulama bir yasa konusuydu. Bir yasanın çıkması, bunun savunulması gerekiyordu. Görev bürokrasiye verildi. Bürokrasi bu görevi üstlendi. Aslında karar, Türkiye'nin Özel Sektör eliyle, salt kapitalist yoldan kalkınabileceği tezini ileri süren ve bu amaçla ülkemizdeki tüm sosyo ekonomik davranışları kendi azınlıklarının çıkarına kanalize etmek çabasındaki güçlerce alınmıştı. Bu güçler uyguladıkları stratejinin bir gereği olarak kamunun elindeki büyük sınaî işletmelerin gücünü iyice kırmak ve onları zayıflatmak durumundaydılar. Bu stratejilerinin iki yönlü sonucu onları çok yakından ilgilendiriyordu. Kamunun büyük sınaî işletmelerinin daha da bozulacak olan işleyiş biçimleri kamu oyuna yansıtacak, böylece toplum yararını ön plânde göz önünde tutan ve kamu kesimine ağırlık veren yöntemlerin çıkar yol olmadığı ve başarsızlığı kanıtlanacak; giderek bu işletmelerin olanaklarına el koyabilmeleri kolaylaşacaktı. Diğer yönden de kalkınmada karşı tezleri savunanların bu somut da-

yanakları yerle bir edilerek, ellerinden en güçlü silâhları alınmış olacaktı. Kamu kesiminde çalışan teknik elemanları bu kesimden kaçırmak, söz konusu stratejinin etkin taktiklerinden biriydi. Teknokratların çağımızdaki etkinliğini ve gücünü her zaman bürokrasiden çok daha iyi ve doğru olarak ölçebilen çıkar çevreleri, kamu kesiminde çalışan teknik elemanları Personel Kanunu kapsamına, saptadıkları koşullarla aldırarak bu taktiklerini uygulayabilmek olanağını bulacaklardı ve gerçekten de bu olanağı bulmuşlardır. Personel Kanunu ile teknik elemanlarla kamu kesiminden kopma eğilimleri yaratılmış ve kamçılanmış. Geniş ölçüde kopmalar sağlanmış ve sağlanmaktadır. Geride kalanlar sürekli bir huzursuzluğun, bıkkınlığın ve verimsizliğin içine itilmiştir. Sonuçta teknik elemanlar ve dolaylı olarak kanunun sınaî kuruluşları arzu ettikleri noktaya getirilmiştir.

Bu arada özel kesim kuruluşları uygulanan taktiğin yan ürünlerini de toplamayı asla ihmal etmemiştir. Kamu kesiminden ayrılmaya hazır hale getirilen teknik elemanlar içerisinde en yeteneklileri, en tecrübelileri, hem de düne göre çok daha düşük ücretlerle özel kesime aktarılmıştır. Yeni açılacak özel iş yerleri için hazırda bekleyen, özel kesime hiç bir külfet yüklemeksizin onlar lehine tecrübe birikimi yapan teknik elemanların oluşturduğu potansiyel bir güç yaratılmıştır. Dış ülkelere göç etmek zorunda kalan teknik elemanlar, onlar için bir kayıp değildir. Zira bu göçün bir gün özel kesime de zarar vermesi ihtimaline karşı tedbirini şimdiden aldırılmışlardır: İşte, özel kesim işletmelerinde yabancı uyruklu teknik eleman çalıştırabilme olanağını veren kanun tasarıları ortada.

Belki bazıları bu çözümlememizin yanlış olduğunu söyleyecekler ve bunun bir kanıtı olarak son yan ödemeler kararname-sini ileri süreceklerdir. Onlara şunu soracağız; Bu ne biçim yönetim anlayışıdır ki bu anda ilk önce kendi elemanlarının durumunu kötüleştirir, atı olan Üsküdar'ı

geçtikten sonra da bozduğunu düzeltme çabasına girer, bu çaba sırasında da tüm teknik elemanların durumlarını düzeltebilecek kadar güçlü gözükürken yalnızca bir bölümünü yarım yamalak ele alır ve kitlede yeni bir huzursuzluk dalgası yaratır!

Hayır düzeltilen bir şey yok, düzeltecekleri bir şey de yok. Kamu kesiminin alt yapı yatırımlarıyla ilgili bölümünde çalışanlara bir serpinti geldi. Belki özel kesim, ihtiyaç duyduğu alt yapı yatırımlarının gerçekleşmesindeki gecikmeleri, çıkarlarına aykırı buldu; Bu yönde hizmet bekliyor ve talep ettiği hizmetin kendisi tarafından saptanan ücretini ödetiyor. Belki siyasî konjonktürün etkisiyle, İktisadî Devlet Teşekküllerinde çalışanların da üzerinden bir serpinti geçireceklerdir. Fakat bu, özel kesimci güçlerin bir taktik gerilemesinden öteye geçmeyecektir. Doktorlar ve diğer Sağlık elemanları için kabul ettikleri yan ödemelerin oransal büyüklüğü bizleri şaşırtmasın, daha da fazlasını ödeyeceklerdir. Çünkü özel hastahane patronlarının, kamudan çekilecek sağlık elemanlarına uzun boylu ihtiyacı kalmadı.»(**)

Kamu kesiminde çalışan ve tüm teknik elemanlar olarak diyebiliriz ki bugünkü yaşama koşulları sanayileşmedeki gelişmeyi tehdit etmektedir. Bu gecikmelerden Teknik Elemanlar değil iktidarlar sorumlu olacaktır.

Serbest Çalışan Elektrik Mühendisleri ve Sorunları

Kamu kesimindeki Teknik Elemanların Personel Kanunu kapsamına alınması ve ücretlerin donması kısa bir süre sonra özel Sektördeki üyelerimizi de etkiledi. Bu doğal sonuçla Mühendislerin önemlice bir kısmı Personel Kanunu yürürlüğe girince, kamu kesiminden ayrılmaya özel sektör ve yurt dışı kapılarına dayanmaya başladılar. Ancak Özel Sektörde de

(**) TÜTED sayı 4

mühendis arzı, talepten fazla olunca, ücretler düşmeye ve çok yerde mühendis kapılar kapanmaya başladı.

Bu durum karşısında işsizleşme tehlikesiyle karşılaşan mühendisler yurt dışı olanaklarının yanı sıra Serbest Müşavir Mühendislik alanına doğru kaymaya veya meslekleri dışında çalışmaya başladılar. Öyleki 1970 yılı öncesi* serbest müşavir mühendis sayısı 94 iken 3 yıl içinde yılda ortalama % 73 artarak 293'e ulaştı. Bu artışta yine en büyük oranı genç mühendisler teşkil ediyordu.

Her ne kadar İstanbul Belediyesinin 13.5.1970 tarihli ve 1970-6 nolu genelgesiyle yapılan binalarda mimari,statik projeler yanında tesisat projelerinin de şart koşulması serbest mühendislik hizmetlerini arttırıcı bir faktör olmuşsa da, serbest müşavir mühendislik arzı yukarıdaki durumlardan ötürü talebin çok üstünde bir düzeye ulaşmıştır.

Bu uyuşmazlık yanında bir sürü sorunu da getiriyordu.

Sayıları 293'e varan serbest mühendis müşavir üyelerin Belediye ve İ.E.T.T. ile hizmet açısından doğan anlaşmazlıklarının tesbiti ve giderilmesi için yönetim kurulumuz 12 Şubat 1972 günü üyelerle bir toplantı yaparak; sorunlarını tesbit etmiştir. Bu sorunlar genellikle iki alanda yoğunlaşıyordu.

1. İmar Kanunu gereğince yapılan projelerin tanzimi, fenni mesuliyet uygulamasından doğan aksaklıklar.

2. İ.E.T.T.'ye verilen projelerin Elektrik Mühendislerince yapılması sorunu.

Yukarıdaki iki maddede toplanan sorunlardan 1. madeye çözüm bulabilmek için bir komisyon kurulmuştur. Komisyon çalışması sonucu olarak :

a) E.M.O. XVIII. Genel Kurulu'nun S.M.M. Yönetmenli'ğinde yaptığı değişiklik neticesinde Tescilli Büro uygulamasına

(*) Rakamlar İstanbul Bölgesi içindir.

geçmesi kararı ışığında detaylar tesbit edilmiştir.

b) Fenni mesuliyet ücretleri de değişiklik teklif ederek ücretleri daire sayısı ve m²'yi birim kabul eden bir liste durumu na getirmiştir.

c) Bir mühendisin yüklenebileceği fenni mesuliyetin proje adedine göre değil projelere verilecek değer puanlara göre yapılmasını ve bunun da toplam 180 puan olmasını önermiştir.

d) Tesisatın bitirilmesi ile sona eren fenni mes'uliyetin düşürülmesi için Belediyeden işin kabul edildiğine dair bir belge ve ayrıca fenni mes'uliyet belgesindeki ücret tutarını gösterir faturanın getirilmesi gerekliliği önerisini getirdi.

Bu teklifler 21.3.1972 tarihindeki Yönetim Kurulu toplantısında görüşülerek kabul edilip bu yeni uygulamanın 15.5.1972 tarihinde yürürlüğe girmesini kararlaştırdı.

Komisyonun hazırlığı bu yönetmelik,

Daha önceki Genel Kurullarda kabul edilen projelerle ilgili bütün yönetmelikleri ve kullanılan sembolleri de içine alan bir kitapta toplanmıştır.

İstanbul Belediyesi'nce uygulanmakta olan 6785 sayılı İmar Kanununun 4 ve 14. maddesinin «elektrik işlerine ait projeler mühendisler tarafından yapılır» denen amir hükmü çevre il ve ilçe Belediyelerince de uygulanması için çalışmalar yapılmıştır.

İzmit Belediyesi 5 aydan beri uygulamaya geçmiş olup, diğer civar belediyelerle yapılan yazışmalarda anlaşıldığı üzere, eleman noksanlığını ve 1973 yılı bütçesinde yeni kadro tahsisiyle bir eleman olarak tatbikata geçeceklerini bildirmişlerdir.

Belediyelere 6785 sayılı İmar Kanunu tatbik etmemekten doğacak cezai müeyyideleri bildirir Ankara Cumhuriyet Savcılığının 29.3.1972 tarih 5 - 16298 sayılı yazısı gönderilmiştir.

İ.E.T.T.'ye verilen projelerin elektrik mühendislerince yapılması sorunu senelerden beri sürüp giden bir sorundur. 15 Aralık 1971 tarihinde bir evvelki Yönetim Kurulu Enerji ve Su hakları dairesi Başkanlığına yazdığı yazıya, 21 Ocak 1972 tarih 163 - 1297 sayılı cevapta «Yetkili Elektrik 163 - 1297 sayılı cevapta yetkili Elektrikçiler Hakkında Yönetmeli»nin Elektrik Yapım İşlerinin yetki hudutlarını tayin etmekte olduğunu belirtmekte proje yapım işinin 6785 sayılı İmar Kanunu gereğince esasında zaten «Elektrik Mühendisi ve Yüksek Mühendislerince yapılması» gereğini bildirmektedir.

Yönetim Kurulumuz bu yazının suretini İ.E.T.T. Genel Müdürlüğüne iletmış ve durumun düzeltilmesini istemiştir.

Bu durum karşısında İ.E.T.T. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Enerji ve Su Hakları Dairesi Başkanlığından açıklama istemiştir.

Enerji ve Su Hakları Dairesi Başkanlığı 9 Mayıs 1972 tarih 163 - 8093 sayılı İstanbul Valiliğine yazdığı yazıyla 6785 sayılı İmar Kanunu gereğince projelerin Elektrik Mühendislerince yapılması gerektiğini, bildirmiştir.

Elektrik İçi Tesisat Yönetmeliği ve Fenni Şartnamesinin 10. maddesi gereğince tesisatçı yetki hudutları dahilinde kalmak şartıyla iş yapımına başlamadan önce tesisat hakkında; işe başlama bildirimi ile İstanbul Belediyesi İmar Müdürlüğü ve

diğer belediyelerin yetkili İmar servislerince tasdik edilmiş plân ve projeleri İ.E.T.T. genel Müdürlüğüne verecektir.

Ancak Elektrik İç Tesisat Yönetmeliği ve Fenni Şartnamesinin 13. maddesi gereğince «Tasdikli projenin esasına müteallik olmamak şartıyla tesisatçı % 20 tadilat yapabilir» (Ek - 3)

Enerji ve Su hakları Dairesi başkanlığının bu açıklaması karşısında İ.E.T.T. müşteriler Dairesi'nin 12 Mayıs 1972 tarih 3176 sayılı Hizmet Emriyle tatbikata başlanmıştır.

Bu durum karşısında İstanbul Elektrik Teknisyenler Derneği 1 aylık boykot kararı almıştır. Bu devrede Elektrik Teknisyenler Derneği ile Tekniker ve Yüksek Tekniker Cemiyeti yöneticileriyle aralıklı toplantılar yapıлып yeni tatbikatla esasında kendilerinin haklarının kaybolmadığı, tatbikatla İ.E.T.T.'deki bu düzensizliğin giderildiği anlatılmıştır.

9.6.1972 tarih 4047 sayılı İ.E.T.T. Müşteriler Dairesinin hizmet emriyle İstanbul Belediyesi dışındaki diğer Belediyeler de tam teşekküllü belediyeler haline gelinceye kadar, bu belediyenin bulunduğu bölgelerden tasdikli belediye projesi istenmeyecektir. Bugün İ.E.T.T.'deki tatbikat aynen böyle devam etmektedir.

Oda olarak dileğimiz 1973 senesinde bütün çevre belediyelerinin gerekli servisleri kurarak tesisat projesi tatbikatına başlamalarıdır.

oda sorunları

ODA MERKEZİ, ŞUBELER VE TEMSİLCİLERLE OLAN İLİŞKİLER

Üyelerimizin sorunlarının daha çok genel sorunlar olması oda merkezi ve şubeleri arasında koordinasyonlu bir çalışmayı gerektirmiştir. Bunun için merkezin, İstanbul ve İzmir'in yönetim kurulları ortak koordinasyon toplantıları yapmış, ayrıca sürekli ziyaretlerle pekiştirilen bağlar çalışmaların ahenk ve denge içinde yürütmesini sağlamıştır.

Kordinasyon toplantılarında aylık yayın organımız, TÜED gazetesi, proje ve vize ücretleri, projelerin mühendislerce yapılması, fenni mesuliyet uygulamaları, kalite belgesi, T.V anten tesisatları, oda gelirlerinin arttırılması, İzmir Şubesine kat alınması, teknik kongre, jübile, T.M.M. O.B., S.M.M. büroları, kamu sektöründeki torba kadroların dağılımı, konuları görüşülmüş ve gerekli çalışmaların plânlanması yapılmıştır.

İzmit temsilciliğine sayın Suat Hazar'ın vefatı üzerine sayın Sait Bülbül atanmış ve İzmit'te bulunan üyelerimizin çokluğu göz önüne alınarak temsilciliğe bir oda kiralanmıştır.

Adapazarı'na temsilci olarak Sayın Azmi Eren tayin edilmiştir.

ODA İÇİ SORUNLAR

Yönetim kurulumuz üyelerimizin Oda ile olan bağların kuvvetlendirmek doğrultusunda lokalin açık olma saatlerini yeniden düzenlemiştir. Oturma salonunun esasen bozuk olan aydınlatmasını yeni baştan değiştirerek Odanın badana ve boyasını yenilemiştir.

Bu ara eksik olan masa, sandalye ve gerekli aspiratörler alınmıştır.

Oda işlerinin yürütülmesinde, üyelerimizin genel isteklerini de göz önüne alan yönetim kurulumuz XVII Genel Kurulda değişikliklerle kabul edilen «Personel Görev ve Yetkileri Yönetmeliği» gereğince yönetim kurulundan sayın Yavuz Çizmeçi'yi tercihan 10.4.1972 tarihinde, Oda müdürü tayin etmiştir.

Bu suretle üyelerimizin ve odamızın işlemleri süratlenebilmiştir.

diğer odalarla ilişkiler

ODALAR ARASI İLİŞKİLER

Odamız, ulus sorunları ve Teknik Elemanların birliğinin güçlenmesi doğrultusunda, TÜTED, İnşaat, Makina, Mimar, Kimya, Ziraat Mühendisleri Odaları İstanbul Şubeleri, Gemi Mühendisleri Odası, Yüksek Tekniker ve Teknikerler Cemiyeti Genel Merkezi ortak çalışmalar ve görüşmeler yapmıştır.

Tam bir birlik halinde yürütülen bu çalışmalar Teknik Elemanlar açısından sevindirici yolda gelişmektedir.

Odalar Arası İlişkiler

Geçmiş dönemlerin sağladığı birikimle, bu dönem odalar arası ilişki ve ortak çalışmalar, teknik elemanlar arasında gelişen yurt sever birliğin etkili bir örneği olurken, gelecek dönemlerde somut sonuçları alınacak bazı çalışmalara da başlamıştır.

Çalışma dönemi başında, Makina Mühendisleri İstanbul Şubesi hariç, bütün şubelerin kongrelerini yapmalarını müteakip, 22 Şubat 1972 tarihinde, Gemi Mühendisleri Odası, Elektrik, Makina, İnşaat Mühendisleri ve Mimarlar Odası İstanbul Şubeleri temsilcileri bir araya gelerek, yapılacak ortak çalışmalar için görüşmelere başlamışlardır.

Teknikerler Kongresine Saldırı

Bu arada bir başka teknik eleman örgütü olan, Türkiye Yüksek Tekniker ve Teknikerler Derneğinin 27 Şubat 1972'de yapılacak olan kongresinin, şube temsilcilerince izlenmesi karar altına alınmıştır.

Elektrik, Makina ve Mimarlar Odası şube temsilcilerinin izlediği bu kongre, silahlı bir saldırıya maruz kalmıştır.

Oda temsilcilerinin de şahit oldukları bu olay karşısında, Elektrik, İnşaat, Makina, Mimarlar Odası İstanbul Şubeleriyle Gemi Mühendisleri Odası, Teknikerler Derneği Yönetim kurulunu destekliyen ve bu saldırıyı telin eden bir duyuruyu kaleme alarak kendi yayın organlarında yayınlamışlardır. (Ek - 1).

Pendik Tersanesi ve Ereğli Demir Çelik Tesisleriyle İlgili Basın Toplantısı

İstanbul'daki oda temsilcilerinin üçüncü toplantısına, Gemi Mühendisleri tarafından, Pendik Tersanesi için Japonlarla yapılacak anlaşma ve Mimarlar Odası İstanbul Şubesi tarafından da Ereğli Demir Çelik Tesislerinin genişletilmesi için Amerika'da yürütülen Kredi anlaşması konuları getirildi. Her iki konuda yetkililerce gizli olarak yürütülen çalışmaların, büyük oranda teknik hizmet ithalini içermesi bakımından Ulusal Sanayi ve ekonomimizle birlikte teknik elemanlar için de meydana getireceği olumsuz gelişmeleri dikkate alan, Oda temsilcileri tarafından kamu oyuna, «Kendi Gücümüze Dayanalım» başlıklı ortak bir duyuru yapılmasına karar verildi. (Ek - 2) Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesinin kongresinin yeni yapılmış olması nedeniyle, 23.3.1972 tarihinde yapılmış olan basın toplantısına katılmamışlar, bu nedenle duyuru, Gemi Mühendisleri Odası,

Elektrik, İnşaat, Mimarlar Odası İstanbul Şubeleri tarafından kaleme alınmıştır.

İstanbul Odalar Arası Daimi Komisyon

Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesinin kongresini yaptıktan sonra, oda temsilcilerinin yapmış olduğu 4. toplantıya yine 5 oda temsilcisi katılmış ve bu toplantıda, sürdürülen çalışmaların «İstanbul Odalararası Daimi Komisyon» adı altında yapılmasına karar verilmiştir.

Odalararası çalışmaların sürekliliğinin ilk defa tescil edildiği bu toplantıda, ayrıca, her odanın yetkili iki temsilcisinin toplantılara katılmasına, Daimi Komisyon sekreterliğinin bu dönem Mimarlar Odası İstanbul Şubesi tarafından üstlenilmesine, Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesinin komisyona davet edilmesine de karar verilmiştir.

Bu tarihten itibaren bütün şubelerde sırayla toplanan Daimi Komisyon toplam 6 toplantı yapmıştır. Bu toplantıların sadece 2 tanesine Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi katılmış fakat 9. toplantıdan itibaren, Elektrik, Gemi, İnşaat, Makina, Mimarlar Odası İstanbul Şubelerine ilâveten, Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi de kendi istekleri üzerine daimi Komisyon çalışmalarına katılarak, önemli katkılarda bulunmuşlardır.

● Genel olarak, ilgili bütün sorunların görüşülüp karara bağlandığı bu komisyonda, ayrıca iki alt komisyonun da kurulmasına karar verilmiştir.

● Alt komisyonlardan bir tanesi, bütün oda temsilcileriyle birlikte, TÜTED temsilcinin de katıldığı, «İşyerleri Komisyonu» dur. Bu komisyon 3 toplantı yapmış, fakat ülkemizdeki şartlara bağlı olarak, bütün çalışanlarla birlikte teknik elemanların da demokratik haklarının baskı altında tutulması, komisyon çalışmalarının etkili bir biçimde devamını engellemiştir.

● İkinci alt komisyon ise, Belge Uygulaması Komisyonudur ki bu komisyona, Elektrik, İnşaat, Makine ve Mimarlar Odası İstanbul Şubeleri temsilcileri katılmışlardır. Fakat, Mimarlar Odası ve İnşaat Mühendisleri İstanbul Şubelerinin Yeni Belge düzeni için yaptıkları çalışmalar ancak dönem sonuna doğru sonuçlanmış olması, bu komisyonun da çalışmalarında daha fazla ilerlemeisne engel olmuştur.

● Her iki alt komisyonun önümüzdeki dönemlerde tekrar kurulması ve çalışmalarını sürdürmesi gerekmektedir. Daimi Komisyon çerçevesi içinde odaların ortak olarak sürdürdükleri diğer çalışmalar sırayla şunlardır :

SİNAN GÜNÜ

Mimar Sinan'ın 384'üncü ölüm yıl dönümünde, 9 Nisan günü Süleymaniye'deki türbesinin önünde bir basın toplantısı yapılmıştır. Daimi Komisyon toplantısına getirilmek imkân bulunamayan bu konuda, Mimarlar, İnşaat ve Elektrik Mühendisleri Odası müşterek bir metin hazırlayarak bu metni basına ve TRT'ye vermişlerdir. (Ek - 3)

ORTAK BİNA - HUKUK BÜROSU ORGANI

Daimi Komisyon 5. toplantısında 3 konuyu gündeme almıştır.

1. İstanbul'da, merkez ve şubeleri bulunan odaların bir araya gelmelerini sağlayacak, müşterek bir binaay sahip olunması.

2. Ortak hukuk bürosunun kurulması.

3. Ortak yayın organının kurulması.

Bu konulardaki çalışmalar şunlar olmuştur.

1. Ortak binanın yerini tesbit ve gerekli ilişkileri kurma görevi Daimi Komisyonunda, Mimarlar Odası ve İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubelerine verilmiştir. İki şube temsilcisinin yapmış olduğu

araştırmalar sonunda Belediye'ye yakın olması ulaşım olanaklarının elverişliliği ve arsayı ucuza elde etme ihtimalleri nedeniyle, Zeyrekte, Manifaturacılar Çarşısı arkasında, küçük bir yapı adasının bu konuda uygun bir yer olduğu görülmüştür. Bu sahanın imar plânının bulunmaması, odalara ait bir kompleksin burada kolaylıkla plânlanabileceği izleniminde vermiştir. Konu öncelikle bir istismak sorunu içermektedir. Önümüzdeki dönemlerde bu konudaki çalışmaların sürdürülmesi gerekmektedir.

2. Ortak Hukuk Bürosu konusunda, telif sahibi, İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Başkanına görev verilmiştir. Fakat, daha sonraları Daimi Komisyon toplantılarına da katılmayı reddeden bu kimse, ortak hukuk bürosu konusunda da somut bir öneri getirmemiştir. Bu konunun çözümü, diğer bazı konularda olduğu gibi, ortak bina konusuyla ilişkili olduğu kanaatindeyiz.

3. Ortak yayın organı konusu, Daimi Komisyon çalışmalarının önemli bir zamanını almıştır. Ortak yayın organının görüldüğü komisyon toplantısına katılan Elektrik, Gemi, İnşaat, Kimya, Makina, Mimarlar Odası İstanbul şubeleri temsilcileri, prensip olarak, böyle bir organın gerekliliğine ve gerçekleştirilmesi için çalışmaların sürdürülmesine karar vermişlerdi.

Fakat, Kimya Mühendisleri temsilcilerinin, müteakip toplantılara katılmayı ve konunun şubeler düzeyinde ele alınması gerekçesiyle, Makine Mühendisleri Odası statüsünün elvermeyişi nedeniyle çalışmalar, Elektrik, Gemi, İnşaat ve Mimarlar Odası Şube temsilcilerinin katılımıyla sürdürülmüştür.

Uzun süren çalışmalardan sonra, gazetenin program ilkeleri, yayın kurulu, sahiplik, sorumluluk ve finansman sorunları karara bağlanmış (Ek - 4) hatta gazetenin ismi bile konulmuştu; «TEKNİK

GÜÇ».

Fakat yayın kurulunun çalışmaya başlayacağı gün, İnşaat Mühendislerinin isteği üzerine bu toplantı ertelenmiş ve sonradan öğrenildiğine göre, İnşaat Mühendisleri İstanbul Şubesi bu gazeteyi aynı adla tek başlarına yayınlamağa karar vermişler. Yayınladılar da. Ne var ki, bu gazetenin ismi değişmemekle birlikte başlangıçta belirlenen program ilkeleri tamamen değişmiştir. Gemi Mühendisleri Odasıyla, Elektrik Mühendisleri ve Mimarlar Odası İstanbul Şubelerinin sürekli olarak savundukları ve taviz vermedikleri program ilkelerine, İnşaat Mühendisleri İstanbul Şubesinin gönülsüz olarak bağlanmış olması bu sonucu doğurmuştur.

Her geçen gün güçlenen teknik elemanların yurt sever birliğini engelleyici bu gibi davranışların, bizzat yurt sever teknik eleman kitlesi tarafından tasviye edileceğine inanıyoruz.

Teknik Eleman Örgütleri Üstünde Dolanışan Tehlike

Tüm çalışanlarla birlikte teknik elemanların da ekonomik ve demokratik hakları ülkemizin 1972 şartları içinde baskı altında tutulmuştur.

Personel Kanunuyla birlikte teknik elemanların memur statüsü içine alınması, daha sonra yapılan Anayasa değişikliğiyle memurların sendika kurma özgürlüklerinin ellerinden alınması, objektif konularını nedeniyle, toplumun çalışan kesimleri yanında ilerici bir tavır takınan teknik elemanlara, hakim çevrelerin gösterdikleri tepki ve kurdukları baskıdır. Bu yetmiyormuş gibi, teknik eleman örgütleri olan ve kendi tabanlarından gelen ilerici, yurtsever, demokratik istekleri yansıtan Odalara da tahammül edemez olmuşlardır. Bu nedenle, hakim çevrelerin uzantıları tarafından, Oda örgütlerinin dağıtılmasını amaçlayan bir kanun tasarısı Parlamente'ye sunulmuştur.

Konuyu gündemine alan Daimi Komisyon, teknik elemanlar arasında bazı çev-

relerce sürdürülen ayrılıkçı tavırların süratle giderilmesini isteyen ve Odalar üstünde dolaşan tehlikeler karşısında takınılacak ortak tavrı belirleyen bir metni kaleme alarak, 16 odanın merkez yönetim kurullarına gönderilmiştir. (Ek -5) Daimi Komisyonun yapmış olduğu bu çağrı etkisini göstermiş ve 16 oda müştereken görüşlerini kamuoyuna açıklayan bir basın toplantısı yapmışlardır.

Öğrenci Sorunları

Yüksek okul ve Üniversitelerin tatile girmelerine yakın, staj konusu öğreniler için büyük bir problem halini almıştır. Konuyu gündemine alan Daimi Komisyon, şube temsilcileri ve öğrenci temsilcilerinden bir staj komitesinin kurulmasına karar verdiyse de, öğrenci derneklerinin kapatılmış olmaları nedeniyle, komitede öğrencilerin temsil edilmeleri sağlanamadı. Bu durum karşısında, öğrencilerin staj sorunlarını açıklayan ve mevcut staj yerlerinin arttırılmasını isteyen bir mektup 60 kuruluşa gönderildi. (Ek -6) Bu metuba cevap veren uruluşlar hepsi staj yerlerinin arttırılmasını mümkün görmediklerini, Daimi Komisyona bildirmişlerdir.

Teknik Hizmet İthalini Teşvik Eden Kanun Tasarısı ve 50 Bin Teknik Elemanın Ortak Görüşü

Geçtiğimiz yıl, teknik elemanlar için önemli bir konu da Bakanlar Hurulundan geçerek Parlamenteoya sevk edilmiş olan «Yatırımların, İhracatın, Turizm ve Döviz Kazandırıcı Hizmetlerin Teşviki» kanun tasarısı olmuştur.

D.P.T.'da hazırlanan ilk tasarı metni elde edilerek, konu derhal Daimi Komisyon gündemine alınarak görüşülmüştür.

Tasarı bütünüyle, gerçekten gayri millî bir nitelik taşıyordu. Ulusal Sanayi ve Ekonomimizle birlikte tüm teknik elemanlar açısından vahim denilebilecek maddeler içermekteydi.

Teknik elemanları doğrudan doğruya ilgilendiren 5/f maddesi, yabancı teknoloji ve teknik eleman kullanan sermaye çevrelerinin vergiden tamamen muaf olmaları sonucunu getirmekteydi. Tasarının bu maddesiyle, 7303 sayılı T.M.M.O.B. kanununun yabancı teknik personelle ilgili 38. maddesini değiştiren kanun teklifi arasında açık bir irtibat vardı. Ve bu isteklerin yabancılarla işbirliği halindeki sermaye çevrelerinden geldiği de açıktı. Zira, % 100 artan hayat pahalılığı karşısında, teknik elemanları isteklerine yıllardır kıllarını kıpırdatmayanlar, bir yan ödeme lâfi çıkartıp, onu da vermemek için doksan dokuz dereden su getirenler, bütçede para yok deyip üç kuruluşluk zammı erteleyenler; çok masumca (!) iki kanun maddesiyle yabancılara bir çırpıda milyarlarca liranın akıtılmasını isteyenler ve böylece vergi vermekten kurtularak, çalışanların ve teknik elemanların alınterini, haklarını, yabancılarla ortaklaşa paylaşacak olan bu çevrelerdi.

Daimi komisyon bu tasarı karşısında da, tüm odaların ortak hareket etmelerini sağlamak amacıyla, İstanbul'da yapacağı basın toplantısını ertelemiş ve hazırlamış olduğu basın bültenini (Ek -7) 16 oda merkezine göndererek, Ankara, İstanbul ve İzmir'de aynı tarihte, aynı metin üstünde ortak bir basın toplantısı yapılmasını istemiştir. Bu istek üstüne Ankara'da 16 oda temsilcileri toplanmışlar, bu toplantıya İstanbul Daimi Komisyon Sekreteri de katılmıştır. Yapılan görüşmeler sonunda İstanbul'dan gelen metnin bir iki ufak değişiklikle kabulüne ve 20 Haziranda, üç şehirde birden ortak basın toplanmasına karar verilmiştir. İstanbul'daki basın toplantısına 16 odaya ilâveten Teknikerler Derneği de katılmıştır. Ne var ki, hazırlıkların çok titiz bir şekilde yürütülmesine ve basın toplantısının kamu oyunda yankılanması için gereken bütün çalışmaların yapılmış olmasına rağmen, bu basın toplantısı bir iki mahalli gazetenin dışında, ne T.R.T.'de ne de günlük basında yer almıştır.

Bu durum, toplumun demokratik istekleriye, bizzat halkın arasına örülmüş olan kalın duvarın somut bir görüntüsü olmuştur.

Teknik Elemanlar - Personel Kanunu Yan - Ödemeler

Hızla artan hayat pahalılığı karşısında teknik elemanların, değişmeyen ücretleri; yabancı uzmanlara milyarlarca lira aktılırken teknik elemanların yıllardan beri yan ödeme masahyla uyutulması, son olarak büyük bir tantanayla ilân edilen yan ödemelerin tam bir fiyaskoyla sonuçlanması, Personel Kanunu ıslah etmek gerekçesiyle, bütün çalışanlarla birlikte teknik elemanlar üstündeki baskının daha da artırılması, teknik elemanların haklarını korumakla görevli odaların konu üstünde yoğun bir biçimde durmalarını gerektirmiştir.

Esasda kendisi de bir baskı aracı olarak kullanılan yan ödemelerin uygulamada çok değişik sorunlar çıkarması ve pek çok teknik elemanın bu ödemeden bile yararlandırılmaması, Daimi Komisyonda görüşülerek, İstanbul ve çevresinde teknik eleman çalıştıran tüm kamu kuruluşlarından, teknik eleman temsilcilerinin çağrılmasına karar verilmiştir.

Bunun için 35 kuruluşa yazı yazılarak, 17 Ekimde, İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesinde yapılacak olan toplantıya eleman temsilcisi göndermeleri istenmiştir. Ayrıca bu toplantı haberi odaların

kendi yayın organlarında da yayınlanmıştır.

17 Ekim'deki toplantıya 22 ayrı işyerinde çalışan teknik elemanlar katılmışlar ve kendi işyerlerindeki sorunları dile getirmişlerdir.

Toplantıya katılan tüm teknik elemanlar, iki görüş üstünde tam bir mutabakata varmışlardır.

Bunlardan birincisi, yan ödemelerin teknik elemanların ekonomik sorunlarını çözmekten çok bir baskı unsuru olduğu görüşüdür. İkincisi ise, teknik elemanların sorunlarının çözümünün Personel Kanunu statüsü içinde mümkün olmadığı, bu nedenle, tüm teknik elemanlar işçi niteliğinde bir statüye getirilmesi görüşüdür.

Toplantıda, bu iki görüş çerçevesi içinde teknik elemanların isteklerinin kamu oyna ve ilgililere duyurulmasına karar verilmiş ve bu karar ışığında bir bildiri hazırlanarak basın ve T.R.T. aracılığıyla duyurulmuştur. (Ek - 8)

Kamu kesiminde çalışan teknik elemanların ekonomik ve demokratik haklarını elde etmesi, tüm çalışanların mücadelesine paralel uzun ve yorucu bir çalışmayı gerektirmektedir. Yine bu hakların elde edilmesi, çalışan herkesin tek tek ve kendi örgütleri çevresinde toplu olarak bu haklara sahip çıkması ve ülkemizdeki gerçek demokrasi koşullarının gelişmesine de bağlıdır.

**odalar arası çalışmalarla
ilgili ekler**

(Ek : 1)

YURTSEVER TEKNİK ELEMANLARA DUYURU

● Yurdumuzun içinde bulunduğu şartlar, artan hayat pahalılığı ve işsizlik, halkımızla birlikte biz tüm teknik elemanların da belini bükmektedir.

● Bizler her geçen gün biraz daha işsizliğe itilirken, ücretlerimiz düşürülürken, öte yandan, sendikal haklarımız da elimizden alınmış bulunmaktadır. Ekonomik ve demokratik haklarımız doğrultusunda etkili bir mücadele verebilmemiz, ancak kendi aramızdaki birliği pekleştirmemizle mümkündür. Bütün davanış ve çalışmalarımız, birliğimizi güçlü kılmak doğrultusunda olmalıdır.

● 27 Şubat Pazar günü, İstanbul'da Türkiye Yüksek Tekniker ve Teknikerler Cemiyetinin kongresine yapılan saldırı, bu konuda, endişe verici iğrenç bir örnektir. Mühendis ve Mimar Odaları temsilcilerinin misafir olarak izledikleri kongre, silâhlı bir gurup tarafından basılmış, halkımızın çıkarları ve teknik elemanların birliği doğrultusunda mücadele veren yönetim kurulu üyelerinin üstüne saldırılmıştır. Bu saldırı sırasında, iki yurtsever tekniker arkadaşımız ağır şekilde yaralanmış ve hastahaneye kaldırılmıştır.

● Bizler, bu saldırıyı yalnızca teknikerlere karşı bir hareket değil, tüm yurtsever teknik elemanlara ve halkımıza yapılmış bir saldırı olarak görüyoruz.

● Teknik elemanların hızla güçlenen birliğini dağıtmayı amaçlayan bu silâhlı saldırıyı, halkımız ve tüm teknik elemanlar önünde protesto ediyoruz.

● Kendi üyelerinin haklarını, teknik elemanların birliği içinde savunan, Türkiye Yüksek Tekniker ve Teknikerler Cemiyetini, bugünkü yurtsever ileri mücadelesinde destekliyor, bütün tekniker, teknisyen, mühendis ve mimarî, bu doğrultudaki birliği daah da güçlendirmeğe çağırıyoruz.

Elektrik Mühendisleri Odası
İstanbul Şubesi

Makina Mühendisleri Odası
İstanbul Şubesi

İnşaat Mühendisleri Odası
İstanbul Şubesi

Gemi Mühendisleri Odası
Mimarlar Odası
İstanbul Şubesi

İstanbul, 23.3.1972

(Ek : 2)

BASIN BÜLTENİ ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI GEMİ MÜHENDİSLERİ ODASI İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI MİMARLAR ODASI

Gerçek anlamda kalkınma, esasta Kendi Gücümüze Dayanarak, ulusun gerçek mutluluğuna kavuşmasını, refahını ve Ülkemizin endüstrileşmesini ilke edinen bir ekonomik politika ile gerçekleşebilir. Kendi Gücümüze dayanarak ulusumuzun mutluluğu, refahı ve ülkemizin kalkınması için çalışmak, üretici, çağdaş bilimin ve yaratıcı tekniğin uygulayıcısı olmak, teknik elemanlarımızın gerçek özlemidir. Oysa, yurt kalkınmasını ulusal çıkarlar doğrultusunda gerçekleştirecek yeterli

güce sahip olan teknik elemanlarımız, işsiz bırakılarak yabancı ülkelere göç etmeye zorlanırken, önemli yatırımların araştırma, projelendirme ve uygulamalarıyla ilgili işler yabancı şirketlere verilmektedir.

Bu durumun iki somut örneği olan : Pendik Tersanesi ve Ereğli Demir Çelik Tesisleri tevsî projeleri konusunda, bu günlerde biri Ankara'da diğeri Washington'da olmak üzere iki Kredi Sözleşmesi imzalanmak üzere olduğu halde, kamu oyna hiçbir bilgi verilmemektedir .

Bu konular üzerine elimizde olan bilgileri kamuoyuna açıklamayı Teknik Meslek Odaları olarak bir görev sayıyoruz.

(Ek : 3)

PENDİK TERSANESİ RAPORU

İktisaden geri kalmış ülkelerden biri olan Türkiye'mizin çözüm bekleyen en önemli problemlerinden biri de kuşkusuz gemi yapım sanayiidir.

Bilindiği gibi bugünkü iç ve dış taşımalarımızın yaklaşık olarak üçte ikisinin yabancı gemilerle yapılması dolayısıyla halen yılda 1,8 milyar TL. kadar döviz kaybımız, ticaret filomuzu ve arttırmadığımız takdirde 1980 yılında en azından 6,5 milyar TL.'sını bulacaktır.

Devlet Plânlama Teşkilâtı hazırladığı bir raporda (D.P.T. 974 - TUD 14) yılında 3,1 Milyon DW Ton tutarında ticaret filosuna sahip olmamız gerektiğini açıklamıştır. Böylece, Odamızın her fırsatta belirtmeyi ödev saydığı «Yeni gemilere ihtiyacımız olduğu ve gemi sanayimizin acilen geliştirilmesi zorluğunu» resmî belgelerle pekiştirilmiş olmaktadır.

Bu duruma rağmen tersanemize yeni gemi siparişi verilmektedir. ve halen tersanelerimiz kapasitelerinin ancak % 10 - 20 gibi çok düşük bir kısımdan faydalanılmaktadır.

Asıl kuruluş amacı donanmamızın ihtiyacı gemileri inşa etmek ve onarmak olan askerî tersanelerimizin durumu da öteki-lerden farklı değildir.

Gemi Mühendisleri Odasınınca daha önce de belirtildiği gibi ihtiyacımız olan gemiler, mevcut tersanelerimize ivedilikle ve seri halde sipariş edilmeli, gemi yapımı sanayiinin gelişmesini engelleyen bürokratik güçlükler ortadan kaldırılmalıdır. DPT raporlarında da belirtildiği gibi mevcut tersanelerin tam kapasite ile çalışması halinde dahi ticaret filomuzun açığı kapatılamıyacaktır ve ihtiyacımız olan gemilerin yapılabilmesi için mutlaka yeni tersanelerin kurulması gerekecektir. Ticaret filomuzdaki açığın kapatılmasında büyük bir yarar sağlayacağına inandığımız Pendik Tersanesi'nin, daha fazla geciktirilmesine ülkemizin artık tahammülü kalmamıştır. Pendik Tersanesi'nin kurulmasına ilişkin görüşlerin ortaya atıldığı 1936 yıllarında gemi yapım sanayiinde isimleri dahi geçmeyen ülkeler bizi geçmiş bulunmaktadır.

Bu gecikmeyi doğuran nedenlerden biri de, çok önceden, ulusal teknik olanaklarımız ve insan gücümüzle kurmayı amaçladığımız ve yapım çalışmalarına başladığımız Pendik Tersanesi Projesi'nin, yabancılarla bir ortaklık şekline dönüştürülmeye çalışmasıdır.

18 Ağustos 1970 tarihinde zamanın Devlet Plânlama Teşkilâtı Müsteşarı Sayın Turgut Özal ile Japon I.H.I. (Ishikawa Jima Harima Heavy Industries Ltd) firması ikinci Başkanı Mr. Oissashi Shinto arasında protokol ile başlayan gecikmeler, ülke çıkarlarına ve gemi yapım sanayiinin gelişimine indirilen darbelerden biridir.

Protokolde öngörülen maddeler teknik ve ekonomik yönden ulusal çıkarlarımızıza büyük ölçüde ters düşmektedir. Şöyle ki :

- a) Ortaklıkta Türkiye'nin sadece % 35 gibi bir hisseye sahip olması, Şirketin yönetim ve işletilmesinde yabancıların söz sahibi olacağının kesin bir delilidir.
- b) Ortaklıkta % 35 hissesi olan Türkiye'den ilk 12 gemi için sipariş garantisi istemekte, buna mukabil % 51 hisseli İHI

firması bu konuda hiç bir taahhüde gir-
memektedir.

c) İlk 12 gemi için Türk hükümetinden % 15 kâr garantisi ve müteakip gemiler için % 15 vergi indirimi istemektedir. Dünya gemi inşa sanayiinde rastlanmıyacak kadar yüksek olan bu kâr haddi bir çeşit kapitülasyondur. Kaldı ki engin-
ring ve Knowhow gibi zaten kâr ilâve eden unsurlar da, ortaklık ilkelerine aykırı bir görüşle maliyete ilâve edilmektedir. Dolayısıyla IHI'nin yüksek kârlar peşinde olduğu anlaşılmaktadır.

d) İkinci 12 gemi için özel sahiplere protokolda Türk hükümetince verilmesi öngörülen mübayaa kredisi, öncelikle Türk Ticaret filosu açığını kapatmak gayesini hedef almalıdır. Kaldı ki % 51 hisseli IHI için bu konuda hiç bir taahhüt söz konusu edilmemiştir.

e) İlk 10 yıl içinde gerekli proje ve resimlerin IHI firmasından satın alınması bu konuda mevcut potansiyelimizin kullanılması ve gelişmesinin engellenmesi nedeniyle, temelden karşı olduğumuz bir görüştür.

Diğer bir yönden Polonya'da büyük ücretlerle, Pendik tersanesi için eğitilen çok sayıda teknik elemandan bu konuda yararlanılmaması tam bir israftır.

f) Protokolde ön görülen mukaveleler için, gümrük tedbirleri ile kalkındırmaya çalıştığımız yerli yan sanayiimiz mamullerinin de dahil edileceği, büyük endişelerimizden biridir. Her ne kadar protokolde evsâf ve fiyat bakımından rekabet edebilecek yerli malzeme paket mukavelelerinden çıkartılacaktır, deniyor ise de, rekabet sınırının ne olacağı belirtilmemiştir. Yerli malzemenin inşa edilecek gemilerde kullanılması sebebiyle yerli yan sanayiimizin gelişmesinin önlenmesi, olumsuz etkilerini, geçiş döneminde olduğumuz Ortak Pazar'a girilmesi halinde tüm sanayi kollarından vazgeçmemiz anlamına gelir.

g) Gerek paket mukaveleler, gerekse yatırımların karşılanabilmesi için Japonlar tarafından temin edilmesi önerilen kredilerin vadeleri kısa, faiz yüzdeleri yüksektir. Görünüşte Japon'ların da kredi temin ettiği açısından bazı çevrelerce olumlu karşılanan bu tutum, dışa bağılılığımızı arttıracak ve Japon'ların bu ortaklıktaki zaten çok yüksek olan kazançlarına bir yenisini ekleyecektir.

Bunun gibi bir çok sakıncaları olan bir ortağa girilmek istenmesi, iki yıldır Pendik Tersanesinin gerçekleştirilmesini durdurmuştur.

S O N U Ç

Türk sanayii için çok lüzumlu olan Pendik Tersanesei bir an önce faaliyete geçmelidir. 1969 yılından beri senelik çok küçük değerdeki tahsisatlarla yatırım programına alınan tersane inşaatının gerçekleştirilmesi imkânsızlığı ortadadır. Tersane inşaatı ve tersane işletmesi için gerekli finansman imkânının sağlanmaması, konuyu daha da sürüncemede bırakacaktır.

Tersanenin inşaatı için lüzumlu olan ve Denizcilik Bankası T.A.O. tarafından hesaplanan takriben 450.000.000,— TL.'lık yatırımın malî olanakların sağlanması ile Pendik Tersanesi kendi teknik imkânlarımız ve kendi iş gücümüz ile gerçekleştirilebilir.

Yetkililerce gerekli teknik ve malî gücümüzün mevcut olduğu müteaddit defalar belirtilmiştir.

Ortaklık fikrinde ısrarla durarak 3 sene-
den beri bu sanayiinin kurulmasını geciktirenler büyük sorumluluklar yüklenmekte ve gemi inşaat sanayiini baltalamaktadırlar.

EREĞLİ RAPORU

Ereğli Demir Çelik tesislerinin halen 800 bin ton yıllık ham demir üretiminin 1975 yılında 1,6 - 1,8 milyon tona ulaştırılması

sıyla ilgili kredi sözleşmesi görüşmeleri Washington'da devam etmektedir.

Yatırım, 1970 yılında Dünya Bankasının hazırladığı projeye dayanılarak 234 milyon dolar olarak tespit edilmiştir. Bu rakama inşaat dönemi faizleri ile ilâve işletme sermayesi dahil değildir.

Proje için gerekli, 234 milyon doların 177 milyon doları dış finansman kaynaklarından sağlanmaktadır.

Kredi açan uluslararası finans kuruluşları şunlardır :

Exim Bank	: 65 milyon Dolar
AID.	: 22 Milyon Dolar
Avrupa Yatırım B.	: 20 Milyon Dolar
Dünya Bankası	: + 70 Milyon Dolar

TOPLAM 177 Milyon Dolar

● Bu kredilerin Exim Bank ve AID'nin açtığı toplam 87 milyon dolarlık krediler, yalnızca Amerika'da çıkartılacak ihalelerde kullanılması, Avrupa Yatırım Bankasının açmış olduğu 20 milyon dolarlık kredinin yalnızca Ortak Pazarın 6 üyesi arasında çıkartılacak ihalelerde kullanılması, böylece 107 milyon dolar tutarındaki imalât ve teknik hizmetin Türkiye dışından sağlanması, kredi anlaşmasının ön şartı olarak hükümetçe kabul edilmiştir.

Yalnızca Dünya Bankasının vereceği 70 milyon dolarlık kredi ile yapılacak işlerde Uluslararası ihale usulü uygulanacaktır. Firmalarımızın gelişmiş ülkelerin firmalarıyla uluslararası alanında rekabet etme ve iş alma şanslarının kısıtlı olduğu gerçeği gözönüne alınırsa, yabancı ülkelere sağlanmakta olan 77 milyon dolarlık kredinin yaratacağı iş olanaklarından yararlanmamız söz konusu olmamaktadır.

● Yatırım organizasyonu hizmetleri ve bir kısım proje hizmetleri karşılığında, Amerikan Koppers firmasına ödenecek meblâğ tam 130 milyon TL. dir. Ve Koppers firmasının organizasyon hizmetleri-

le ilgili bürosu Amerika'da faaliyet gösterecektir. Yani, yurdumuzda 4 milyar liraya yaklaşan bir yatırım Amerika'da idare edilecektir. Kararlar orada verilecektir. Oysa bu hizmetlerin tamamı kendi kalkınmamızla ilgili raporları kendimiz verebiliriz.

● Bu yatırımda işçiliğin, malzemenin, makine imalâtının ve teknik hizmetlerin hangi oranlarda kendi gücümüze dayanarak gerçekleştirilebileceği hesaplanmamıştır. Ve hükümet adına yetkili heyet bu konuda herhangi bir şart ileri sürecek bilgi ile teçhiz edilmemiştir.

Gerçekte Kredi şartları yabancı ülkelerde gelişmiş teknoloji yanında ülkemizde yapılabilecek malzeme, makine teknik hizmet ve işçilik ithaline zorunlu olarak yol açmaktadır. Böylece sanayileşmek zorunda olan ülkemizde üretim alanının her kesiminde üretimin ve üretim güçlerinin gelişmesi engellenmektedir.

● Tevsi projesini gerçekleştirecek Amerikan Koppers firmasıdır ve işleri yürütecek büro Amerika'da kurulacaktır. Bu durumda firmalarımız devlet yerine işveren durumuna geçen Koppers firmasına iş temin etmek üzere başvurmuşlardır. Bu uygulama bizleri kendi ülkemizde kendi işimizi, yapamaz duruma düşürmektedir.

Tüm teknik elemanlar, Ereğli tevsi işinin büyük çoğunluğunun kendi olanaklarımızla yapılabileceğini ispata hazırız.

Karadeniz Bakır İşletmeleri tesislerinin gerçekleşmesinde kendi olanaklarımızdan yararlanılmıştır. Bu örnek büyük tesislerin yabancılara büyük paralar ödemediği kendi gücümüze dayanarak yapılabileceğinin somut bir kanıtıdır.

● Kendi gücümüze dayanmayan, dışa bağımlı, sözde sanayileşme politikası, yurdumuzun halkımızın ve onun hizmetlerinde olması gereken tüm teknik gücümüzün karşısında bir politikadır.

Yabancı sermayeye, yabancı projeye ve yabancı teknik güce ve dış karar merkez-

lerine öncelik tanıyan, işçimizi ve teknik gücümüzü dışarıya gönderen bir sanayileşme politikası şimdiden millî ölçüde bunalımlara ve iflâsa hazır bir politika dır.

Bu nedenle :

1. Washington'da imzalanması an meselesi olan bu kredi sözleşmesi görüşmeleri derhal durdurulmalıdır.

2. Tevsi projesinde yabancı sermaye katkısı % 75,6 gibi yüksek bir rakamdır. Bu oran mal ve hizmetlerin kendi kaynaklarımızdan karşılanmasını engellemektedir. Yerli mal ve hizmetlerin kullanımı sağlanmalıdır. Sanayi Odaları ile Meslek Odaları, yerli firmalar ve Devlet Kuruluşlarıyla ortak çalışmalar derhal başlatılmalı ve bu alanda gerçek gücümüz tespit edilmelidir.

Bütün teknik elemanlarımız, bu yatırımın kendi gücümüze dayanarak, ulusal çıkarlarımız doğrultusunda ele alınması için gerekli mücadeleyi sürdürecektir.

KENDİ GÜCÜMÜZE DAYANALIM

İstanbul, 23.3.1972

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
GEMİ MÜHENDİSLERİ ODASI
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
MİMARLAR ODASI

(Ek - 3)

ÖLÜMÜNÜN 384. YILINDA MİMAR SİNAN

«Geçmişteki mimarlık ve mühendisliğimizin temel taşlarından biri de Türk kültürünü dünya kültürüne bugüne kadar ki en büyük katkısı olan Sinan'ı ve yapıtlarını, her yıl 9 Nisan'da anmakta, övmekteyiz. Oysa, yapılması gereken, Sinan'ın yapıtıyla avunmak değil; Sinan'ın yapıtı kendi çağının objektif koşullarının nasıl doğru ve ileri bir sentezi ise, aynı doğrulukta ve ilerilikte bir senteze bugün de varabilmektedir.

Bugün bun anlamda bir senteze varamayışımızın ve bu dönemde bir yapıt ortaya koyamayışımızın nedeni, teknik gücümüzün veya Türkiye Halkının yaratıcı gücünün zayıflığı değil, aksine; siyasal, ekonomik ve kültürel dış baskılı ve engellemelerin teknik gücümüzü kenara itmesi ve halk kültürüne karşı çıkarılan kozmopolit kültürün yozlaştırıcı etkileridir. Bu ülkenin mimar ve mühendisleri olarak, yozlaştırıcı kozmopolit kültürle mücadele etmekte ve teknik gücümüzün gelişmesini engeleyici her türlü iç ve dış baskıya karşı haklarımızı korumakta kararlı olduğumuzu duyururuz.»

(Ek - 4)

Ortak Yayın Organı Korusunda Toplantı

Tarih : 13.4.1972

Yer : M.O. İst. Şb.

Gündem :

1. Yayın organının amacını ve kabaca programını belirlemek.
2. Yayın Kurulunun teşkil biçimini ve ilk toplantı tarihini tesbit etmek. Yayın Müdürü Konusunda görüşme.
3. Yayın Organının bütçesi ve muhasebesi üstünde görüşme.

Kararlar :

Karar 1. Ortak yayın organının temel amacı, teknik elemanların yurtsever birliğini sağlamaktır.

Bu amaca ulaşmak için,

- a) Teknik elemanların ekonomik ve demokratik haklarını savunmak.
- b) Sanayileşme ve kalkınma konusunda, teknik elemanların yurtsever görüşlerini savunmak.
- c) Yabancı sermaye tekellerinde bağlı proje şirketleri ve danışmanlıklarıyla mücadele etmek, Yayın programının esasını teşkil edecektir. Ancak, bu amaç ve program esaslarına aykırı olmamak şartıyla, isteyen her odaya, 1/2 sayfayı geçmemek

üzere, yayın organında bağımsız köşeler ayrılacaktır.

Not : Amaç ve program esaslarını kabul etmeleri halinde, ilerde diğer odalar, TÜTED ve teknik elemanların diğer örgütleri yayın organına, mevcut yayın kurulunun tasvibiyle iştirak edebilirler. Bu durumda, isteyen her odaya bağımsız köşe tahsis etme kararı gözden geçirilecektir.

Karar 2. Yayın Kurulunun Teşkili :

Yayın Kurulu, yayın organına iştirak eden örgütlerin birer temsilcisinden meydana gelecektir. Bu temsilciler, oda veya şubelerin yönetim kurullarında seçilecektir. Ayrıca, bu temsilcilerin birer de yedekleri bulunacaktır.

Asil üyenin, çalışmalara katılmaması halinde, ilgili odanın yedek temsilcisi çalışmalara katılacaktır. Yönetim kurulları, yayın kurulundaki temsilcisini her an değiştirebilir.

Yayın Kurulunun Görevi;

● İlgili odalarla, yayın organı arasındaki irtibatı kurmak.

● Yayın organının, birinci maddedeki amaç ve program esaslarına uygunluğunu sağlamak amacıyla gerekli kararları almak ve bunların uygulanmasını temin etmek için yayın müdürüne direktif vermek.

● Yayın organının malî işlerini yürütmek.

● Bu kararların ışığında, yayın kurulunun yetki ve sorumluluklarını belirten, görevlerini tarif eden bir yönetmelik yapmak, kurulun oturum gündemindeki ilk maddedir.

Yayın Müdürü :

Teknik komitenin almış olduğu kararlar ve yapılan temaslar sonunda yayın müdürlüğü ve teknik görevlerin başlangıçta bir kişi tarafından yürütülmesi uygun bulundu.

Bu kimsenin meslekten yetişmiş bir gazeteci olması, görevin niteliği açısından gerekli görüldü. Kısaca, yayın müdürü olarak isimlendirilen bu kişi, yayın kuruluyla birlikte çalışacak ve kurulun denetiminde olacaktır.

Yayın müdürünün tayini ve işten el çektilmesiyle ilgili kararlar, oda veya şube başkanlarının ortak yetkileri içindedir.

Yayın müdürünün görevleriyle ilgili diğer ayrıntılar yönetmelikte yer alacaktır.

Yayın organının sahibi :

Yayın organının sahibi, yayına iştirak eden odalardır. Bu odalar adına, her yıl değişmek üzere bir oda veya şube başkanı, yayın organının sahibi görünür. İlk yıl, Üye sayısı en fazla olan oda veya şubenin başkanı bu görevi yerine getirir. Ortak yayın organının sahibi olarak görünen kişi, bu konudaki yetkilerini yayın organına iştirak eden diğer oda veya şube başkanlarının yazılı tasvibiyle kullanabilir.

● Yayın organının idare merkezi Mimarlar Odası İst. Şb.'dir. Yayın kurulu ve Yayın müdürü burada kendilerine tahsis edilecek bir odada çalışacaktır. Yayın kurulu ilk toplantısını 17 Nisan 1972 Pazartesi günü saat 18.00'de burada yapacaktır.

3. Teknik komite raporunda belirtilen, her odanın üye başına 10 lira, ortak yayın giderlerine iştirak etmesi kararı uyarınca, başlangıçta her oda, üye başına 2 lirayı bir resmî bankada açılacak ortak hesaba yatıracaktır.

Büne göre :

İnşaat Mühendisleri	7.000 × 2 =	14.000
Elektrik Mühendisleri	3.500 × 2 =	7.000
Mimarlar	3.500 × 2 =	7.000
Genel Mühendisleri	200 × 2 =	400

TOPLAM 28.400

TL. yatıracaklardır.

Gazete yayınlanmaya başladıktan sonra, peyderpey odalar hisselerine düşen miktarları aynı fona yatıracaklardır. Gazete-

Ek bir finansman kaynağı olarak, ilân gelirleri düşünülebilir. Ancak, ilânlar gazetesinin en fazla % 25'ini işgal edebilir.

Gazetede yer alacak ilân ve rakamların, seçimine, ölçüsüne, biçimine, yayın kurulu ayrıca karar vermekle birlikte, aşağıda konuları tesbit edilmiş olan reklâmlar prensip olarak kabul edilmez.

(Doğrudan hedef aldığımız yabancı petrol ve maden şirketlerinin reklâmları, yabancılarla ortak mühendislik - müşavirlik firmalarının ilânları ve meşrubat ilânları)

● Reklâm ve ilân için özel tarife hazırlanacaktır.

İnşaat Mühendisleri Odası İst. Şb.

İzzettin Silier

Elektrik Mühendisleri Odası İst. Şb.

Yavuz Çizmeci

Gemi Mühendisleri Odası

Tamer Balçık

Mimarlar Odası İst. Şb.

Niyazi Duranay - Engin Omacan

(Ek - 5)

İSTANBUL ODALARARASI DAİMÎ KOMİSYO'NUN T.M.M.O.B. KONUSUNDAKİ ORTAK GÖRÜŞÜ

● İşsizliğin her geçen gün biraz daha yoğunlaştığı, artan hayat pahalılığı karşısında, ücretlerin düştüğü bir dönemde, teknik elemanlar, bugün, çok daha önemli bir tehlikeyle karşı karşıyadır. Bu tehlike, teknik elemanların örgütleri meslek odalarının varlığına yönelmiş olan T.M.M.O.B. kanunu değişikliği teklifidir.

● Sanayileşmek zorunda olan toplumumuz, ulusal sanayileşmenin şartları doğrultusunda, kendi teknikgücünü yaratmak ve bu gücün örgütlenmesini savunmak göreviyle karşı karşıyadır. Ulusumuzun gerçek istekleri de bu yöndedir. Bu istekleri savunmak, yurtsever aydınlar olarak, tek tek bütün teknik elemanların görevi olduğu gibi, onların örgütleri olan odaların da temel görevidir.

● Bugün, ulusal sanayileşme ve kalkınma hareketi içinde görev alma durumunda olan ve bunu şiddetle isteyen 40 bini aşkın mühendis ve mimarımız büyük bir işsizlik içinde kıvranırken, ücretleri resmen düşürülürken, yabancı uzman ve proje şirketlerine, her yıl milyarın üstünde para ödenmektedir. Bu gerçek karşısında, teknik elemanların kendi aralarındaki çeşitli sorumluları ikinci plânda kalmak durumundadır. Birinci görevimiz, ulusal çıkarlarımıza aykırı ve tüm teknik elemanların varlığına yönelmiş olan yabancı uzman ve proje şirketleri karşısında birleşmek ve etkili bir mücadele vermektir. Mücadelede etkili olabilmek için, zorunlu ve kaçınılmaz olan birlik, aynı zamanda ulusal çıkarları da savunması açısından yurtsever bir davranıştır.

● Teknik elemanların canlı bir biçimde gelişen yurtsever birliği karşısında, bu birliği dağıtmayı amaçlayan, T.M.M.O.B. kanunu değişiklik teklifi, şu anda üstünde durmamız gereken önemli bir konudur. Anayasal meslek kuruluşlarının hukukî varlığına temel teşkil eden idare hukuku esaslarına aykırı olarak getirilmiş olan değişiklik teklifi, mühendis ve mimarın meslek odalarına kayıt zorunluğunu ortadan kaldırırken, böyle bir değişikliğin, toplumumuza nasıl bir yarar sağlayacağı belirtilmemiştir. Zira böyle bir yarar söz konusu değildir. Aksine 7303 sayılı kanunun 34 ve 38'inci maddelerinde yapılmak istenen değişiklik, yabancı uzman ve proje şirketlerine hiç bir denetim getirmeden, yurdumuzun kapılarını onlara ardına kadar açmaktadır. Temelde, sanayileşmenin zorunlu bir sonucu olan örgütlenmeye indirdiği darbenin yanında, bu niteliğiyle de yurt ve toplum çıkarlarına aykırı bir davranıştır.

Teknik elemanların ekonomik ve demokratik haklarına karşı girilen hareketlerin, böylesine yoğunlaştığı bir dönemde, uzunca bir zamandan beri bitkisel hayat yaşayan T.M.M.O.B.'nin kongresinden söz edilmektedir. Meslek Odalarının bir üst organı olan T.M.M.O.B. çevresinde, mev-

cut statüsüyle, sıhhatli bir birliğin yaratılamayacağı iddiaları yaygındır ve bu iddialarda doğruluk payı da vardır. Ancak, iddiaların esasını teşkil eden, meslek odalarının bizzat tüzel kişiliğe sahip olması isteği, mevzuat açısından tam bir açıklığa kavuşmamış olsa bile, odaların uzun ve etkili mücadeleleriyle fiili bir gerçeklik kazanmıştır. Şu anda önemli olanda budur. Dolayısıyla, odaların T.M.M.O.B. karşısında, daha fazla özerk olmasını sağlayacak mevzuat değişikliği, mevcut şartlar içinde acil bir önem taşımaktadır. Özellikle, mevzuat değişikliğini kabul veya reddetme yetkisine sahip olan çevrelerin, bizzat getirmiş oldukları değişiklik teklifi ortadayken, bu konudaki isteklerimizi, bu açıdan da değerlendirmemiz ve dikkatli olmamız gerekir.

Bugün için, acil meselemiz, teknik elemanlar arasındaki birliği güçlendirerek, ekonomik ve demokratik haklarımızı etkili bir biçimde savunmaktadır. T.M.M.O.B. kongresi bu yönde önemli bir olanaktır ve kongre mutlaka gerçekleştirilerek, teknik elemanlar arasında birliğin somut bir belgesi haline getirilmelidir.

Önümüzdeki dönemde, aramızdaki birliğin daha da güçlenmesi için çalışalım. Eğer, birliğimizin güçlenmesi doğrultusunda, bazı mevzuat değişikliklerine ihtiyaç duyuyorsak, bunu da T.M.M.O.B. çatısı altında, mevcut şartları dikkate alarak, hep birlikte araştıralım.

Elektrik Mühendisleri Odası İs. Şb.

İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şb.

Mimarlar Odası İstanbul Şb.

Makine Mühendisleri Odası İs. Şb.

Kimya Mühendisleri Odası İs. Şb.

Gemi Mühendisleri Odası.

(Ek - 6)

MÜDÜRLÜĞÜNE

Bilim ve tekniğin bugünkü düzeyine ulaşmasında, pratik tecrübenin ne derece bü-

yük bir etkisi olduğu, artık herkesce bilinen açık bir gerçektir. Ulusal kalkınma ve sanayileşmemizin temel unsurlarından olan teknik elemanların, kupkuru, pratik tecrübeden yoksun olarak yetiştirilmelerinin, onların meslek hayatlarında dolaşısıyla sanayileşme ve kalkınmamızda doğuracağı boşluklar ortadadır. Bu nedenle, mühendislik ve mimarlık eğitiminin daha ilk yıllarından itibaren adaylara meslekî staj yapmalarına olanak sağlamak, yetkili kuruluşların, yurt kalkınmasına katkıda bulunmak görevlerinin en önemlilerinden biridir. Ancak birkaç seneden beri mühendis yetiştiren müesseselerin artması, buna karşılık stajyer kabul eden iş yerlerine pek az ilâve olunması sebebiyle, öğrencilerimize yeteri kadar staj yeri temin edilememektedir. Örneğin, 1971 yılında yalnız İstanbul Teknik Üniversitesinde 5077 staj yeri ihtiyacına karşılık, ancak 1501 yer sağlanabilmiş, sonuç olarak 3576 öğrenci staj yapma olanğından yoksun kalmıştır.

Bütün mühendislik öğretimi yapan müesseselerin 1971 yılında toplam staj yeri ihtiyacı yaklaşık olarak 30.000 civarında olmasına rağmen bunun ancak % 30'una cevap verilebilmiştir.

Bu yıl, Devletleştirilen Özel okul öğrencilerinin de katılmasıyla staj yeri ihtiyacı 45.000'e yükselmiştir. Kat'î rakamlar henüz belli olmamakla beraber sağlanan staj yeri adedi, ihtiyacın ancak % 25'ini karşılayabilecektir. Şunu da belirtmek yerinde olur ki, stajların bugüne kadar ki uygulanış şekli ne yaparı ne de staj yeri ve kuruluşu maddî ve manevî bakımından arzu edilen derece tatmin etmemektedir. Ancak, buna çözüm bulmak uzun zamana bağlı bir plân gerektirmekte olup, Odalarımızda bu hususta ön çalışmalara başlanmıştır.

Kanımızca «Staj yeri verme» hususunun kanunî bir zorunluk olması, stajla ilgili bütün hususların kanunla saptanması gerekecektir. Bu yönde gereken kıstasların tespiti, çeşitli kuruluşların katılacağı çok

yönlü ve çok dikkatli çalışmaları zorunlu kılacaktır. Oda Merkezleri ve Şubeleri bu hususta yardımcı olmaya ve gerekli çalışmaları yapmaya veya yapılan çalışmalara katılmaya hazırdır. Uzun sürecek bu çalışmalara bağlı olmaksızın önümüzdeki 1972 staj döneminde mevcut sıkışık durumu hafifletmek için kuruluşumuzdaki imkânların tekrar zorlanarak ek staj yeri sağlanması hususunu rica, öğrencilerin pratik bakımdan yetişmeleri hususunda göstereceğiniz ilgi ve yardımlara şimdiden teşekkür ederiz.

Saygılarımızla.

Elektrik Mühendisleri Odası İs. Şb.
Gemi Mühendisleri Odası
İnşaat Mühendisleri Odası İs. Şb.
Makina Mühendisleri Odası İs. Şb.
Mimarlar Odası İs. Şb.
Ziraat Mühendisleri Odası İs. Şb.

(Ek - 7)

50 BİN TEKNİK ELEMANIN ORTAK GÖRÜŞ VE İSTEKLERİ

Sanayileşme ve kalkınma isteklerinin yoğunlaştığı günümüzde, sayıları 50 bini aşan teknik elemanların, bu konulardaki, görüş öneri ve isteklerinin de dikkate alınması zorunlu olmaktadır.

Çağdaş bilim ve yaratıcı tekniklerin uygulayıcıları olarak, ulusal sanayileşme ve kalkınma içinde, bütün çalışanlar gibi teknik elemanların da görevi, önemi ve yeri tartışılmaz bir konudur. Buna rağmen, şimdiye kadar izlenmiş ve izlenmekte olan kalkınma politikasına bağlı olarak, teknik elemanların, çağdaş bilim gereğince, sanayileşme ve kalkınma hareketi içinde istedikleri yer, fiilen engellenmiştir.

Resmî istatistiklere göre, 1963'den bu yana, hayat pahalılığı % 100'den fazla artmasına rağmen, teknik eleman ücretleri 1963 seviyesinde dondurulmuş, hatta yer yer bu seviyenin de altına düşürülmüştür. Bir yandan, teknik elemanların bu

yöndeki ekonomik istekleri, senelerden bir, gelen bütün iktidarlarca, bütçede para yok gerekçesiyle devamlı olarak ertelenirken, öte yandan, sadece 1970 senesi içinde, sanayileşme ve kalkınma konusundaki teknik hizmetler için, yerli teknik elemanlara ödenen toplam ücret 237 milyon lirada kalırken, yabancılara ödenen ücret 1 milyar 343 milyon liraya ulaşmıştır.

Bu rakamlar, teknik elemanları yabancı diyarlara göçe zorlayan işsizliğin temel nedenidir.

Teknik elemanların yıllardır birikmiş ekonomik istekleri karşısında, ilgililerin yan ödemelerin gerçekleşeceği konusunda yapmış oldukları açıklamaların yanısıra yine aynı çevrelerin hazırlamış oldukları bir tasarı, çok daha vahim gelişmelere yol açacak mahiyettedir.

DPT'nin hazırlamış olduğu son teşvik tasarısının 5/f maddesi aynen şöyledir:

5 F. YABANCI TEKNİK PERSONEL

Genel teşvik tablosunun bir ve ikinci derecelerindeki yerli teşebbüsler, istihdam ettikleri yerli personel sayısının % 5'i oranında fazla olmamak üzere yabancı uyrukluk teknik personeli, bu kanunda adı geçen mercilerden ayrı bir izne tâbi olmaksızın istihdam edebilirler ve bunlarla ilgili harcamalar gelir ve kurumlar vergisi matrahından bir kat fazlası ile indirilir.

Son derece masum görünen bu maddenin, gerçek mahiyeti şudur. Örneğin, 1000 kişilik bir işletme, bu tasarıya göre, 50 yabancı teknik personel çalıştırabilir. Çöl zamlarıyla birlikte, (Yurdumuz, yabancılar için çöl kabul edildiğinden, her yabancı bu zammı alır) bir yabancı personelle ilgili ödemeler, aylık enaz 2 bin dolar, yani 30,000 TL'dir. 50 kişi için, en az, aylık 1,5 milyon, yıllık 18 milyon TL. ödeme yapılacak demektir. Bu miktarın bir kat fazlasıyla, yani 36 milyon lira olarak, gelir ve kurumlar vergisi matrahın-

dan düşülmesi demek, bu vergilerin söz konusu işletmelerce hiç ödenmeyeceği anlamına geldiği apaçık ortadadır. Amacı kâr etmek olan bütün teşebbüslerin, Anayasaya aykırı olarak meşrulaştırılmış bir vurgun imkânını değerlendirmek için, yerli teknik personeli kapı dışarı ederek, yabancıları çalıştırmalarına, nasıl engel olunabilir?!

Senelerden beri, teknik hizmet ücreti olarak yabancılar ödenen korkunç meblağlar ve son teşvik tasarısı açıkça göstermektedir ki, bütün çalışanlarla birlikte yurt kalkınmasının vazgeçilmez unsurları olan teknik elemanların hakları, bir avuç sermaye gurubuyla, yabancılar arasında bölüşülmektedir.

Şimdi Soruyoruz!

Yerli teknik elemanlar kesin bir işsizlik içindeyken ve yetkililerce bu duruma hiç bir çare aranmazken, yabancıların yurda girişi neden teşvik edilmektedir? Bu tasarı yurt çıkarlarıyla nasıl telif edilmektedir?

Ve yine soruyoruz!

Anayasamızın iktidarlara teklif ettiği görev —kendi vatandaşlarını işsiz bırakıp— yabancılarla iş bulmak mıdır?!

Ve yine soruyoruz!

Atatürkçü bir düşünceyle hareket edileceği iddialarının yaygınlaştığı şu sıralarda, bu iddiaların gerçeklik kazanması, Atatürk'ün görüşlerine aykırı düşmemekle mümkün müdür?!

1 Mart 1922'de Atatürk şöyle diyordu. «Tanzimat'ın açtığı serbest ticaret devri Avrupa rekabetine karşı kendini müdafaa edemeyen iktisadiyatımızı bir de iktisadi kapitülasyon zincirleriyle bağladı. Teşkilât bakımından bizden çok kuvvetli olanlar memleketimizde, bir de fazla olarak imtiyazlı mevkide bulunuyorlardı. Kazanç vergisi vermiyorlardı. İstekleri zaman, istedikleri eşyayı, istedikleri şartlar altında memleketimize sokuyorlardı. Bütün iktisat kollarımıza bu sayede mut-

lak hakim olmuşlardı. Efendiler! Bize karşı yapılan rekabet hakikaten çok gayrimuşru, hakikaten çok kahredici idi. Rakiplerimiz bu suretle gelişmeye elverişli sanayimizi de mahvettiler. Ziraatımıza da zarar verdiler. İnkışaf ve mali ve iktisadi gelişmemizin önüne geçtiler.»

Gerçek Atatürk'cü düşünceye ve Anayasaya aykırı olarak hazırlanmış olan bu tasarı, devlet bütçesine Milyarları aşan bir yük getireceği ve bu niteliğiyle tam bir Kapitülasyon olacağı aşikârdır.

Öte yandan aynı bütçede para yok gereksesiyle, teknik elemanların ekonomik istekleri yıllarca ertelenmiştir. Son günlerde, yan ödemeler adı altında, ilgililerce açıklanan miktarlar ise son derece yetersiz ve teknik elemanların çok az bir kısmını kapsamaktadır.

Gelişen bu şartlar karşısında, bugün sayıları 50 bini aşmış olan, yurt kalkınmasının vazgeçilmez unsurları teknik elemanların, ortak görüş ve acil istekleri şunlardır :

1. Gerçek Atatürk'cü bir görüşle, kendi doğal kaynaklarımıza ve kendi insan gücümüze dayalı bir sanayileşme ve kalkınma politikası izlenmelidir.

● Ancak bu doğrultudaki sanayileşme ve kalkınma hareketi içinde, teknik elemanlar gerçek üretici yerini alabilir, çağdaş bilim ve yaratıcı tekniğin uygulayıcısı olabilirler.

2. Böyle bir politikaya bağlı olarak, sanayileşme ve yurt kalkınması için gerekli olan teknik hizmetlerin, yerli teknik kadrolar tarafından gerçekleştirilmesiyle ilgili bütün tedbirler süratle alınmalıdır.

● Yurdumuzda faaliyet gösteren bütün yabancı proje şirketleriyle ilgili kararname lâğvedilmeli, yabancı teknik personel salgını durdurulmalıdır.

● Anayasaay aykırı olarak, D.P.T. tarafından hazırlanmış, yabancı teknik personel salgını teşvik eden tasarı derhal iptal edilmelidir.

● Teknik Hizmetler ve Teknik Personel Kanunu, ilgili meslek odalarının ve teknik eleman örgütlerinin görüşleri alınarak, en kısa zamanda çıkartılmalıdır.

3. Bu kanun çıkıncaya kadar, geçici olarak, teknik elemanların ekonomik haklarını elde edebilmeleri için, yan ödemeler derhal çıkartılmalıdır.

● Yan ödemelerde, teknik eleman ücretlerinin 1963 seviyesinde dondurulduğu ve o tarihten bu yana geçinme endeksinin % 100 oranında yükseldiği dikkate alınarak, zamlar da enaz bu oranda gerçekleşmelidir.

● Yan ödemeler, sadece genel ve katma bütçeli dairelerle bazı yönetici kademe çalışanlara değil, iktisadî devlet teşekkülleri, belediyeler ve diğer kurumlardaki tüm teknik elemanlara kademe kurumlardaki tüm teknik elemanlara kademe

ayırımı yapmaksızın verilmelidir.

Kamu oyuna ve ilgililer duyurulur.

Elektrik Mühendisleri Odası İs. Şb.

Gemi Mühendisleri Odası

İnşaat Mühendisleri Odası İs. Şb.

Mimarlar Odası İs. Şb.

Mimarlar Odası İstanbul Şubesi

Ziraat Mühendisleri Odası İs. Şb.

Yüksek Tekniker ve Teknikerler Cemiyeti Genel Merkezi

(Ek - 8)

BASIN BÜLTENİ TEKNİK ELEMANLARIN DUYURUSU

— Ulusumuzun kalkınma ve sanayileşmesini bütün çalışanlarla birlikte omuzlamakta olan teknik elemanlar, bugün her zamankinden daha fazla ekonomik baskılar altındadır.

— Üçüncü beş yıllık kalkınma plânının Parlamentoda karara bağlanmakta olduğu şu günlerde, Karayolları, Devlet Demir

Yolları, Devlet Hava Meydanları İşletmesi, İstanbul Belediyesi, Türkiye Elektrik Kurumu, P.T.T. Yol Su Elektrik, Orman İşletmeleri, Ziraat Araştırma Enstitüleri ve Tekel Genel Müdürlüğü gibi büyük yatırım ve araştırma kurumlarında çalışan Teknik Elemanlarla, Elektrik Mühendisleri, Gemi Mühendisleri, İnşaat Mühendisleri, Ziraat Mühendisleri, Mimarlar Odaları İstanbul Şubeleri ve TÜTED İstanbul şubesi temsilcileri bir araya gelmiş, aşağıdaki metni kamu oyuna ve ilgililere duyurmağa karar vermişlerdir :

PERSONEL KANUNU VE YAN ÖDEMELER 50 BİN TEKNİK ELEMAN İÇİN TAM BİR BASKI ARACI HALİNE GELMİŞTİR

— Yurt kalkınmasında görev almış 50 bin aşkın teknik elemanı, yakından ilgilendirmekte olan personel kanununun ön hazırlıkları sırasında, ilgililer yeteri derecede uyarılmalarına rağmen, kanun, bu uyarılar dikkate alınmadan parlamentodan geçmiştir. Teknik elemanlar da bütün itirazlarına rağmen bu kanun statüsü içine alınmışlardır.

— Daha sonra gelişen şartlarla, diğerleri gibi, bu kanun statüsü içinde çalışanların da hakları kısıtlanmıştır. Bu gün Personel Kanunu Statüsü içinde çalışmak teknik elemanlar için dayanılmaz bir hal almıştır.

Söyle ki;

— Kanunun uygulanmaya başladığı tarihlerde, teknik elemanlar arasında «yevmiyeli ve baremli» ayırımı yapılarak, içinden çıkılmıyacak büyük kargaşalık ve haksızlıklara yol açmıştır.

— Kanunda fazla mesai ücretleri engellenmemiş olmasına rağmen, sonradan çıkartılan kararnamelerle bütün fazla mesai ücretleri kaldırılmış, yolluk gibi zorunlu ödenekler ise yok mertebesine indirilmiştir. Öte yandan, teknik elemanlar, karşılığı verilmeksizin fazla mesaiye zorlanmıştır. Anayasaya aykırı bir çeşit an-

garya olan bu zorlamalar son zamanlarda daha da artmıştır.

— Personel Kanununa bağlı olarak çıkarılan 1-4 kararnamesiyle getirilen terfi düzeni, dürüst çalışmayı değil, dalkavukluğu teşvik etmektedir.

— Personel Kanunu içinde, teknik eleman ücretleri 8 yıldır değişmeyen çok düşük bir düzeyde dondurulmuş, buna karşılık, yan ödemelerle bu durumun hemen düzeltileceği daha 1970 yılında yetkililer tarafından ifade edilmiştir. Oysa aradan geçen iki buçuk yıl içinde, yan ödemelerin verilmesi şöyle dursun, artan hayat pahalılığıyla, ücretler fiilen % 45 daha düşürülmüştür.

— Personel Kanununun 180'inci maddesi uyarınca, MEYAK (Devlet Memurları Yardımlaşma Kurumu) tasarısının bir yıl içinde kanunlaşması öngörülmesine rağmen, bu kanun halâ çıkartılmamış, fakat tasarının malî hükümleri uygulanarak memurlardan, mevcut olmayan bir kurum için prim kesilmiştir. Kesilen primlerin toplamı bugün Bir buçuk milyarı aşmıştır ve bu paraların ne olduğu belli değildir.

— Son olarak büyük bir gürültüyle ilân edilen yan ödemeler, ortalama % 15 civarında bir artış getirerek, 1970 yılından bu yana % 45 oranında artan hayat pahalılığı karşısında, bir hiç mertebesinde kalmıştır. Bu hiç mertebesindeki artış bile, sunî karışıklıklara itilerek, ödenmesi geciktirilmektedir. Bir kısım teknik elemanlar yan ödemelerden hiç yararlandırılmıyarak, yeni bir baskı yaratılmak istenmektedir.

— Malî imkânsızlıklar gerekçesiyle, bütün çalışanlar gibi teknik eleman hakları da verilmezken, iktidarın parlamentoya ivedilikle sevk etmiş olduğu bir kanun tasarısı, toplu en fazla vergi ödemek durumunda olan çok küçük bir azınlığına milyarlarca liranın iade edilmesini öngörmektedir.

Yine aynı kanun tasarısıyla, teknik elemanlar büyük bir işsizlik içindeyken, ya-

bancı eleman izdihamı teşvik edilmektedir.

TEKNİK ELEMANLAR, PERSONEL KANUNU DIŞINA ÇIKARTILMALI İŞÇİ NİTELİĞİNDE BİR STATÜYE GİRMELİDİRLER

— Sanayileşme ve kalkınma toplumumuz için vazgeçilmez bir amaç haline gelmiştir. İktidarlar bu amaç doğrultusunda gerçekten samimî iseler, çalışanların ve teknik elemanların hakları önüne çeşitli engeller koymamalıdır.

— Sanayileşme ve kalkınmanın vazgeçilmez unsurları olan teknik elemanlar, bugün Personel Kanunuyla çeşitli baskılar altında tutulmaktadır. Bu baskılar kalkmadıkça, teknik elemanlardan verim beklenemez.

— Teknik elemanlar, teknik bilgi ve emekleriyle üretime doğrudan katılan, üretim yapan unsurlardır. Bu nitelikleriyle memur statüsü bağdaşamaz. Teknik elemanları, memur statüsü içinde tutmakta ısrar etmek, gerçek anlamda sanayileşmeyi istememek demektir. Teknik elemanların üretici niteliği ancak işçi statüsü içinde değerlendirilebilir ve verimli hale getirilebilir. Ulusal çıkarlar doğrultusundaki bir kalkınma politikası da, teknik elemanların işçi statüsü içinde ele alınmasını zorunlu kılar.

Bu gerçeklerin ışığında, teknik elemanların işçi statüsü içinde ele alacak bir kanun tasarısı, teknik eleman örgütlerine danışılarak hazırlanmalı ve hemen hemen parlamentoya sevk edilmelidir.

— Söz konusu kanun gerçekleşinceye kadar, yan ödemeler sorunu süratle çözümlenmelidir. Bunun için yan ödemelerin içine atıldığı sunî kargaşalık kaldırılmalı tüm teknik elemanlara eşit olarak, 1970'den bu yana artan hayat pahalılığını karşılayacak düzeyde, asgarî % 45 oranında bir zam yapılmalıdır.

— 1970 yılından beri hayalî bir kurum olan MEYAK'a kesilen primler durdurul-

malıdır. Şimdiye kadar, bu primlerle birikmiş olan Bir buçuk milyar liralık fonun ne olduğu, Maliye Bakanı tarafından açıklanmalıdır. Meyak için prim kesilmesi durdurulmaması halinde, ilgili odalar ve T.Ü.T.E.D. gereken hukuki yollara başvurarak prim kesilmesini durduracaklardır.

— Teknik elemanları bu haklı istekleri, bugüne kadar olduğu gibi, bugünden sonra da dikkate alınmaması halinde, kamu kesimindeki teknik eleman erozyonu daha da artacaktır. Bu durumdan dolayı, sanayileşmenin ulusal hedefleri doğrultusunda ortaya çıkacak gecikmelerden, çalışanlar ve teknik elemanlar değil, iktidarlar sorumlu olacaktır.

Elektrik Mühendisleri Odası İst. Şb.

Gemi Mühendisleri Odası

İnşaat Mühendisleri Odası İst. Şb.

Makina Mühendisleri Odası İst. Şb.

T.Ü.T.E.D. İst. Şb.

Mimarlar Odası İst. Şb.

Ziraat Mühendisleri Odası İst. Şb.

İSTANBUL — ODALARARASI DAİMİ KOMİSYONUN TEKNİK ELEMANLARA ÇAĞRISI

BAŞLICA GÖREVLERİMİZ.

● Ulusumuzun geri kalmışlıktan kurtulması, üretimin gerçek ihtiyaçlara göre arttırılması için, dış etkenlerden bağımsız, temel sanayilerin önderliğinde, tarım, madencilik, enerji, ulaşım ve şehirleşme sorunlarının, esasta kendi kaynaklarımıza dayanan çözümlerini, eğitim ve kültürel faaliyetlerimizin yine bu temeller üstüne oturan hedeflerini savunmak.

● Kalkınma ve sanayileşme için gerekli olan çağdaş bilgi ve tekniklerin kendi potansiyelimize dayandırılmasını savunmak,

bu potansiyelin gelişmesini engelliyen, kalkınma hamlelerimizde, dışa bağımlılık etkenini arttıran, tüm çalışanlarla birlikte teknik elemanların işsizliğine yol açan, teknik hizmet ithaline karşı mücadele etmek.

● Eğitim, gerçek ihtiyaçlar doğrultusundaki üretim tarafından biçimlendirilmesini ve Cumhuriyet eğitiminin temel ilkesini, fırsat eşitliğini savunmak.

● Teknik elemanların üretimdeki gerçek yerlerini engelliyen, ekonomik ve demokratik haklarını baskı altında tutan koşullarla mücadele etmek, teknik elemanların üretici niteliklerini ön plâna çıkaran koşulları savunmak.

● Sanayileşme ve gelişmenin kaçınılmaz koşulu olan örgütlenmeyi, özellikle çalışanların ve teknik elemanların örgütlenmesini savunmak. Bunun için, teknik elemanlar arasındaki sunî çelişkileri ortadan kaldırmak, gelişen yurtsever birliği daha ileri götürecek olan, teknik eleman örgütleri arasında birliği sağlamak ve ortak yayın organını gerçekleştirmek.

Bunlar, önümüzdeki dönemlerde başlıca görevler olarak belirmektedir. Daimi Komisyonumuz, ülkemizin 1972 şartları içinde karşılaştığı sorunlardan çıkarmış olduğu bu görevleri, genel kurullar aracılığıyla tüm teknik elemanlara duyurulur ve önümüzdeki dönemlerde, kendilerini bu görevler etrafında birleşmeye çağırır. İSTANBUL — Odalararası daim komisyon üyeleri.

Elektrik Mühendisleri Odası İst. Şb.

Gemi Mühendisleri Odası

İnşaat Mühendisleri Odası İst. Şb.

Makina Mühendisleri Odası İst. Şb.

Mimarlar Odası İst. Şb.

Ziraat Mühendisleri Odası İst. Şb.

mali rapor

MALİ DURUM

XVIII. Genel Kurulda Şubemize tahsis edilen bütçemiz 480.000.— TL. olarak onaylanmış idi. Bu miktarın 379.99.— TL, sı Şube Öz Geliri, 1.— TL. sı da Merkez tahsisatıdır.

- a) Şubemiz çalışma dönemi içinde merkez adına 258.651.19 TL. tahsilât yapmıştır.
- b) Şube gelirimiz 504.279.30 TL. dır. Bunun % 20'si 100.855.86 TL.sı Merkez hesabına aktarıldıktan sonra Şube Öz Geliri 403.423.44 TL. olmuştur.
- c) Toplam tahsilât 662.287.63 TL. dır.
- d) Bu rakamlardan anlaşılacağı gibi Şube Öz Gelir geçen yıla oranla % 52,5 artmıştır.
- e) Geçen yılın tahmini bütçesine göre personel masraflarında takriben % 10

artış olmuştur. Bu artışın nedeni; Odaya bir müdür tayin edilmesidir.

- f) 1972 yılı çalışma döneminde Oda giderleri ilişik listede sunulduğu üzere 681.338.68 TL. dır Esas Şube giderleri 260.423.79 TL. dır.

- g) 27.12.1972 itibariyle kasa mevcudumuz 314.109.31 TL. dır. Bu miktarın içinde geçen yıldan Merkeze aktarılan 160.000,— TL. sı yoktur.

Vakıflar Bankası Harbiye Şubesi 823-5 No.lu hesapta 213.044.31 TL. vardır. Küçük kasada 1.6052.— TL. ceman 214.109.31 TL. vardır. Bunun 4.636.24 TL. sı Ankara'ya gönderilecektir. Merkezin % 20 hissesidir. Bu durumda 27.12.1972 itibarı ile Şubemizin Öz Geliri banka + küçük kasa = 209.473.07 TL. olmaktadır.

TABLO NO : 1

27.12.1972 TARİHİ İTİBARIYLA GELİRLER TABLOSU FASIL I. MERKEZ TAHSİLATI

MADDE	NEV'İ	MİKTAR
1	Üye Kayıt Ücreti	2.130.—
2	Üye Aidatları	62.069.58
3	Hüviyet Kartı	940.—
4	Yönetmelik Satış ücreti	2.642.50
5	Yabancı Uyruklu Mühendislerin % 5'leri	—
6	S.M.M. kayıt ve Aidat ücretleri	7.400.—
7	O.Y.S Aidatı	200.—
8	Mecmua Abone ücreti	—
9	Mecmua ilân geliri	18.635.—
10	Kalite belgesi geliri	12.266.25
11	Şube Öz Geliri % 20	100.855.86
12	Büro Tescili	39.900.—
13	T.V. Kitabı	1.375.—
14	Teberru	10.450.—
TOPLAM		258.864.19

FASIL II. 1972 YILI ŞUBE ÖZGELİRİ

MADDE	NEV'İ	MİKTARI
1	Proje vize ve fenni mesuliyet	468.701.—
2	Belge ücreti	550.—
3	Sosyal faaliyet geliri	—
4	Telefon geliri	978.55
5	Banka Faizleri	4.730.90
6	Ekspertiz gelirleri	400.—
7	Basılı evrak geliri	19.756.75
8	Lokâl geliri	1.571.20
9	Sigorta geliri	—
10	Teberru	250.—
11	Kitap	3.870.—
12	Kalite Belgesi	1.475.—
13	Temsilcilik geliri	1.995.90
TOPLAM		504.279.30
% 20 merkez tahsisatı		—100.855.86
1972 Şube geliri		403.423.44

TABLO NO : 2

FASIL III. 1972 Şube Öz Gelir - Gider Farkı

1	Şube Öz Gelirleri	403.423.44	TL.
2	Şube Giderleri	—259.905.04	TL.
Net Gelir		143.518.40	TL.

TABLO NO : 3

27.12.1972 Tarihi İtibariyle Gider Bilançosuu

FASIL	CİNSİ	1972 BÜTÇE	1972 HARCAMA	FARK
I	PERSONEL GİDERLERİ			
	1 — Huzur hakları	13.000.—	9.840.—	+3.160.—
	2 — Vazifeli üye ücretleri	12.000.—	4.300.—	+7.700.—
	3 — Personel ücretleri	94.000.—	118.470.70	—24.470.70
	4 — Yolluklar	10.000.—	13.097.75	—3.097.75
	5 — Tazminatlar	1.500.—	—	+1.500.—
	6 — Sigorta primi oda hissesi	7.000.—	10.458.46	—3.458.46
	7 — Tetkik ve müşavere	5.000.—	1.200.—	+3.800.—
II	BÜRO GİDERLERİ			
	1 — Kırtasiye ve matbu evrak	18.000.—	22.771.05	—4.771.05
	2 — Pul giderleri, damga pulu	2.500.—	2.185.—	+315.—
	3 — PTT giderleri	10.000.—	15.036.80	—5.036.80
	4 — Aydınlatma, su, gaz, ısıtma	6.000.—	5.914.15	+85.85
	5 — Temsil giderleri	1.—	—	+1.—
	6 — Kiralar	12.000.—	—	+12.000.—
	7 — Nakliyat	500.—	384.—	+116.—

FASIL	CİNSİ	BÜTÇE	HARCAMA	FARK
		1972	1972	
	8 — Jubile vs. giderleri	1.000.—	—	+1.000.—
	9 — Tamir ve malzeme	1.000.—	2.870.—	—1.870.—
	10 — Demirbaş giderleri	25.000.—	5.824.75	+19.175.25
III	DiĞER GİDERLER			
	1 — Harç, Noter ve mahkeme masrafları	5.000.—	296.—	+4.704.—
	2 — Üyelere ve şahsa yardım	1.—	1.000.—	—999.—
	3 — Kitap vs. giderleri	1.—	—	+1.—
	4 — İlân giderleri	5.000.—	2.120.—	+2.880.—
	5 — Abone kitap satın alma	10.000.—	5.124.75	+4.875.25
	6 — Millî ve Milletlerarası derneklere iştirak giderleri	1.—	—	+1.—
	7 — Banka giderleri fonu giderleri	100.—	1.050.24	—950.24
		30.000.—	—	+30.000.—
	8 — Bina buhran ve savunma			
	9 — Lokal giderleri	1.—	775.—	—774.—
	10 — Odalar arası gider	10.000.—	1.307.50	+8.692.50
	11 — Temsilcilik gideri	1.—	5.583.—	—5.583.—
IV	TEKNİK KONGRE, SERGİ VE KONFERANS GİDERLERİ			
	1 — Kongre ve konferans yeri kira giderleri	1.—	—	+1.—
	2 — Teklif, telif ve konferans giderleri	1.—	—	+1.—
	3 — Görevli oda, personeli üye ücretleri	1.—	—	+1.—
	4 — Tertip komite huzur hakları	1.—	—	+1.—
	5 — Tebliğ ve diğ.er baskı ücretleri	1.—	—	+1.—
	6 — Kokteyl vs. giderleri	1.—	—	+1.—
	7 — PTT giderleri	1.—	—	+1.—
	8 — Sergi giderleri	1.—	—	+1.—
VII	GENEL KURUL GİDERLERİ			
	1 — Şube genel kurul giderleri	7.500.—	6.420.—	+1.080.—
	2 — Oda genel kuruluna iştirak giderleri	30.000.—	12.989.74	+17.010.26
VIII	MÜTEFERRİK GİDERLERİ	3.887.—	11.404.90	—7.517.90
	Kat Fonu		120.000.—	
	O.Y.S.... ..		40.000.—	
	Gelir fazlası fonu.	160.000.—	160.00.—	—

Yönetim Kurulumuzun 6.7.1972 tarihli toplantısı kararı ile Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 13. maddesine göre değiştirilen bütçe fasıl ve yüzdeleri aşağıdadır :

Fasıl VII'den fasıl I'e % 20 aktarılmıştır.

Fasıl II'den fasıl VIII'e % 20 aktarılmıştır.

GELİRLER

Tahakkuk eden	TL.
1 — 1971 den devir	233.160,36
2 — Merkez tahsilâtı	158.008,33
3 — Şube gelirinden Merkez hissesi	100.855,86
4 — Şube öz geliri	+ 403.423,44
Gelirler toplamı	895.447,99

GELİR — GİDER TABLOSU

G İ D E R L E R

	Tahakkuku gereken TL.	Tahakkuk eden TL.	Fark TL.
1 — 1972 Şube gelirinden Merkez hissesi	100.855,86	95.700,87	— 5.154,99
2 — Merkezin İzmir fonu	120.000,—	120.000,—	—
3 — Ölüm yardımlaşma sandığı	40.000,—	40.000,—	—
4 — Şube giderleri	—	259.905,04	—
5 — Merkez adına yapılan gider	—	518,75	+ 518,75
6 — 1971 senesi Şube gelirinden Merkez hissesi bakiyesi	7.205,69	7.205,69	—
7 — Merkez tahsilâtı	—	158.008,33	—
Giderler toplamı		681.338,68	— 4.636,24

K A S A :

1 — Şube net geliri Vakıflar Bankası Harbiye (Şu. 823 - 5 de)		208.408,07	
2 — Şube net geliri (Küçük kasada)		1.065,—	
3 — Merkez hissesi (Vakıflar Bankasında bloke)		4.636,24	
Toplam	214.109,31	214.109,31	

Giderler + Kasa toplamı **895.447,99**

Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi XIII. Genel Kurul Başkanlık Divanına XII. Şube Genel Kurulu toplantısında bizlere verilen vazife gereğince şubemizin 1972 yılı hesap devresi muhasebê ve bununla ilgili işlemler tarafımızdan kontrol edilmiş olup, neticesi aşağıda belirtilmiştir.

İSTANBUL ŞUBESİ DENETİCİLER RAPORU

1. 1972 YILI GELİRLERİ

Merkez adına yapılan hizmetlerin karşılığı olarak	158.008,33 TL.
Şube adına yapılan hizmetler karşılığının % 20'si olarak	100.855,86 TL.
Şube hizmetlerinin % 80'i şube özgelirleri	403.423,44 TL.
	<u>662.287,63 TL.</u>

olmak üzere, ceman 662.287,63 TL. tahsil edilmiştir. Bu paranın 258.864,10 TL. Merkez gelirlerindedir.

Buna göre, 1972 yılında şube gelirlerini :

Şube özgülüleri olan Bursa ve İzmit temsilciler geliri dahil	403.423,44 TL.
1971 yılından intikal eden	+ 233.160,36 TL.
Ceman	<u>636.583,80 TL.</u>

teşkil etmektedir.

Hâlen Merkeze ait 258.864,19 TL.'nin 253.709,20 TL.'sı Merkeze gönderilmiş; 518,75 TL. Merkez namına sarfedilmiş bulunmaktadır. Havale yekûna dahil değildir.

2. 1972 YILI GİDERLERİ

Şubemiz, bütçede aşağıda gösterilen kalemlerde harcamalar yapmıştır.

	Bütçe tahsisatı TL.	Filî Harcama TL.
Personel Giderleri	142.500,—	157.366,91
Büro Giderleri	76.001,—	54.985,75
Diğer Giderler	60.104,—	11.673,49
Teknik Kongre ve Konferans	8,—	—
Genel Kurul Giderleri	37.500,—	19.409,74
Müteferrik Giderler	3.887,—	11.404,90
Gelir Fazlası Fonu		120.000,— (İzm. Şb.) Gn. K.
Gelir Fazlası Fonu	160.000,—	40.000,— (Ö. Y. S.) Gn. K.
Temsilcilik Gideri	—	5.583,— (İzmit tem. gideri)
		+ 7.205,69 Merkezin 1971 alacağı olan
	<u>480.000,—</u>	<u>427.629,—</u>

3. GELİR — GİDER FARKI

Şube Gelirleri
Şube Giderleri

636.796,80 TL.
— 427.629,48 TL.
209.167,32 TL.

4. Kasa durumu :

1972 yılı gelir gider farkı olan 209.167,32 TL. ve Merkez hissesi olan 4.636,23 TL. si, ceman 213.044,31 TL. Vakıflar Banksı Harbiye Şubesi 823-5 No.lu hesapta bulunmaktadır.

Küçük kasa 1.065 TL. Ceman 214.109,31 TL. mevcuttur.

5. Kalite Belgesi :

1972 yılında, Şubemiz 3 adet kalite belgesi vermiş olup bunlardan Odamız ceman 13.741,25 TL.'lık gelir sağlamıştır. Bunun 1.475,— TL.'sı Şubemize aittir.

6. Gelir hesabında gösterilen meblâğlar makbuz dip koçanları ve gider makbuzları ile karşılaştırılarak kontrol edilmiş olup, kayıtların uygun olduğu görülmüştür.

7. 1973 yılı bütçesi :

İdare Heyeti, 1973 yılı içinde 535.000,— TL.'lık bütçe teklif etmiştir.

Denetlerimizde bizlere gerekli yardımı esirgemiyen Oda personeline teşekkür eder, yeni Yönetim Kuruluna başarılar diler ve toplumumuza faydalı olmalarını temenni ederiz.

D E N E T Ç İ L E R

Muhtittin GÜNDOĞAN

Ergin DİKMEN

Servet KUMSAL

EMO İstanbul Şubesi 1973 Yılı Bütçe Tasarısı Gerekçesi

Yeni Yıl bütçemiz 535.000.— TL. olarak düşünülmüştür.

1. GELİRLER TAHMİNİ :

1973 senesi Şube gelirlerinden 1972 senesine göre bir eksilme olacaktır. Bunun sebebi İ.E.T.T. projelerinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca Oda vizesi mecburiyetinin kaldırılmış olmasıdır.

Bu durum gözönüne alınarak 1972 senesinde 403.423,44 TL. olan Şube Geliri 1973 senesinde 325.526,93 TL. olarak tahmin edilmiştir.

2. GİDERLER TAHMİNİ :

a) Personel giderlerinin arttırılmasının nedeni : Oda personeli 1972 senesi Mart ayından itibaren Teknik - İş Sendikasına üye olmuşlardır. Ocak 1973'de yeniden toplu sözleşme söz konusudur. Ayrıca çalışma raporunda da belirtildiği gibi Şubemize bir müdür tayin edilmiştir. Artan büro hizmetleri nedeni ile önümüzdeki dönem yeni bir elemana daha ihtiyaç olacağı kanısındayız. Dolayısıyla sigorta pirimlerinin artması da doğaldır.

b) Odamızda eksik olan uluslararası standartların alınması gerekmektedir. Bu durum göz önüne alınarak kitap giderlerinde artış düşünülmüştür.

c) Temsilciliklerin artmasından dolayı bütçeye temsilcilik gideri eklenmiştir.

d) E.M.O. XVIII. Genel Kurulunda İzmir Şubemize bir kat alınmasına karar verilmiş ve 320.000.— TL.'ya bir kat alınmıştır. Bu paranın 120.000.— TL.'sı 1972 senesinde 3 taksitte ödenmiştir. Geri kalan 200.000.— TL. iki taksitte ödenecektir. Birinci taksit 1973 senesi Nisan ayındadır. Genel Merkez ve İzmir Şubesi'nin mali durumu bu parayı ödemeye müsait olmadığından tahmini bütçede görülen gelir fazlası fonunun buna tahsisi düşünülmüştür.

CETVEL NO : 5**1973 YILI BÜTÇE TASARISI
GELİRLER TAHMİNİ**

I Merkez tahsisatı	1.— TL.
II 1972 senesinden devir	209.473,07 TL.
III 1973 senesi gelirler tahmini	325.526,93 TL.
Yekün	535.000.— TL.

1973 GİDER TAHMİN CETVELİ

Fasıl Nev'i	1972 Yılı Bütçesi	1972 Yılı Harcama	1973 Yılı Tahmini
I PERSONEL GİDERLERİ			
1 — Huzur Hakları	13.000.—	9.840.—	13.000.—
2 — Vazifeli üye ücretleri	12.000.—	4.300.—	10.000.—
3 — Personel ücretleri	94.000.—	118.470,70	150.000.—
4 — Yolluklar	10.000.—	13.097,75	20.000.—
5 — Tazminatlar	1.500.—	—	1.—
6 — Sigorta primi oda hissesi	7.000.—	10.458,46	15.000.—
7 — Tetkik ve müşavere	5.000.—	1.200.—	5.000.—
TOPLAM	142.500.—	157.366,91	213.001.—
II BÜRO GİDERLERİ			
1 — Kırtasiye ve matbu evrak	18.000.—	22.771,05	25.000.—
2 — Pul giderleri, damga pulu	2.500.—	2.185.—	3.000.—
3 — PTT Giderleri	10.000.—	15.036,80	20.000.—
4 — Aydınlatma, su, gaz, ısıtma	6.000.—	5.914,15	8.000.—
5 — Temsil giderleri	1.—	—	1.—
6 — Kiralar	12.000.—	—	10.000.—
7 — Nakliyat	500.—	384.—	700.—
8 — Jübile v.s. giderleri	1.000.—	—	5.000.—
9 — Tamir Malzeme	1.000.—	2.870.—	4.000.—
10 — Demirbaş giderleri	25.000.—	5.824,75	15.000.—
TOPLAM	76.001.—	54.985,75	90.701.—
III DİĞER GİDERLER			
1 — Harç, noter ve mahkeme masrafları	5.000.—	296.—	5.000.—
2 — Üyelere ve eşhasa yardım	1.—	1.000.—	1.—
3 — Kitap v.s. giderleri	1.—	—	10.000.—
4 — İlan Giderleri	5.000.—	2.120.—	5.000.—
5 — Abone, kitap satın alma	10.000.—	5.124,75	7.500.—
6 — Millî ve milletlerarası derneklere iştirak giderleri	1.—	—	1.—
7 — Banka giderleri	100.—	1.050,24	1.500.—

Fasıl Nev'i	Bütçe 1972	Harcama 1972	Tahmini 1973
8 — Bina buhran ve savunma fonu giderleri	30.000.—	—	40.000.—
9 — Lokal giderleri	1.—	775.—	1.—
10 — Odalar arası gider	10.000.—	1.307,50	10.000.—
11 — Temsilcilik gideri	—	5.583.—	10.000.—
TOPLAM	60.104.—	17.256,49	89.003.—
VI TEKNİK KONGRE SERGİ VE KONFERANS GİDERLERİ			
1 — Kongre ve konferans yeri, kira giderleri	1.—	—	1.—
2 — Tebliğ, telif ve konferans giderleri	1.—	—	1.—
3 — Görevli Oda personeli üye ücretleri	1.—	—	1.—
4 — Tertip komite huzur hakları	1.—	—	1.—
5 — Tebliğ ve diğer baskı ücretleri	1.—	—	1.—
6 — Kokteyl v.s. giderleri	1.—	—	1.—
7 — PTT giderleri	1.—	—	1.—
8 — Sergi giderleri	1.—	—	1.—
TOPLAM	8.—	—	8.—
VII GENEL KURUL GİDERLERİ			
1 — Şube Genel Kurul giderleri	7.500.—	6.420.—	7.500.—
2 — Oda Genel Kuruluna iştirak giderleri	30.000.—	12.989,74	20.000.—
TOPLAM	37.500.—	19.409,74	27.500.—
VIII MÜTEFERRİK GİDERLER	3.887.—	11.404,90	14.787.—
IX GELİR FAZLASI FONU (*)	160.000.—	160.000.—	100.000.—
YEKÜN	480.000.—	420.423,79	535.000.—

(*) E.M.O. XVIII. Genel Kurul kararı gereğince İzmir Şubesi'ne satın alınan katm 1973 senesi bonosu için ayrılan.

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ'NİN 1972 YILINA AİT DENETLEME RAPORU

9.1.1973

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANLIĞINA;

Odamız İstanbul Şubesi 1972 yılı denetlemesi 6-7/1/1973 tarihleri arasında yapılmış olup; düzenlenen rapor ekte sunulmuştur.
Gereğini arz ve rica ederiz.

Merkez Deneticileri
Lütfü Akkan Nevzat Yıldırım

Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi 1.1.1972 - 31.12.1972 tarihleri arasındaki dönemi kapsayacak şekilde 6-7/1/1973 tarihlerinde tarafımızdan denetlenmiştir.

1. 31.12.1972 tarihine göre Şubenin gelir-gider hesapları aşağıya çıkarılmıştır.

GELİRLER		GİDERLER	
1) 1971 den devir	233.160.36	1) Personel Giderleri	157.366.91
2) Merkez adına tahsilât	158.008.33	2) Büro Giderleri	54.985.75
3) Şube adına tahsilât	504.279.99	3) Diğer giderler	17.256.49
	895.447.99	4) Genel Kurul giderleri	19.409.74
		5) Müteferrik giderler	11.404.90
		6) İzmir kat fonu	120.000.00
		7) Özel yardım sandığı	40.000.00
		8) 1973'e devir	209.473.07
		9) Mer; adına tahsilat	158.008.33
		10) 1971 den merkez alacağı	7.205.69
		11) 1972 şube özgeliri % 20 merkez hissesine mahsuben gönderilen,	95.700.87
		12) 1972 Şube özgeliri % 20 merkez hissesi bakiyesi (Vakıflar Bankasında bloke)	4.636.24
			895.447.99

2. 1.1.1972 — 21.12.1972 tarihleri arasında 14.502 — 20.833 numaralı gelir makbuzlarının kesilmiş olduğu bütün gelir ve giderlerin defterlere usulüne uygun olarak işlendiği tarafımızdan görülmüştür.

SONUÇ

18. Genel Kurulda İstanbul Şubemizin 254.044.33 TL. tahsil edeceği öngörülmüştür. Şube Yönetim Kurulunun üstün gayretleri sonucu tahsilâtın 504.279.30 TL. ulaştığı tesbit edilmiş olup çalışmalarını takdire değer gördüğümüz ve şube olarak ibralarını uygun bulduğumuzu bilgilerinize sunarız.

Merkez Deneticileri
Lütfü Akkan Nevzat Yıldırım
9.1.1973

ekler

Ek : 3

ENERJİ VE SU HAKLARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI

YETKİLİ ELEKTRİKCİLERİN YAPMA VE İMZA YETKİSİ HK.

9 Mayıs 1972

İSTANBUL VALİLİĞİ
İSTANBUL ELEKTRİK
TEKNİSYENLERİ DERNEĞİ ŞEHİR
MUHTAR CAD. NO. 75 D. 10

TAKSİM - İSTANBUL

İLGİ : a) 2 Mayıs 1972 tarih ve İstanbul Belediyesi İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğü Müşteriler Dairesi 6667 sayılı yazınız ile eki İETT Genel Müdürlüğünün 20.3.1972 tarih ve müşteriler Elekt. 4266 sayılı yazısı. b) 28 Mart 1972 tarih ve İşletme Bölge Müdürlüğü Enerji Şirket ve Müesseseleri Baş komserliği 3/d-389/395 sayılı yazınız.

c) 21 Nisan 1972 tarih ve Enerji ve Su Hakları Dairesi Başkanlığı 163/7159 sayılı yazımız.

İlgideki yazılarınızla istenen açıklamalar aşağıda sırlanmıştır.

1. Daha önceki yazılarımızda da belirttiğimiz gibi 6785 sayılı İmar Kanunu gereğince İliniz Belediyeleri sınırları içerisinde yapılacak bütün yapılar için Belediyeden ruhsatıyesi almak için Belediyeye bir dilekçe ile müracaat edilmesi, tapunun ve varsa çapın gösterilmesi ve dilekçeye bu kanuna uygun olarak hazırlanmış mi-

marî, statik ve tesisat plân, proje, resim ve hesaplarından gerekli olanlarının eklenmesi lâzımdır (İmar Kanunu Madde 4). Bu kanun ve mevcut Yönetmelikler muvacehesinde, bunlardan elektrikle ilgili planları ancak elektrik bühendisleri tarafından yapılabilir.

2. Elektrik iç Tesisat Yönetmeliği ve Fennî Şartnamesinin 10. maddesi gereğince, ilgi (c) yazımızda da belirttiğimiz gibi tesisatçı (elektrik mühendisi veya yetki hudutları içersinde kalmak şartıyla yetkili elektrikçi) işin yapımına başlamadan önce, tesisat hakkında işe başlama bildirisini elektrik mühendisleri tarafından hazırlanmış ve Belediyenin ilgili servisleri (İstanbul Belediyesinin İmar Müdürlüğü, diğer Belediyelerin yetkili İmar Servisleri) tarafından tasdik edilmiş olan plân, proje, resim ve hesaplarında sadece elektrik tesisat plânı ile birlikte İ.E. T.T. Genel Müdürlüğüne verecektir. Tesisatçı işin bitiminde, tesisat şebekeye bağlanmadan önce son durumu gösteren plânı üç nüsha olarak hazırlayıp imzala-

arak işletmeye verecektir.

3. «Elektrik İç Tesisat Yönetmeliği ve Fennî Şartnamesinin 13. maddesi aynen şöyledir;

«Madde 13 — Tesisatçının, tesisatta yapılabileceği tadilat gücün % 20'sini geçmeyecektir. Gücün % 20'den fazla artan veya eksilmesini icap ettirecek tadilat ancak işletmenin muvafakatı alınmak şartıyla yapılabilir.

İşin bitiminde tesisat şebekeye bağlanmadan evvel, tesisatçı nihai vaziyeti gösteren plânı üç nüsha olarak işletmeye verecektir. Bu plânlar tasdik edilerek bir nüshası işletme tarafından alınır ve diğerlerinden birer nüsha tesisatçıya ve müşteriye verilir.»

Görüldüğü gibi yönetmeliğin yukarıdaki maddesi gereğince, tatbik edilen tasdikli plânın esasına müteallik olmamak şartıyla tesisatçı tasdikli plân üzerinde % 20'ye kadar tadilat yapabilir. Proje dolayısıyla (esasa taallük eden değişiklikler için yapılan tadilat projesi dahil) meydana gelen fenni, cezai ve hukuki sorumluluk projeyi yapan mühendis, işin yapımı dolayısıyla meydana gelen sorumluluklar ise % 20'ye kadar olan tadilat işleri de dahil olmak şartıyla tesisatçıya aittir. İşin bitiminde tesisatçının işletmeye vereceği nihai plân, tesisatçının sorumluluğunu yüklediği yapım işini göstermekte olup projeyi yapan ile ilgisi bulunmamaktadır.

4. Muvakkat şantiye tesislerine ve proje yapılmasını gerektirmeyen tesislere ait işlerin, işletmece konulan usullere uygun olmak şartıyla eskiden olduğu gibi tesisatçılar tarafından yapılması uygun görülmektedir.

5. İstanbul Elektrik Teknisyenleri Derneğinin 3.5.1972 tarihli dilekçesi ile çeşitli yetkili elektrikçilerin tarihli dilekçesi ile çeşitli yetkili elektrikçilerin gönderdikleri dilekçelerde ilgi (c) de kayıtlı yazımızda tesisat hakkında işin yapımına başlamadan önce işletmeye verilecek işe letmeye verilecek işe başlama bildirimine İmar Müdürlüğüne (Veya İmar Servisine) tasdik edilen projedeki tesisat plânının aslı veya kopyasının eklenmesi ve bu plân için ayrıca bir imza veya tasdik işlemine gerek yoktur. denildiği halde, İ.E.T.T. Genel Müdürlüğünün tatbikatının farklı olduğu, proje mühendislerine plânların yeniden imza ettirildiği ve ayrıca Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesinde vize ettirilmesinin istendiği iddia edilmektedir. Bu durumun tetki-

ki ile talimatımıza rağmen tatbikat iddia edildiği şekilde farklı yapılmakta ise düzeltilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğinin ona göre yapılmasını, ayrıca 5. maddede bildirilen husus temini ile neticesinin Bakanlığımıza bildirilmesini rica ederim.

H. FA. 95 1972 Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Ali Galip Mutdoğan Borkan
Daoğıtım Projesi İstanbul Valiliği

MÜŞTEREK ALICI ANTEN TESİSATLARI

KISIM I. GENEL HÜKÜMLER :

1. Bu teknik şartname, her türlü binalarda elektromagnetik dalgalar vasıtası ile ses veya resim ve ses işaretlerini almaya mahsus, her nevi anten tesislerini kapsar.
2. a) Tek bir gerçek veya tüzel kişinin yararlanacağı bağımsız anten tesisatına, münferit anten tesisatı denir.

b) Birden ziyade gerçek veya tüzel kişinin yararlanacağı anten tesisatına, müşterek anten tesisatı denir.

3. a) Binalardaki münferit anten tesisatları; genlik modülasyonlu radyo yayınlarını, frekans modülasyonlu radyo yayınlarını veya televizyon yayınlarını almak üzere ayrı ayrı kurulabiloeceği gibi, bu yayınlardan herhangi ikisini veya her üçünü birlikte almak üzere tek bir birleşik tesisat halinde de kurulabilir.

b) Müşterek anten tesisatları; Kısım 1, madde 3 - a'da belirtilen her üç yayından herhangi ikisini veya her üçünü birlikte almak üzere, tek bir birleşik anten tesisatı halinde kurulurlar.

4. Her türlü binalarda; Kısım 1, madde 3.'de belirtilen hususlara uymak şartı ile, a) Daire veya abone sayısı beş (5) veya 5'ten fazla ise, anten tesisatı müşterek olacaktır.

b) Daire veya abone sayısı 5'ten az ise, anten tesisatları münferit olabilir.

5. Bütün müşterek anten tesisatları, yetkili elektrik yüksek mühendisi veya elektrik mühendisinin hazırladığı ve imzası bulunan proje esaslarına göre inşa edilir.
6. Devletin her türlü askerî ve güvenlik teşkilâtlarına ait binalardaki her nevî anten tesisatları, ilgili mercilerin gösterdikleri lüzum ve belediye başkanının onayı ile bu şartname hükümlerine uymazlar.

KISIM II. GENLİK MODÜLASYONLU RADYO YAYINLARI İÇİN MÜŞTEREK ANTEN TESİSATLARI

1. a) Tesisat anteninin radyasyon karakteristiği omnidireksiyonel olacaktır.
- b) Anteni teşkil eden iletken tel ve metal düzen; nem, korozyon veya güneş ışınlarının tahripkâr etkilerine karşı mukavim, yalıtkan bir malzeme ile veya bu hususları yerine getirecek özel bir metal tabaka ile kapalı olacaktır.
2. Anten taşıyıcı boru, direk veya kuleler; mekanik bakımından sağlam, nem, pas ve korozyona mukavim metal malzemedir yapılacak veya boyanır ve binanın çatısına, herhangi bir mahzura sebebiyet vermeyecek şekilde monte edilecektir.
3. Anten ve anten taşıyıcılarında, rüzgârın etkisi ile akustik ses ve titreşim olmaması için tedbir alınacaktır.
4. Anten ve anten taşıyıcılarından, yıldırım isabetin karşı, koruma bölgesi bütün binayı için alacak şekilde gerekli tedbirler alınacak ve bu tedbirler tesisat projesinde gösterilecektir. Eğer binanın bahçesi var ise, koruma bölgesi, bina ile birlikte bu bahçeyi de ihata edecektir.
5. Antende endüklenen radyo işaretlerinin abonelere dağıtımı, sıva altı ve ankastre olarak PVC boru içinde, koaksiyal kablolarla yapılacaktır.

6. a) Kolon hattına bağlı abone bağlayıcısı ile priz yan hattı arasında en az 20 dB'lik bir zayıflatma yapılacaktır.
- b) Abonelerin anten prizleri, alt kesim frekansı 100 KHz olan ve 100 KHz'den kü-

çük frekansları 18 dB/Oktav (veya 60 dB/Dekat) lık bir eğimle zayıflatılan bir yüksek geçiren süzgeç ile techiz edilecektir.

c) Abonelerin anten prizlerinin herbirisinin çıkışında, lokal radyo istasyonlarının yayınlarına tekabül eden işaret gerilimleri en az 100 mV en çok 25.000 mV ve sadıklığı temin için işaret/gürültü oranı en aoz 20 dB olacaktır.

d) Kısım I' madde 6 - a ve b şıklarına tekabül eden düzenler, tesisat projesinde gösterilecektir.

7. a) Tesisatta anten amplifikatörü veya amplifikatör sistemleri kullanılıyor ise,
- b) Bu amplifikatörü veya ampilifikatör sistemlerini beslemek için çekilecek elektrik tesisatı İ.K. madde 132'deki hükümlere uyacak ve bu tesisat, binanın elektrik tesisatı projesinde gösterilecektir.
- c) Bu amplifikatörün veya amplifikatör sistemlerinin besleme gerilimi, radyo frekans işaret nakil kablolarından ayrı bir antene kablo ile nakledilecektir.

d) Amplifikatör veya amplifikatör sistemlerinin güç besleme tesisatında elektrik arki, kıvılcımı veya fazla ısınmadan doğacak yangın tehlikesine karşı ve keza güç besleme tesisatındaki herhangi bir arızadan dolayı, radyo frekans işaret dağıtım kolon hatlarına alternatif şebeke geriliminin ya da herhangi bir yüksek gerilimin intikâlini önleyici tedbirler alınacaktır.

8. Binanın anten tesisatı için, yıldırımlık tesisatı için yapılandan ayrı olarak bir topraklama tesisatı muhakkak yapılacaktır.

KISIM III. FREKANS MODÜLASYONLU RADYO YAYINLARI İÇİN MÜŞTEREK ANTEN TESİSATI

1. Kısım II, madde 1, 2, 3, 4 ve 5'deki hükümlere bu tesisat için de uyulacaktır.
2. Tesisatın anteni veya antenleri, boyutları itibari ile standart FM yayın bandına

akordlu ve elemanları metal borulardan oluşmuş olacaktır.

3. Tesisatta birden fazla anten kullanılması halinde, her bir antende endüklenen işaretleri toplayıp, tek bir koaksiyal kablo ile inişi temin için, anten taşıyıcısına raptedilmiş ve su sızdırmaz kutu içinde bir işaret kombinatörü kullanılacaktır.

4. Kolon hatlarına bağlı her bir abone bağlayıcısı ile priz yan hattı arasında en az 25 dB'lik bir zayıflatma yapılacaktır.

5. Abone prizleri, alt kesim frekansı 80 MHz olan ve 80 MHz'den küçük frekansları 18 dB/Oktav (veya 60 dB/Dekat) lık bir eğimle zayıflatılan bir yüksek geçiren filtre ile teçhiz edilecektir.

6. a) Abone prizlerinin çıkış empedansı asimetrik 60 ohm olacak ve priz yan hattında duran dalga oranı 1,5'dan büyük olmayacaktır.

b) Abone anten prizini kullanmadığı takdirde, prizi kendi çıkış empedansı ile kapatacak bir fiş, tesisatı yapan tarafından temin edilecektir.

7. Abone prizlerinde, lokal radyo istasyonlarına tekabül eden işaret gerilimleri en az 250 mikrovolt, en çok 25.000 mikrovolt olacak ve (işaret/gürültü) oranı 25 dB'den küçük olmayacaktır.

8. Kısım III, madde 3, 4, 5 ve 6'daki hususlara tekabül eden düzenler, tesisat projesinde gösterilecektir.

9. Tesisatta anten amplifikatörü veya amplifikatör sistemleri kullanılıyor ise; Kısım II, madde 7'deki hükümlere uyulacaktır.

10. Kısım II, madde 8'de belirtilen hükme, bu tesisat için de uyulacaktır.

KISIM IV. MÜŞTEREK TELEVİZYON TESİSATLARI

1. Kısım II; madde 1 - b, 2, 3 ve 4'deki hükümlere bu tesisat için de uyulacaktır.

2. Tesisatta;

a) Bulunduğu mahâldeki lokal istasyon sayısı kadar TV anteni kullanılacaktır.

b) Her TV yayın bandı için, o banda ait ayrı ve en az bir TV anteni kullanılacaktır.

3. Tesisatta birden fazla TV anteni kullanılması halinde, her bir antende endüklenen işaretleri toplayıp, tek bir koaksiyal kablo ile inişi temin için, anten taşıyıcısına raptedilmiş bir işaret kombinatörü kullanılacaktır.

4. a) Tesisatta anten taşıyıcısı olarak metal direk veya boru kullanılıyor ise, çatı seviyesinden itibaren her üç metrede bir yer alacak tespit noktalarından, birbirleri ile en çok 120° açı yapan gergi telleri yardımı ile sağlamca tespit edilirler; b) Tesisatta anten taşıyıcısı olarak, metal sonskruksiyonlu kule veya kule kumbezonu kullanıyor ise, kuleler birer 6 m'de bir ve borular da kulelerin hitamından itibaren her üç metrede bir; Kısım IV, madde 4-a'da belirtilen esaslara göre gergi telleri ile tespit edileceklerdir.

5. Kolon hatlarında PVC boru içinde koaksiyal kablo kullanılacaktır.

6. a) Kolon hatlarına bağlı abone bağlayıcıları ile priz yan hattı arasında en az 26 dB'lik bir zayıflatma temin edilecektir.

b) Abone prizleri, alt kesim frekansı 40 MHz olan ve 40 MHz'den küçük frekansları 18 dB/Oktav (veya 60 dB/Dekat) lık eğimle zayıflatılan bir yüksek geçiren filtre ile teçhiz edilecektir.

c) Priz yan hattında ve kolon hatlarında duran dalga oranı 1,1'den büyük olmayacaktır.

d) Abone prizlerinde, lokal TV yayınlarına tekabül eden işaret çıkış gerilimi en az 500 mikrovolt, en çok 50.000 mikrovolt olacak ve İşaret/Gürültü oranı 35 dB den küçük olmayacaktır.

e) Abone prizlerinin çıkış empedansı asimetrik 60 ohm olacak ve abone anten prizini kullanmadığı takdirde, priz çıkışını kendi empedansı ile kapatacak bir fiş, tesisatı yapan tarafından temin edilecektir.

f) Kısım IV, madde 3 ve 6'daki hususlara tekabül eden düzenler, tesisat projesinde gösterilecektir.

7. Tesisatta anten amplifikatörü veya amplifikatör sistemleri kullanılıyor ise, a) Amifikatör veya amplifikatör sisteminin çapraz modülasyon seviyesi en az 46 dB olacaktır.

b) Amplifikatör veya amplifikatör sisteminde; Kısım II, madde 7'deki hükümlere uyulacaktır.

8. Tesisattaki herhangi bir kusura bağlı olmayarak, binanın bulunduğu mahâldeki arazi durumu veya diğer binalardan dolayı veyahut da herhangi bir sebepten dolayı abonelerin alıcı cihazlarında,

- a) Hayal görüntüleri,
- b) Fading ,
- c) Civardan geçen uçakların sebep olduğu görüntü bozuklukları,
- d) İç - kanal enterferansı,
- e) Yan - kanal enterferansı,
- f) Yapay enterferans

arazlarından bir kısmı veya hepsi meydana geliyor ise, tesisatı yapan, bu etkileri ortadan kaldırmak veya ortadan kalkması mümkün değil ise, azaltmak için gerekli ilâve tedbirleri almakla yükümlüdür.

9. Tesisatta her türlü bağlantının (lehim, mekanik tespit v.s.) husule getirdiği direnç, tesisatın beher metre uzunluğu başına 200 MHz'de 500 veya miliohm'dan küçük olacaktır.

KISIM V. BİRLEŞİK VE MÜŞTEREK RADYO ANTEN TESİSATLARI

1. Birleşik ve müşterek radyo anten tesisatları, genlik modülasyonlu ve frekans

modülasyonlu radyo yayınlarını birlikte almak ve abonelere dağıtmak üzere tek bir tesisat hâlinde kurulabilirler.

2. Bu tesisatta,

a) Kısım II, madde 1, 2, 3, 3, 5, 6 - b, 7 ve 8'deki,

b) Kısım III, madde 2, 3, 4, 5 ve 7'deki hükümlere uyulacaktır.

3. Abonelerin anten prizleri, tek bir yan hattan beslenmek şartı ile genlik modülasyonlu radyo yayınları ve frekans modülasyonlu radyo yayınları için ayrı ayrı olacak üzerlerine hangi cins radyo yayını için kullanılacağı silinmez bir şekilde yazılacaktır.

4. Abone anten prizlerinde,

a) Kısım II' madde 6 - b'deki

b) Kısım III, madde 6 - a ve 6 - b'deki hükümlere uyulacaktır.

5. Kısım V, madde 2, 3 ve 4'deki hususlara tekabül eden düzenler tesisat projesinde gösterilecektir.

KISIM VI. BİRLEŞİK VE MÜŞTEREK RADYO TV ANTEN TESİSATLARI

1. Birleşik ve müşterek radyo - TV anten tesisatları; genlik modülasyonlu radyo yayınlarını, frekans modülasyonlu radyo yayınlarını ve televizyon yayınlarını birlikte almak ve abanelere dağıtmak üzere, tek bir tesisat halinde kurulabilirler.

2. Bu tesisatta,

a) Kısım II, madde 2, 3, 4, 7 ve 8'deki

b) Kısım III, madde 2 ve 3'deki

c) Kısım IV, madde 2, 3, 4, 5, 8 ve 9'deki hükümlere uyulacaktır.

3. Genlik modülasyonlu radyo anteni veya antenlerden, frekans modülasyonlu radyo anteni veya antenlerinden ve televizyon anteni veya antenlerinden elde edilen işaretler, bir işaret kombinatöründe birleştirildikten sonra, tek bir koaksiyal kablo ile nakledilecektir.

4. Kolon hatlarına bağılı abone bağılayıcısı ile priz yan hattı arasında, en az 26 dB'lik bir zayıflatma yapılacaktır.

5. Abone prizleri, tek bir yan hattan beslenmek üzere, Kısım VI, madde 1'de belirtilen her üç yayın için ayrı ayrı olacak ve üzerlerine hangi cins yayın için kullanılacakları, silinmez bir şekilde yazılacaktır.

6. Bu ayrı abone prizlerinde müttekabil olarak,

a) Kısım II, madde 6-b ve 6-c'deki,

b) Kısım III, madde 5, 6 ve 7'deki,

c) Kısım IV, madde 6-b, 6-c, 6-d ve 6-e'deki

hükümlere uyulacaktır.

7. Bu tesisatta, amplifikatör veya amplifikatör sistemleri için Kısım VI, madde 7, 8 ve 9'daki hükümlere uyulacaktır.

8. Kısım VI, madde 2, 3, 4, 5 ve 6'deki hususlara tekabül eden düzenler, tesisat projesinde gösterilecektir.

ODAMIZ YAYINLARI

Kitabın Adı	Fiyatı Üyelerimize	
I — Elektrik Mühendisliği III. Teknik Kongresi Tebliğler; Raportör Raporları ve Kongre Görüşleri	100.—	
II — Elektrik Mühendisliği Kuvvetli Akım Tekniği Elkitabı	40.—	25.—
III — Türkiye Elektrik Makinaları Cihazları ve Malzemesi İmalât Sanayii Rehberi	25.—	
IV — Satılmakta olan diğer yayınlarımız :		
— Elektrik Tesislerine Ali Projelerin Tanzimine Dair Yönetmelik	2.50	
— Elektrik Tesislerinde Emniyet Yönetmeliği	7.50	
— Elektrik Mühendisleri İçin Asgarî Ücret Yönetmeliği	2.50	
— Kuvvetli Akım Elektrik Dağıtım tesisatının Bakım, İşletme ve tesisine Dair Talimatname	5.—	
— Elektrik İç Tesisat Yönetmeliği ve Fennî Şartnamesi	7.50	
— Elektrik Santral ve Tesislerinin Kabulüne Ait Talimatname	5.—	
— Elektrik Endüstri Yatırımlarının seçiminde kullanılan Metod ve Kriterler	2.50	
— UDK Milletlerarası Desimal Sınıflandırma	2.50	
— Proje ile İlgili Genel Bilgiler S.M.M. Bürolarının Kuruluş Şekli ve Fennî Mesuliyet Hizmetleri	15.—	
— Televizyon El Kitabı	7.50	5.—

K. NO :		FİYATI
106	O. İKİZLİ, Eelektroteknğin Esasları I. cilt (Tükendi)	5.75
117	H. GÜR MEN, Elektrik Ağ Şebekesi 1 Cilt	1.75
123	A. ATAMAN, Genel Radyo Elektrik, (2. Baskı) 1 Cilt	10.25
435	B. KARAF AKIOĞLU, Otomatik Telefon Dersleri, (2. Baskı) 1 Cilt	10.—
149	Ş. DURUSEL, Elektroteknğin Esasları 1 Cilt (Tükendi)	5.25
449	E. ÜNALAN, Elektrik Makinaları Sargıları, (3. Baskı) 1 Cilt	8.—
153	M. ÜLGÜR, Doğru Akım Cerde Elektrik Donanımı, 1 Cilt (Tükendi)	5.50
165	A. ÖZEL, Radyo Elektrik Dersleri, 1 Cilt (Tükendi)	3.25
183	M. ÜLGÜR, Matris Hesabı ve Elektrik Şebekeleri, 1 Cilt	0.75
186	B. KARAF AKIOĞLU, Elektrik Filtreli 1 Cilt	4.—
199	A. ÖZEL Elek. Mağnetik Dalgaları Propa. Rol. 1 Cilt	4.—
205	E. KALMIK, Kendi Kendine İşleyen Oto. Tel. Sistem, 3 Cilt	2.75
229	H. GÜR MEN, Harmoniklerin Tayini için Şablon, 1 Cilt	1.50
230	H. GÜR MEN, Genel Elektroteknik Dersleri (2. Baskı) 1 Cilt ...	10.—
441	İ. GÖNENÇ, Elek. Sant. ve Şebekeleri (2. Baskı) 1 Cilt (Tükendi)	8.25
224	B. KARAF AKIOĞLU, Modern Telgrafçılık, 1 Cilt	7.—
256	İ. GÖNENÇ, Doğru ve Alternatif Akımla B. Çalışma, 1 Cilt	1.—
261	M. DİLEGE, Enerji Nak. D. Temel Bilgileri, 3 Cilt	2.25
267	Ş. AYANLAR, Doğru ve Alternatif Akım Teknik Prob. 1 Cilt ...	7.50
271	Ş. ELBİ, Alternatif Akım Yer Eğrileri, 1 Cilt	1.—
274	T. BODUROĞLU, Elek. Mak. Dersleri (Transformatör) (2. Baskı) 1 Cilt (Tükendi)	7.—
275	M. DİLEGE, Enerji Nakli (H. Kayser) 2 Cilt (Tükendi)	3.50
290	M. ÜLGÜR, Elek. Demiryollarının Şab. Tes. 1 Cilt	10.75
291	C. H. EPEN, Enerji Nakli Tesislerine Bağlı D. 1 Cilt	0.75
203	F. ÜNALAN, Elektroteknikte Ayar, 1 Cilt	3.75
TEZ	C. AYDOĞAN, Türkiye Asfalt Filiz Değerlendirilmesi, 1 Cilt	1.50
295	O. İKİZLİ, Genel Elektroteknik Dersleri (J. Fa1) 2 Cilt	6.50
300	T. ÖZKER, Elektrik Mühendisliğine İleri Matematik	1.75
302	T. ÖZKER, Fizik ve Mühendislikte Heaviside Oper. Hesabi	4.25
515	O. İKİZLİ, Cıva Buharlı Redresörler (2. Baskı)	13.—
317	H. DUMAN, Elek. Mak. Esas. Bir Giriş (Tükendi)	9.25
309	H. GÜR MEN, Genel Elektroteknik D.	3.—
Konf. 2.	M. ÜLGÜR, - E. ÜNALAN, Elek. End. Tatbikatı	2.—
TEZ	H. ÖNAL, Ölçü Transformatörleri (Tükendi)	2.35
323	F. TÜCEL, Dört Uçlular Teorisi	6.—
330	H. DUMAN, Elek. Mak. Kayıpları ve Teorisi 1 Cilt.	16.50
335	M. ÜLGÜR, Elektrikte Geçici Olaylar	12.—
336	N. SERDAROĞLU, Türk Kömürlerini Sınıflandırma Esası	2.25
337	N. SERDAROĞLU, Genel Kimya (Tükendi)	14.30
338	N. SERDAROĞLU, Plâstik Maddeler	6.25
TEZ	K. SARIOĞLU, Doğru Akım Makinalarında Komütasyon	3.—
Konf. 3	M. BAYRAM, Alternatif Akım Şebeke Mod.	0.75
Konf. 4	İ. GÖNENÇ, Muhtelif Konferanslar - M. BAYRAM - M. DİLEGE	1.05

346	C. AYDOĞAN - A. Y. GEYRAN, Elektro Kimya Tatbikatı	9.—
TEZ	K. SARIOĞLU, Doğru Akım Makinalarının Stabilitesi ve Geçici Rejimlerinin Etüdü	2.50
Konf. 5	İ.T.Ü. Elek. Fak. 1955-1956 Öğretim Yılı Konferansları	5.75
368	A. ATAMAN - T. ÖZKER, Çok Kısa Elektromagnetik Dalgalar	4.50
Konf. 6	Elektrik Fakültesi 1956-1957 Öğretim yılı Konferansları	7.50
Konf. 7	İ. GÖNENÇ, Elektrik Fakültesi Konferansları	2.—
375	İ. H. ÜN - ATA ÇORAKÇI, Fransızca Okuma Parçaları II	5.—
	Elek. Mak. Konstrüksiyon Resimleri (2. Baskı) M. BAYRAM	15.—
384	M.BAYRAM, Elektrik Tesisatı Dersleri (Tükendi) 1 Cilt	6.50
395	A. DALFES, Elektrik Ölçme Laboratuvarları Deneyleri	7.25
401	H. ÖNAL, Elektrotekniğe Giriş 1 (Tükendi)	9.25
405	H. ÖNAL, Elektrotekniğe Giriş II (Tükendi)	18.—
Dr. Tezi	İ. ÖZDEMİR, Raman Ham Petrolleri	3.—
418	A. ATAMAN, Çok Yüksek Frekans Tekniği D.	15.—
423	İ. GÖNENÇ, Elek. Sant. ve Şebek. F. II (Tükendi)	8.75
430	M. ÜLGER, Elektrikte Geçici Olaylar C. I	22.75
437	İ. HAMİT ÜN - ATA ÇORAKÇI, Fransızca Okuma Parçaları I	10.—
455	A. AKHUNLAR, Elektrotekniğin Esasları I	27.50
	İ.T.Ü. Elek. Fak. 1960-1961 Öğr. Yılı Kılavuzu	1.80
454	B. KARAFAKIOĞLU, Santrallerarası Trafik Hesabı	1.50
456	B. KARAFAKIOĞLU, Telefon komütasyonu Dersleri	17.—
461	A. ATAMAN, Elektrik Dalgalarının Temelleri	12.—
470	H. ÖNAL, Lineer Sistemlerde Geçici Olaylar	18.—
474	S. SALTAN, Elek. ve Magnetizmanın Matematik Teorisi	21.—
477	E. ÜNALAN, Alternatif Akım Makinalarının Teorisi	15.—
478	M. BAYRAM, Elektrik Hat. ve Şebekelerinin Hesapları	9.—
479	H. GÜRMENTEN, Dengesiz çok fazlı sistemlerin Simetrik Bileşenler ile Analizi	10.—
482	O. İKİZLİ, Elektrik Makinalarında dağılma, kayıplar ve Isınmanın Hesapları	5.—
481	T. BODUROĞLU, Transformatörler	5.—
483	M. ÜLGER, Elektrik Cihazları D. I (2. Baskı)	10.25
Dr. Tezi	E. KADIOĞLU, Türk Kömürlerinin Kimyasal Yapısı Hakkında Etüd.	5.25
499	T. BODUROĞLU, Elek. Mak. D. ru Akım Makin. (3. Baskı)	13.75
516	M. KÖKSAL, Dinamik Meteoroloji D. I	6.65
517	M. KÖKSAL, Dinamik Meteoroloji II	5.60
518	S. SALTAN, Elektrik ve Magnetizmanın Matematik Teorisi	15.20
521	Z. SÜDER, Telgraf Tekniği Cilt 1	10.75
492	M. ÜLGÜR, Servomekanizmaların Prensipleri	18.—
Konf. 8	Elek. Fak. 1957-1958 Öğretim Yılı Konferansları	7.30
Konf. 9	Elektrik Fakültesi Konferansları	8.50
531	O. İKİZLİ, Kollektörlü Alternatif Akım Makinaları	3.50
537	T. ÖZKER, Radyo Mühendisliğinde Ölç. (2. Baskı)	18.50
541	E. ÜNALAN, Elektrikle Enerji Nakli	13.—
542	M. DİLEGE, Yük. Gerilim Hatlarının Mekanik Hesabı	9.—

543.	F. UZGÖREN, İki İletkenli Transmisyon Hatları	9.—
544	M. BAYRAM, Elektrik Makinalarının Muayenesi II (2. Baskı) ...	9.—
546	M. BAYRAM, Elektrik Tesisatı D., C. (2. Baskı)	10.75
547.	E. ÜNALAN, Elektrikle Tahrik	9.—
548.	T. BODUROĞLU, Elektrik Makinalarının Muayenesi C. 1	
551	B. KARAFAKIOĞLU, Telefon ve Telgraf Ölç. D. C. 1 (2. Baskı) ...	17.50
555.	H. GÜRMEK, Elemanter Dalga Mekaniği	5.25
Konf. 9	N. KÜRKÇÜOĞLU - S. SALTAN, İ.T.Ü. Elek. Fak. Konferansları	7.75
588	S. ELBİ, Elek. Ölçü aletleri ve Ölçme Metod. C. 1 (2. Baskı) ...	34.60
589	M. ÜLGÜR, Doğru Akımla Cerde Elek. Donanımı	14.50
593	A. AKHUNLAR, Teorik Elektrotekniğe Giriş I (2. Baskı)	17.75
594	M. ÖZKAYA, Yük. Gerilim Tek. C-1 Kısım I, Gazlarda Deşarj Olayları	23.80
596.	M. K. SARIOĞLU, Doğru Akım Makin. Geçici Rejimleri	13.—
Konf. 10	Elek. Fak. Konferansları	6.50
Konf. 11	Elek. Fak. Konferansları - Renkli Televizyon	1.30
597.	T. BODUROĞLU, Elek. Mak. D.C. Ks. 1 (Teori, Hesap)	11.50
612	M. DİLEGE Yük. Ger. Hava Hat C. (3. Baskı)	11.50
615	A. AKHUNLAR, Elektromagnetik Alan Teorisi	25.50
618	H. GÜRMEK Elektrostatik Giriş	9.—
619	M. ÜLGÜR, Endüstride Elektrik Motorları	33.50
633	T. BODUROĞLU, Elektrik Ekonomisi	14.75
638	B. KARAFAKIOĞLU, Genel Komütasyon Elemanları	32.—
648	A. AKHUNLAR, Elektromagnetik Alan Teorisi II	14.50
653	T. ÖZKER, A. DALFES, H. ÖNAL, K. SARIOĞLU, İstatistiksel Uygulamalı Olasılıklar Hesabı	36.50
658	M. ÖZKAYA, Yüksek Gerilim Tekniğinde Ölçme	18.50
669	M. İNAN, Regülâtörler	12.—
255	A. AKHUNLAR, Teorik Elektrotekniğe Giriş II	2.75
672	H. ÖNAL, Elektrotekniğe Giriş, C. 1, 2. Bas.	15.—
675	H. ÖNAL, Elektrotekniğe Giriş C. IV, Elektromagnetizma ...	15.—
682	M. BAYRAM, Elektrik Santralleri ve Şebekeleri, Fa. III	13.50
Dr. Tezi	D. LEBLEBİCİ, Geciktirici Eleman Olarak Tranzistor Kullanan Dağılmış Sabiteli Amplifikatör	1.50
674	İ. GÖNENÇ, Elektrik Santralleri ve Şebekeleri, Fas. I, (3. Baskı)	15.—

NOT: 1 — Bu eserlerden almak isteyenler, İ.T.Ü. Kitap Satış Memurluğu Tak- sim - Taşkışla adresine müracaat etmelidirler.

2 — Posta ile gönderilmesi istenilen kitapların bedeli posta ücreti ile bir likte İ.T.Ü. Rektörlüğü Mezunlar Bürosuna havale edildiği takdirde, is- tenilen eser taahhütlü olarak gönderilir.

Def. No	Kit. No :	YAZARI	KİTABIN ADI	FIYATI
93			Prtaki Defter	1.50
363	Dr. Tez.	ŞEHİSUVAR ZEB.	İşaret Akım Diyaf. ile Dev. Teo.	3.50
355	Dr. Tez.		Anizotrop Dağılım Halinde Resmî Dairelerde İç Hiz. 5. Tertip Düstur	3.50
208				
326				
193	Dr. Tez.	N. TARKAN	Magnetik Devrelerde Doyma Te-sirleri	29.—
203	Dr. Tez.	E. ERİMER	Ayrı Deney Sonuçlarının Ayıklan-ması	
236	Dr. Tez.	M. ÜÇOLUK	Genişletilmiş Çekim Kuramında	9.—
300	Dr. Tez.	A. URAL	Cer Tekniğinde Kullanılan	9.50
308	Dr. Tez.	A. DERVİŞOĞLU	Aktif RLC Devrelerinde	3.60
256	Dr. Tez.	E. TÛTÛNCÛOĞLU	Elektronik Taramalı Dairesi Dizi-ler	10.—
248	Konf. 12	T. MENELİOĞLU	İ.T.Ü. Elek. Fak. Konferansları ...	3.90
306	689	T. ÖZKER	Elek. Müh. İleri Matematik	6.50
200	693	H. GÛRMEN	Genel Elektronik Dersleri	18.75
279	694	E. ÜNALAN	Elektrikle Tahrik 2. Baskı	17.50
354	695	H. ÖNAL	Elektrotekniğe Giriş Elektrokine	34.—
221	704	M. DALMAZ	Genel Meteoroloji I.	9.50
322	712	A. AKHUNLA R	Elektrik Alanlarına Giriş I	15.50
297	732	N. TANER	Hidrolik C. 4 (Hidroloji)	28.35
298	737	T. BODUROĞLU	Elektrik Makinaları Deneyleri ...	20.05
206	755	A. AKHUNLAR	Elektrik Alanlarına Giriş II ...	13.50
278	759	M. BAYRAM	Koruma Röleleri	3.80
287	774	M. KÖKSAL	Hava Analizi ve tahmini C. I. Kıs. I	18.25
286	775	M. ERKMEN	Hava Analizi ve Tahmini C. I Kıs II	18.50
301	784	H. ÖNAL	Lineer Sistemlerde Geçici Olaylar	32.25
302	786	M. ÜLGÛR	Servomekanizmanın Temelleri I.	20.10
304	793	M. DALMAZ	Genel Meteoroloji II	12.25
284	795	A. ÖZEMRE	Çağdaş Fiziğe Giriş (Çözümlü Prob)	9.50
327	806	K. SARIOĞLU	Elektrik Makinaları Temelleri I	8.50
324	807	T. BODUROĞLU	Elek. Makinaları Dersleri C. I, II	11.90
310	809	A. ÖZEMRE ÇAĞDAŞ	Fiziğe Giriş I	13.55
260	810	T. MENALİOĞLU	Elektrik Ölçme Problemleri	19.—
305	817	A. AKHUNLAR	Elek. Alanlarına Giriş C. I, 2. Bas.	20.—
316	818	O. İKİZLİ	Elektrotekniğin Esasa K. İ.	20.—
318	820	O. İKİZLİ	Kollektörlü Alternatif Akım Mak.	5.—
329	821	M. DİLEGE	Yük. Ger. Hava Hat. Mekanik He.	14.50
331	824	M. ÜLGER	Servomekanizmanın temelleri II	22.75
246	826	A. ÖZEMRE	Fizikte Matematik Metodları ...	18.80
336	836	E. ÜNALAN	Elek. Mak. Sargı ve Bunların Ya-pılımı	15.50
333	839	B. KARAFAKİOĞLU	Arabağlantılı Eşlenik Seçmeli ...	5.70
281	840	E. ÜNALAN	Elektroteknikte Otomatik Ayar	16.05

Def. No :	Kit No :	YAZARI	KİTABIN ADI	FİYATI
277	841	B. KARAFAKİOĞLU	Santrallar Arası Trafik Hesabı ...	3.50
345	859	M. İNAN	Orta Gerilim Şebekeleri II ...	17.75
343	861	M. BAYRAM	Elek. Tesisleri Labor. Deneyleri	7.25
347	862	M. BAYRAM	Elek. Santralları ve Şebeke B. II	15.50
349	863	M. ÖZKAYA	Yük. Ger. Tek. Deşarj Olayları ...	13.50
351	864	H. ÖNAL	Elektrotekniğe Giriş III (Elek. Dev.) ...	14.50
359	865	T. BODUROĞLU	Elek. Mak. Dersleri C. 4, K. 2 ...	26.50
356	867	K. SARIOĞLU	Elek. Mak. Temelleri II. S. M. ...	14.—
367	888	M. ESKENAZİ	Servomekanizmanın Prensipleri	32.10
369	910	M. ÜLGÜR	Elek. Mak. D. (Teori Hesap ve Konstrük) ...	5.30
371	904	T. BODUROĞLU		
373	915	M. BAYRAM	Senkronizasyon ...	

ODTÜ YAYINLARI

YAYIN NO :	YAYINLARIN ADI	YAZAR	FİYATI
—	Physics 106; Electricity and Magnetism Laboratory Instructios	ADNAN ŞAPLAKOĞLU	6.—
1	Nükleer Reaktörlerde Dengeli Rejimde Sıcaklık Dağılımı ve Isı Çekilmesi	SADIK KAKAÇ	6.50
24	Elektrik Enerji Şebekeleri Çözümlerinde Modern Metotlar.	BRIAN SCOTT, ORHAN TARKAN	24.—
25	The Properties of Bundle Conductors and the Electric Field Near the Systems	MUSTAFA PARLAR	17.—
27	Durum Denklemleri ile Elektrik Devrelerinin Analiz ve Sentezleri	MUSTAFA PARLAR, TARIK ÖZKER, YILMAZ TOKAT, DOĞAN ZEREN, AHMET DERVİZOĞLU	25.—
31	A Proposal for a New Hybrid Computer	YAKUP PAKER	55.—
35	Ideal Transformer Networks	DOĞAN ZEREN	20,—
41	Foundation of Passive Electrical Network Synthesis	YILMAZ TOKAT	

NOT : İstekler ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ KİTAPLIK ŞEFLİĞİ

İSTANBUL DEVLET MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK AKADEMİSİ YAYINLARI

SAYI	YAZAN	KİTAPIN ADI	FİYATI
42	KASAKTİN - PERAKALİN	Genel Elektroteknik, I, 1946	3.05
47	SADIK ERENGİL	Yük. Gerilimli Elek. Şebekeleri	2.80
54	KUHLMANN - A. BERKOL	Elektrik Makinelerinin Hesabı, 1-2 Bas. 1968	24.50
59	PUCHSTEİN - GÜR MEN	Alternatif Akım Mak. I, 1952 ...	3.25
62	SCHWAİGER - HALICIOĞLU	Elek. Motoru ile Tahrik, 1952 ...	0.85
77	B. TANSUĞ	Ölçme Bilgisi, 2-3, Bası. 1967 ...	13.10
85	ADNAN ERGENELİ	Elektroteknik I, 1962	15.—
85/1	ADNAN ERGENELİ	Elektronik Birinci Kitap, 1972 ...	16.40
85/2	ADNAN ERGENELİ	Elektronik İkinci Kitap	18.—
93	A. ERGENELİ	Elektronik II, 1967	21.10
98	KEMAL HALICI	Elek. Motoru ile Tahrik 1969 ...	25.80
100	(A) BURHAN DEMİRKUT	Elektrik Enerji Taşınması, 1971	38.—
103	KEMAL HALICI	Servomekanizma Teorisinin Esas- ları, 1971	8.70
104	ÇELİK AKTAŞ	Kararlı ve Geçici Rejimlerde Elek- trik Enerji Sistemlerindeki Arıza- ların Analizi	9.—

SATIŞ YERİ : Millî Eğitim Bakanlığı Yayınevleri.

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
İZMİR ŞUBESİ

V. Dönem Yönetim Kurulu
Çalışma Raporu

8 Ocak 1972 – 20 Ocak 1973

YÖNETİM KURULU ÇALIŞMALARI

Sayın Üyelerimiz

5. Genel Kurul tarafından 8 Ocak 1972 tarihinde görevlendirilen Yönetim Kurulumuz 10 Ocak 1972 tarihinde toplanarak aşağıdaki şekilde görev bölümü yapmış

ve bu dönemde gerçekleştirilen 32 toplantıya üyelerin katılma sayısı şöyle olmuştur :

Başkan	: Ergun ELGİN	(28)
Başkan Yrd.	: Yüksel LEVENDOĞLU	(31)
Sekreter Üye	: Altan BAŞARAN	(29)
Sayman Üye	: Onur TAŞKENT	(27)
Üye	: İsmail TOROS	(25)
Üye	: Şermi DOLMEN	(28)
Üye	: Erdoğan ŞAHİN	(27)

Yönetim Kurulumuz 16 Ocak 1972 tarihinde yapılan İstanbul Şubemiz 13 Genel Kuruluna katılarak İzmir Şubemizin geleceği ile ilgili çok önemli bir hususta; yani İstanbul Şubemizin bütçe fazlası gelirinin büyük bir kısmının İzmir Şubesine kat satın alınması için ayrılması konusunda temenni kararı alınması ve İstanbul Şubemizin bütçesinin yeniden buna uygun olarak düzenlenmesi büyük bir çaba harcanarak gerçekleştirilmiştir. Daha sonra 19 - 20 Şubat 1972 günleri Ankara'da yapılan Odamızın 18. Genel Kuruluna da katılan Yönetim Kurulumuz ve üyelerimizden bir kısmının çabalarıyla İzmir Şubemize bir kat satın alınması hususunda Genel Kurul'dan karar çıkartılarak senelerdir uğraşılan bu sorunun çözümlenmesi mümkün olmuştur. Diğer taraftan, bir dönem öncekinin aksine Oda Merkezi ile İstanbul ve İzmir Şubeleri arasında koordineli bir çalışma yapılması hususunda alınan karar ve bunun üç ayda birkesintisiz olarak yürütülmesi,

bu dönemde elektrik mühendisliği yönünden büyük aşamaların gerçekleştirilmesinde başlıca etken olmuştur.

Teknik Eleman-Teknik Hizmet- Personel Kanunu ve Uygulamaları

Şubemizin geçen yıl çalışma raporunda; Teknik elemanın Personel Kanunu kapsamına alınması, Teknik elemanı yalnız geçim sıkıntısı ile karşı karşıya getirmekle kalmıyacağı, onları yurt dışına göçe zorlayacağı, özel kesime iteceği veya pasif duruma düşüreceği iddia olunmuştur. Aradan geçen bir yıl bütün somut örnekleri ile bu iddiamızı haklı çıkarmıştır. Üyelerimizin çoğunluğunun çalıştığı genel Müdürloüklerden biri olan TEK (Türkiye Elektrik Kurumu) Genel Müdürlüğü, nün 1971 yılı faaliyet raporunda;

Taşra örgütünden ayrılan 57 Teknik Elemandan 31'inin mühendis, merkez örgütünden ayrılan 47 Teknik Elemandan 45'

inin mühendis, toplam olarak TEK'den ayrılan 104 Teknik elemandan 76'sının mühendis olduğu belirtilmektedir. Ayrıca idarî personelle birlikte işten ayrılanların ayrılış sebepleri şöyle sıralanmaktadır :

Askerlik	16
İstifa	120
	(61'i mühendis)
Ölüm	3
Emeklilik	26
Nakil	17
İşi terk	6
TOPLAM	188

Bu örnek diğer kamu kuruluşlarında örneğin Karayollarında da aynıdır. Yetişmiş elemanlar verdiklerinin değil karşılığını almak normal standartların çok altında yaşamaya ve dolayısıyla istifaya zorlanmışlardır.

Yine aynı faaliyet raporunda, Üretim Tesisleri Yatırımları yaklaşık olarak :

1966 da	60 milyon TL.
1967 de	85 » »
1968 de	180 » »
1969 da	395 » »
1970 de	650 » »

Tablodan da anlaşılacağı gibi yatırımlar hızlı bir çıkış göstermiş olmasına rağmen 1971 yılında 640 milyon TL. isna düşmüş olduğu görülmektedir.

İletim tesislerinde ise;

1966 yılı yatırımı	115 milyon TL.
1967 » »	150 » »
1968 » »	250 » »
1969 » »	350 » »
1970 » »	540 » » sına

doğru devamlı bir artış göstermişken, 1971 yılında 385 milyon TL. sına düşmüştür.

Birinci Beş Yıllık Plân döneminde 823 adet köyün elektriklenmesi öngörülmüş ve 810 adet köye enerji verilerek % 100'e yakın bir gerçekleşme temin edilebilmiştir. Ancak İkinci Beş Yıllık Plân döneminde

2277 köyün elektriklenmesi programlaştırılmışken 866 köy ışığa kavuşmuş ve gerçekleşme oranı % 38 civarında kalmıştır. İşte sayın üyelerimiz, devamlı ve hızlı artış gösteren bu yatırımların her zamandan çok daha hızlı artması gerekirken düşmesi, köy elektriklenmesi konusunda ancak ve ancak % 38'lik bir gerçekleşmeye ulaşılabilmesi bir rastlantı değildir. Personel Kanununun yürürlüğe girmesiyle Teknik Elemanların % 72,4'ünü oluşturan Kamu kesiminde çalışanların ücretlerinde % 61,8'nin azalma, % 15,32'sinin artma olmuş, % 17,9 unun gelirinde ise bir değişiklik olmamıştır.

Bunun yanında; resmî istatistiklere göre, 1963 yılından beri, hayat pahalılığı yüzde 100'den fazla artmasına rağmen Teknik Eleman ücretleri 1963 seviyesinde dondurulmuş, hatta yer yer bu seviyenin de altına düşürülmüştür. Bir yandan Teknik Elemanların bu yöndeki ekonomik istekleri, senelerden beri gelen bütün iktidarlarca, bütçede para yok gerekçesiyle devamlı olarak ertelenirken, öte yandan sadece 1970 senesi içinde sanayileşme ve kalkınma konusundaki teknik hizmetler için yerli teknik elemanlara ödenen ücret 237 milyon lirada kalırken, yabancılara ödenen ücret yaklaşık olarak bunun 5 misline ulaşmıştır.

Ve bu gerçek o kadar su yüzüne çıkmıştır ki, bir iktisadi devlet teşekkülü olan (TEK) in 1971 yılı faaliyet raporunda aynen «Bilim ve teknik kurallarının geçerli olduğu bir kalkınma düzeyinde, tüm yatırımları ancak ihtisas dallarında yetişmiş millî bir teknik kadro elinde gerçekleştirmek, toplumun bu konudaki amacına da uygun olarak Kurumun başlıca gayesidir. Ancak bu sayededir ki, Kurumun ve ülkenin endüstriyel bağımsızlığı artacak ve kurulacak tesislerin ekonomisi en etkili bir biçimde tesbit ve kontrol edilebilecektir. Geçmiş yıllarda ülkemizde yabancı proje şirketlerince görülen mühendislik hizmetlerine ödenen paraların büyük miktarlara eriştiği düşünülecek olursa, Kurumun kendi yatırımlarını gerçekleştire-

tirmek için tüm mühendislik hizmetlerinin yurt içinde yapılması gerektiği yolundaki kararın değeri daha iyi anlaşılır denilmektedir.

Bu yıl içinde gerçekleştirilen Teknik Eleman anketi sonuçları da görüşlerimizi doğrulamaktadır.

Teknik elemanların % 73'ünü oluşturan kısmı 1000-2500 TL. net ücret almakta, bunlardan % 75'i evli ve çocuk sahibi bulunmaktadır. Ve çalışan kesimin % 72'si yurt dışına göç etmek istemektedir. Özel ve kamu kesiminde çalışanların % 91,4'ü yabancı teknik hizmet ithaline karşı çıkmaktadır.

Bütün bu gerçekler bilinirken hâlâ yan ödemelerin çıkartılmaması ve hele verilecek yan ödemelerin geçim sıkıntısında bulunanları normal yaşama düzeyine ulaştırmayacak şekilde düzenlenmiş olmasını ve teknik hizmet ithalinde ısrar edilmesini anlamak mümkün değildir.

Geçen yılki çalışma raporumuzda yoluk konusuna değinmiş, bu ücretlerin yükseltilmesi zorunluğunu belirtmiştik. 1973 Bütçesinde bu konunun dikkate alındığını gazetelerden öğrenmiş bulunuyoruz. Ancak en düşük yolluğun 30 TL./gün olarak alınmasını hangi verilere göre saptadığını anlayamadığımız için komik bulduk, çünkü otel ücreti 4.— TL., bir öğün yemek 15.— TL. ve kahvaltı 5.— TL. olduğunda normal yolluğun 75.— TL. olması gerekmektedir.

Bunların sonucu olarak :

1. Uzun vadede yeni bir teknik personel kanunu çıkartılmalı ve teknik elemanların çalışma koşullarına uygun biçimde düzenlenmelidir. Bu kanun çıkartılırken ilgili meslek odaları ve teknik eleman örgütlerinin görüşleri mutlaka alınmalıdır. Her türlü yatırımın araştırma - projelendirme ve uygulaması kendi insan gücümüz ve teknik elemanlarımızla yapılmalıdır. Yabancılarla yeni anlaşmalar yapılmamalı, yapılanlar bozulmalıdır.

2. Kısa vadede yan ödemeler iktisadi devlet teşekküllerinde de derhal çıkartılmalıdır. Yan ödemeler bütünü ile bütün teknik elemanı içine almalı ve bugünkü hayat pahalılığını karşılayacak şekilde yapılmalıdır. Çünkü teknik eleman ücretlerinin 1963 seviyesinde dondurulduğu ve o tarihten bu yana geçinme endeksinin yüzde 100 oranında arttığı unutulmamalıdır.

3. Memur iken Personel Kanunu uygulanması ile karşılaşanların (Personel Kanunu ek geçici 2. maddesi gereğince intibakı yapılanlar) intibaklarının hâlâ düzeltilmemiş olmasının; böylesine adaletsiz bir durum için; bugün, yarın oyalaması ile zaman harcanmasının, şimdi de uygulamanın 1973 Martına ertelenmesinin şiddetli karşısındayız. Verilecek olan bağış değildir. Bir hatanın onarımıdır. Kimsenin lütfü da değildir. Bu nedenle eşitlik, geçmiş haklar da verilecek bir an önce mutlaka sağlanmalıdır.

4. Türkiye'de bazı örgüt ve kurumlarda yapılan iş değişmediği, örgütün ülkeye dağılımında bir değişiklik söz konusu olmadığı ve kişilerin görevleri de aynı kaldığı halde yeni yeni bazı isimler taşıyan görevler icat edilmiş ve bu yeni kadrolara hizmet ve sorumlulukları değişmeyen o kişiler getirilmişlerdir. Sonradan bu kadrolara yüksek derecede torba kadrolar verilerek teknik elemanların bir kısmı (o kadrolara atananlar) tatmin edilmek istenmiştir. Bu yeni bir ayrıcalık yaratmıştır. Çünkü bazı kuruluşlarda bu uygulama yapılmış, bazılarında hiç yapılmamıştır. Uygulama yapılan örgütte de bazılarında torba kadro verilmiş, bazılarında verilmemiştir. Örgütlerde torba kadrolardaki kadeem ilerlemesi bulunurken hizmet süreleri değişik şekilde hesaplanmış, dolayısıyla ayrı bir uygulama ortaya çıkmıştır. Bu uygulama bazı kurumların çalışmakta olan teknik elemanlarını ekonomik isteklerinin baskılarına dayanmıyarak bu yola saptıklarını açık olarak ortaya koymaktadır. Ancak bu, bugünlük bir tedbirdir ve içinde sakıncalarını da

getirmektedir. Torba kadrolar o kadrolara verildiğinde kişinin öz hakkı olmamaktadır. O kadroda bulunduğu sürece o kadroya verilen torba kadrodan faydalanamamaktadır. Bu nedenle çalışanlara ekonomik baskı yapmak olanağını doğurmaktadır. Yöneticiler; söylediklerimizden ötürü hiç bir sağlam temele dayanamayan, bir ulufe havası taşıyan ve teknik elemanların arasında yeniden ikilik çıkmasına neden olan böyle geçici bir tedbir yerine, bütün teknik elemanları içine alan (teknisyen, tekniker ve mühendisler) yasal haklar olarak saptanacak köklü tedbirlerin bir an önce alınmasına çalışmalıdırlar.

5. Ülkemizde bunlara bağlı olarak gelişen bir başka sorun teknik elemana, teknik hizmetlerin dışında hizmet gördürülmesidir. Arkadaşlarımızın çoğunun yakından bildiği ve devamlı şikâyetçi olduğu bu konuda başarı,

— Teknik hizmet ithaline karşı çıkmakla -ki çalışan teknik elemanların % 31,4'ü buna karşıdır.

— Genellikle yanlış uygulandığı açık olan istihdam politikasının değiştirilmesine çalışmakla sağlanacaktır.

Son olarak bu konuda şunu söylemek istiyoruz : Her türlü yatırımın ilk etüd ve fizibilite raporlarına esas olan çalışmalar için ödenen günlük yolluklar ülkemiz koşulları dikate alınarak ayarlanmalı ve en az günlük 75.— TL. olarak saptanmalıdır.

Elektrik Mühendisliği Hizmetlerindeki Aşamalar

Bir dönem önce 6785 sayılı İmar Kanunu'nun 4. maddesi uyarınca elektrik tesisat projelerinin mimari ve statik projelerle birlikte mahalli belediyelerce istenmesi kabul edilmiş ve yürürlüğe girmişti. Ancak yine aynı kanunun 1956 senesinden beri uygulanmayan 14. maddesine göre de belediye sınırları içinde inşa edilecek bütün yapıların mimari, statik ve beto-

narne tesisat, plân, proje resim ve hesaplarının mesleklerine göre mimar, mühendis, yüksek mimar ve yüksek mühendisler tarafından yapılması gerekiyordu. 1968 senesinde yürürlüğe giren «Yetkili Elektrikçiler Hakkındaki Yönetmelik» ise, elektrik tesisat işleri yapım ve bakımında çalışacak mühendisler dışındaki fen adamlarının yetki ve sorumluluklarını belirliyordu. Senelerden beri süregelen yanlış tatbikat neticesi görülmüştür ki, insanın günlük yaşantısı yönünden en önemli bir ihtiyaç haline gelmiş çeşitli elektrik tesisleri gerekli teknik standartlar ve yetkiye sahip kişilerce projelendirilip yapılmadıkça, ihtiyaç sahiplerinin hayatını daima tehdit edecek, ayrıca malzeme seçimindeki uygunsuzluklar yurt ekonomisine yük olacaktır. Aslında yukarıda anılan kanun ve yönetmelik bir bütün olarak düşünülen elektrik yapıtının gerçekleştirilmesinde bir nevi görev bölümü yapıyor; mimar ve mühendisler tarafından projelendirilmesi gereken tesislerin yapım ve bakım işlerinde sadece mimar ve mühendisler değil, belirlenen sınırlar içinde yine onların ayrılmaz bir parçası olarak düşünülmesi gereken fen adamlarının da görev alması kabul edilmiş oluyordu. İşte kanun ve onun önerisi ile hazırlanıp yürürlüğe giren yönetmeliğin tam tatbik edilmesi konusunda Oda Merkezi tarafından Belediyeler, Valilikler, Cumhuriyet Savcılıkları, İçişleri Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı katında sürdürülen çalışmalara paralel olarak yönetim kurulumuz İzmir ili dahilinde kanunun ilgili maddesinin tatbiki konusunda Belediye İmar Müdürlüğü ve ESHOT yetkilileri ile yapılan bir seri görüşmeden olumlu netice almış ve 1.7.1972 tarihinden itibaren :

1. Bütün elektrik projelerinin tasdiki için doğrudan doğruya ESHOT Umum Müdürlüğüne müracaat edileceği,

2. İnşaat, ek inşaat, kat ilâvesi ve tadilatlarla ait bilumum elektrik projelerinin elektrik mühendisleri tarafından müellif olarak tanzim ve imza edileceği,

Tatbikatçı (fenni mesul) olarak da mühendis ve yetki derecelerine göre teknisyenler tarafından imza edileceği ve odalardan belge getirecekleri,

3. ESHOT Umum Müdürlüğünce elektrik projelerinin tasdikinden sonra inşaat projeleri ile birlikte belediyeye müracaat edileceği kabul edilmiştir.

Bunun neticesi olarak :

a) Elektrik mühendisliği hizmetleri konusunda geniş bir çalışma sahası açılmış ve kamu sektöründe geçim sıkıntısı içinde çalışan üyelerimize yeni bir kesime geçebilmeleri için teşvik edici bir ortam yaratılmıştır.

b) İzmir Belediyesinden ruhsat alınabilmesi için yürütülen işlemlerde sıra değişikliği olmuş ve elektrik mühendisliği hizmeti birdenbire ön plâna çıkarak, Eshot tarafından elektrik projeleri tasdik edilmedikçe mimari, statik ve sıhhi tesisat projeleriyle ruhsat alınması imkânsız hale gelmiştir. Dolayısıyla meslek yönünden benliğimize kavuşmak yolunda çok mühim bir adım atılmıştır.

c) İzmir Belediyesinden ruhsat alınması için gerekli bütün elektrik tesisat projeleri Odamızdan ve vize edildiğinden gelirimiz büyük ölçüde artmış, buna bağlı olarak büro hizmetleri arttığından kadronun genişletilmesi yoluna gidilmiş ve işlerin yürütülmesi için araç ve gereç yönünden gerekli olanaklar sağlanmıştır. Bugün Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi kendi katında; kendi daktilo, hesap makinası, teksir makinası ve diğer yardımcı araçlarıyla büro hizmetlerini aksatmadan yürütmektedir.

d) Yepyeni ve çok önemli bir uygulama doğmuştur. Bu da «Fenni mesuliyet» uygulamasıdır. Bu döneme kadar sadece bir belge doldurulup imzalamaktan öteye gidemeyen bu uygulama, nihayet amaçlanan şekilde gerçekleştirilmiştir. Bugün için, mühendisler tarafından tanzim ve imza edilmiş elektrik tesisat projeleri, beraberrinde mühendis veya yetki derecesine göre

teknisyen tarafından fenni tatbikat mesuliyeti yüklenilmeden ESHOT İdaresi tarafından tasdik edilmemektedir.

e) Teknisyenler için yeni koşullar ortaya çıkmıştır. Bugüne kadar ilgililerin yürürlükte olan kanunun emrettiği yönde uygulama yapmamaları ve teknisyenlerin bu konuda kendilerini yönetenler tarafından aydınlatılmamaları, yetkili elektrikçiler yönetmeliğindeki tesis yapım sınırlarının, proje yapım sınırı olarak kabul ve tatbik edilmesine sebep olmuş ve böylece yanlış bir uygulama senelerdir süregelmiştir.

Yeni uygulamanın başlamasıyla teknisyenler proje yapım hakları elinden alınmış bir topluluk mizanesini yaratılmış ve yönetim kurulunun etkisiyle boykota varan tamamen hatalı bir yola girilmiştir. Yönetim Kurulumuz Teknisyenler Derneği Yönetim Kurulunu toplantıya çağırarak ilgili kanun ve yönetmelik maddelerini tek tek açıklamışsa da bir netice alınamamıştır. Aksine mühendis düşmanlığını işleyen, baştan aşağı hatalı ve seviyesiz bir yazının teknisyenlere dağıtılması üzerine harekete geçen Yönetim Kurulumuz; kendilerine yönetim kurulları tarafından kasıtlı olarak açıklanmadığına ve yanıltıldıklarına inandığımız hususlarda ayrıntılı bilgi veren bir yazı hazırlamış ve bu yazı adresleri tesbit edilebilen teknisyenlere yollanmıştır. Bugüne kadar hiç bir karşılığı olmadan büyük bir mesuliyet yüklenen teknisyenler, yeni tatbikatın uygulamaya konulmasıyla risklerinin karşılığını yeni bir gelir temin etmek suretiyle görebilecek olumlu bir seviyeye gelmişlerdir. Ve bu da haklarını gaspettiklerini ileri sürdükleri elektrik mühendisleri tarafından gerçekleştirilmiştir. Yönetim Kurulumuz, yukarıda anlatılan konularda çalışma yaparken, diğer taraftan mühendislik hizmetlerinin bölgemizde yaygınlaştırılmasını sağlamak amacıyla temsilcilikler konusunda yaptığı çalışmalar sonucu :

a) 7.3.1972 tarihinde üyemiz Şakir Ülkü'nün yönetiminde Muğla Temsilciliği,

6) 25.7.1972 tarihinde üyemiz Hasan Kurgun'un yönetiminde Denizli Temsilciliği faaliyete geçmiştir.

Ayrıca yine 25.7.1972 tarihinde üyemiz Suat Zileli'nin yönetiminde Aydın Temsilciliği tekrar aktif hale getirilmiştir.

Bu üyelerimiz kendi bölgelerinde aynen İzmir ilindeki tatbikatın yürürlüğe konulması hususunda çalışmaya başlamışlardır. Elde ettikleri sonuçlar Temsilciliklerin çalışma raporu kısmında ayrıntılı olarak görülecektir.

Halen Manisa ilinde bir temsilcilik kurulması için çalışma sürdürülmektedir.

Koordinasyon Toplantıları

Elektrik Mühendisliği hizmetlerinin yaygınlaştığı ve yurt çapında büyük önem kazandığı bir dönemde meslek sorunlarını halledebilmenin ancak Merkez ve Şubelerin tam bir dayanışma içinde olmasıyla mümkün olabileceği, bir dönem evvel İstanbul Şubesinin kısıtlı tutumu ve Merkez Yönetim Kurulunu ele geçirebilmek için oynanan çirkin oyunun nelere mal olduğu somut olarak belirince kesin olarak gerçeklik kazanıyordu... İşte bu nedenle, bir dönem öncesinin telâfisi ve çözüm bekleyen bir dizi sorununun ivedilikle halledilebilmesi için üç ayda bir periyodik olarak Merkez, İstanbul ve İzmir Şubeleri yönetim kurulları arasında toplantı yapılmasına karar verilmiştir. Bu toplantıların ilki 18-19 Mart 1972 tarihlerinde İzmir'de yapılarak daha sonra 10-11 Haziran 1972 tarihinde İstanbul, 9-10 Eylül tarihinde tekrar İzmir ve nihayet 23-24 Aralık 1972 tarihinde Ankara'da yapılan toplantılarda alınan kararlar neticesi:

1. Tüm elektrik tesisat projelerinin elektrik mühendislerince yapılması için 6785 sayılı kanununun 14. maddesinin verdiği hakka dayanılarak ilgili Bakanlıklar nezdinde gerekli çalışma yapılmış ve olumlu sonuç alınmıştır.

2. Bu çalışma ile paralel olarak yürütülen fenni tatbikat mesuliyetinin yürürlüğe konması İzmir ili için mümkün olmuştur.

3. 17. Genel Kurul'da SMM yönetmeliğinin kabul edilen değişikliğe uyularak SMM büroları kurulması ve tescili sağlanmıştır.

4. İzmir Şubemize kat satın alınması hususunda 17. Genel Kurul'da alınan karara uyularak bu önemli sorun ivedi olarak halledilmiş ve yeni kata taşınmamız mümkün olmuştur.

5. Çeşitli illerde değişik şekilde uygulanan vize ücretleri tarifesi terkedilerek bütün illerde tek tip tarife uygulanmaya başlanmıştır.

6. Oda hüviyet kartları daha fazla bilgi kapsar biçimde düzenlenmiştir.

7. «Televizyon El Kitabı» halkın da anlayabileceği şekilde bastırılarak piyasaya çıkarılmıştır.

8. Aralık ayında Ankara'da seri teknik konferanslar düzenlenmiştir.

9. 23 Aralık 1972 tarihinde Ankara'da meslekte 40. yılını dolduran üyelerimiz için çok başarılı olan bir jübile yapılmıştır.

S.M.M. Büroları

17. Genel Kurul'da SMM (Serbest Müşavir Mühendis) yönetmeliğinde yapılan bir değişiklikle SMM Büroları kurulması ve bunların Elektrik Mühendisleri Odası tarafından tescil edilmesi kabul edilmiştir. Bu yeni uygulamayla üyelerimiz:

a) Kamu sektöründe çalışanlar

b) Özel sektörde çalışanlar

c) Serbest Müşavir Mühendis olarak çalışanlar olmak üzere üç gruba ayrılmakta ve böylece bir nevi denge teessüs etmiş olmaktadır. Çünkü bu uygulama başlangıca kadar kamu sektöründe çalışan üyelerimiz proje yapamamakta, buna mukabil özel sektörde çalışanlar ise serbest

olarak proje yapabilmekte ve çift yönlü geliri olan bir grup niteliğine bürünmüş olmaktadır. İşte yeni uygulama bu denge durumu ortadan kaldırmış bulunmaktadır.

Bugüne kadar İzmir'de Şubemize müracaat ederek tescilini yaptıran SMM Bürosu sayısı 36'dır. Bu bürolar, E.M.O. SMM Yönetmeliği ve Asgari Ücret Yönetmeliğinin sınırladığı bir ortamda çalışma durumundadırlar. Bu 36 büro içinde devamlı olarak proje yapan ve Oda ile ilişkisini yakından devam ettirenlerin sayısı yaklaşık olarak 10 kadardır. Bu bürolara Elektrik Mühendisleri Odası kurulduğundan bu yana mühendislik hizmetleri yönünden en elverişli ortam sağlanmış ve bu ortam, kamu sektöründe geçim sıkıntısı içinde bulunan üyelerimiz için bir ümit ışığı olmuş ve bazı büyük ümitlerle serbest çalışma hayatına atılmışlardır.

Bugün İzmir Belediyesi İmar Müdürlüğüne ruhsat için müracaat edenlerin getirmek zorunda oldukları tüm elektrik tesisat projeleri az önce belirttiğimiz, sayısı yaklaşık olarak 10 olan büro arasında dağılmaktadır. Bu büroların sahipleri olan üyelerimizin proje bedeli ve fenni tatbikat mesuliyetini yüklenmesinin bedeli olarak müşteriden talep ettikleri ücretin alt limiti de yine yönetmelikle sınırlanmıştır. Piyasada ticaret hayatının normal icabı olan rekabetin teessüs edebilmesi için kendileri tarafından proje bedelinde %10 indirim yapabilme istekleri de olumlu karşılanmış ve kabul edilmiştir. Üyelerimizin beraber çalışmakta olduğu mimar, eline tasdikli elektrik tesisat projesi gelmeden ruhsat için müracaat edememekte ve bu nedenle elektrik mühendisinin gözünün içine bakar olmaktadır. Bu durum bir nevi elektrik mühendisliği hizmetinin özgürlüğe kavuşması demektir.

Bütün bu avantajlı koşullar ve olumlu ortama rağmen SMM üyelerimizin aşağıda sıralayacağımız hususlardaki davranışları üzüntü verici olmaktadır :

a) 10 kadar üyemiz ücret konusunda bir araya gelerek bir asgari müşterekte birleşme yerine; çok düşük fiatla proje yapıyor temasını işlemeyi ve devamlı olarak dolaylı şikâyet etmeyi tercih etmektedirler. Projelerin çok düşük fiatla yapıldığını iddia edenler bunu somut örneklerle ispat etmelidirler, aksine dayanışın bir değeri yoktur. Elektrik Mühendisleri Odasına gelen belgeler üzerinde yönetmeliğe uygun fiatlar bulunmaktadır. Gerçek fiatların başka türlü teşekkül ettirilerek kayıtlara geçirildiğini, bir elektrik mühendisinin böyle yollara tevessül edebileceğini yönetim kurulu olarak asla kabul etmiyoruz.

b) Bazı SMM bürolarının yönetmeliğin esaslarına uygun olarak oluşmamış olduğu iddiaları ortaya atılmıştır. Bunu tahkik etmek üzere yine üç SMM üyemizden oluşan bir komisyon kurulmuş ve bir rapor hazırlamaları istenmişti. Bu raporlardır hâlâ elimize geçmemiştir.

c) Yeni tatbikatla ilgili olarak SMM üyelerimize karşılaştıkları müşkülleri halledebilmeleri için devamlı olarak açıklayıcı yazılar gönderilmesine rağmen, bunları hiç okumadıkları odamıza gelen belgelerin hâlâ yanlış ve eksik doldurulmasından anlaşılmaktadır.

d) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 1327 sayılı kanunla değişik 28 maddesi ve iktisadî devlet teşekküllerindeki personel rejimini düzenleyen 440 sayılı kanuna göre memur statüsünde olan üyelerimizin mesai saati dışında da olsa ticarî faaliyette bulunabilme, yani proje yapabilme olanakları yoktur. Buna rağmen bu tip faaliyetlere rastlanmakta, bazı SMM üyelerimizin gerek hissi, gerekse başka nedenlerle bu projeleri imzalamakta sakınca görmemeleri, ifadesi güç bir durum yaratmaktadır. Kanımızca memur üyelerimizin davranışı belli bir sınırı aşmak ve SMM üyelerimizin de durumu kendi kendilerini baltalamak şeklinde nitelendirilebilir.

EMM üyelerimizin bir kısmının imzalarıyla şubemize aksettirilen proje ve fenni mesuliyet bedellerinin (1-7 daire arası) kademelendirilmesi, şantiye cereyan proje bedellerine açıklık getirilmesi ve ücretlerin yönetmelikte öngörülen seviyenin altına düşürülmemesi için alınması düşünülen tedbirler konusundaki önerileri Ankara'da son olarak yapılan koordinasyon toplantısına götürülmüş ve gerekli yönetmelik tadili hususunda Merkez tarafından çalışma yapılması temin edilmiştir.

Netice olarak meslekî sorunlarımızın hemen hemen tümünün çözümlendiği bir ortamda yeni bir tatbikatın neticesi olarak ortaya çıkabilecek pürüzlerin tam bir dayanışma içinde kolayca halledilebilmesi ve bir takım kısır çekişmelerle yeni sorunların ortaya çıkarılmaması başlıca dileğimizdir.

Şubemize Kat Satın Alınması

Geçen Genel Kurulda 1972 bütçesine dahil edilmiş olan İzmir Şubesi kat fonunu değerlendirmek amacıyla Yönetim Kurulu olarak Mart 1972'de şubemize bir daire satın almak üzere teşebbüse geçtik. Dileğimiz, paramızı en iyi şekilde değerlendirmek olduğundan, piyasa değeri artan ve üyelerimizin kolayca ulaşabilecekleri merkezî bir yerde daire satın almayı programladık ve çalışmalarımızı bu yönde yaptık.

1972 Nisan ayında (Birinci Kordon hariç) Gündoğdu ve Talâtpaşa Bulvarı civarında kaliteli bir apartman dairesinin metrekare fiyatı 1600-2000 TL. idi. Yaptığımız araştırma sonucu hepimizin bildiği gibi Talâtpaşa Bulvarı - Plevne Bulvarı kavşağındaki 200 metrekarelik daireyi, 25.4.1972 günü yaptığımız sözleşme ile Orhan Erdil firmasından 320.000.— TL. sına aldık. Şu anda bu dairenin piyasa bedelinin 400.000.— TL. civarında olması, paramızı iyi değerlendirdiğimizi doğrulamaktadır.

Odamızın tefrişi için eski eşyalarımızdan istifade ettik. Ancak, binamızı daha iyi dekore etmek için siz meslekdaşlarımızın da yardımlarını bekliyoruz.

Bu arada Şubemize ait katın satın alınmasında gerekli her türlü yardımı esirgemiyen 18. Genel Kurul Sayın üyelerine ve ayrıca sayın Merkez Yönetim Kurulu üleriyle İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu üyelerine teşekkür ederiz.

Odalar Arası Toplantılar

1972 yılı odalar arası toplantıların ilki İnşaat Mühendisleri Odasında yapılmış ve Sekreteryaya yönetim kurulumuzdan Onur Taşkent ile İnşaat Mühendisleri Odasından Mustafa Özyavuzgil seçilmişlerdir. Aynı toplantıda kurulun yıl içinde yapacağı toplantıların yerleri, tarih ve saatleri saptanmıştır.

Odalar arası kurul ikinci toplantıyı Odamızda, 3-4-5'inci toplantılarını da sırasıyla İnşaat Mühendisleri ve Kimya Mühendisleri Odalarında yürütmüştür. Kurul gündemlerine aşağıdaki maddeler alınmıştır :

1. Proje ve Fenni Mesuliyet konusunda SMM üyelerin asgarî ücretlere uymalarının temini,
2. Teknik personel yan ödemelerin biran önce çıkartılması için çalışma yapmak,
3. Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu Tasarısındaki 5/F maddesinin iptali için çalışma yapmak,
4. İzmir şehri içindeki yaygın bir şekilde bulunan Likit gaz imalâthane ve depolarının tehlike doğurduğundan şehir dışına kaldırılmalarının temini.

Proje ve fenni mesuliyet konusunda asgarî ücretlere uyulması hususu 2-3 ve 4'üncü toplantılarda ele alınmış ve aşağıda sayılan tedbirlere başvurulması uygun görülmüştür :

- a) Proje ve fenni mesuliyet bedellerinin mesuliyet belgelerine işlenmesi ve Odaca

bunun asgari ücrete uyup uymadığının kontrolünün yapılması.

b) Bu belgelerin icabında maliyeye bildirilmesi.

c) SMM üyelerin malî defterlerinin periyodik olarak Oda tarafından kontrolü.

d) SMM üyelerden, proje ve feni mesuliyet bedellerine ait fatura istemek.

a) ve b) maddeleri halen Odamızca tatbik edilmektedir c) ve d) maddelerindeki üyelerimizin defterlerini kontrol etmek ve ve fatura talep etmek Yönetim Kurulumuzca şimdilik uygun görülmemiş ve konunun Genel Kurula götürülmesine karar verilmiştir.

Teknik personel yan ödemeleri ve yabancı sermayeyi teşvik kanun tasarısının 5/f maddesi hakkında Odalar arası kurul, Makina Mühendisleri Odasında bir basın toplantısı yapmış ve bu toplantıda kurul sözcülüğünü Yönetim Kurulu Başkanımız Ergun Elgin yapmıştır. Basın toplantısında teknik personelin durumu ele alınmış, yeni bir teknik personel kanunu çıkarılması gerektiği dile getirilmiş ve bu kanun çıkarılıncaya kadar ivedilikle yan ödemelerin verilmesi istenmiştir. Basın toplantısının teknik personelle ilgili önemli bir yanı da Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu tasarısının 5/f maddesinin eleştirilmesi ve maddenin tasarıdan kaldırılmasının istenmesi olmuştur. Adı geçen tasarının 5/f maddesi aynen şöyle demektir: «Genel teşvik tablosunun bir ve ikinci derecelerindeki yerli teşebbüsler, istihdam ettikleri yerli personel sayısının % 5'i oranından fazla olmamak üzere yabancı uyruklu teknik personeli, bu kanunda adı geçen mercilerden ayrı bir izne tâbi olmaksızın istihdam edebilirler ve bunlarla ilgili harcamalar gelir ve kurumlar vergisi matrahundan bir kat fazlası ile indirilir.»

Yukarıda açıkça görüldüğü gibi bu tasarı aynen kanunlaşırca ülkemizde yeni yatırım ve işletmelerinde sermaye sahiplerince yabancı teknik personel çalıştırmak

çok daha avantajlı olacaktır. Bu konu ayrıntılı bir şekilde ortaya konulmuş ve adı geçen maddenin tasarıdan kaldırılması istenmiştir.

Odalar arası kurul çalışmalarının 1973 yılında daha verimli olmasını dileriz.

Enerji Konusunda Görüşümüz

Son günlerde basında ve kamu oyunda yurdumuzun elektrik enerjisi sorunu bir tartışma konusu haline getirilmiştir. Bilimsel olmaktan uzak yöntemlerle incelenen bu konuda, kimi çevreler karamsar bir hava yaratıp kamu oyunu yanıltmak ve sorunu yanlış çözüm yollarına yöneltmeyi amaçlamaktadırlar. Böyle bir ortamda Elektrik Mühendisleri olarak kendimizi, bu sorunun açıklığa kavuşturulması yönünde görevli sayıyor ve düşüncemizi açıklamak gereğini duyuyoruz.

Elektrik enerjisi, genel enerji sorunundan bağımsız olarak ele alınmaz. Bilindiği gibi elektrik enerjisi, birincil enerji diye adlandırılan taş kömürü, linyit gibi katı yakıtlarla, petrol ürünleri, hidroelektrik potansiyel ve nükleer enerji kaynaklarından üretilir. Bu nedenle, elektrik enerjisinden önce bu kaynaklar üzerinde uygulanan politika ele alınmalı ve kaynakların kullanımındaki seçim doğru olarak saptanmalıdır.

Ülkemizde geniş stokları bulunan linyit kömürünün elektrik enerjisi üretimindeki payı 1962 yılında % 16.8 iken bu değer 1967'de % 16.6'ya, 1972'de ise % 13.7'ye düşmüş; buna karşılık petrol ürünlerinin payı 1962 de % 7.6 dan 1967 de % 25.1'e, 1972'de ise % 39.8'e çıkmıştır. Yerli ham petrol üretimi; tüketimin ancak % 40'ını karşılamakta ve ihtiyacın geri kalan kısmı olan % 60'ı ithal edilme zorunluluğundadır. Petrol üretimine enerji sorunu açısından bakıldığında, enerji açığını petrole kapatma politikası, elektrik enerjisini güvenilir olmaktan çıkaracak ve dışa bağımlı kılacaktır. Aynı zamanda, ihracat gelirimizin büyük bir kısmını daha faydalı alanlarda kullanmak olanağını ortadan kaldıracaktır.

Hidrolik potansiyel yönünden ise durum, oldukça ilginçtir. Avrupa'da hidrolik potansiyel bakımından 5'inci sırayı alan Türkiye, bu potansiyelden yararlanmada son sıralarda bulunmaktadır : 22 yıl sonra bugünkü düzeyine ulaşacağımız iddia edilen İtalya, yılda 76 milyar kilowatt saatlik hidrolik potansiyelin % 57,6 sından fiilen yararlanmaktadır. Yılda 70 milyar kilowatt saatlik hidrolik potansiyele sahip ülkemizde ise, bu potansiyelden yararlanma oranı 1962 de % 2,1, 1967'de % 3,5 ve 1972'de % 3,7 gibi çok düşük değerlerde seyretmektedir. Elektrik enerjisi kalkınma zorunluluğunda olan ülkemizde alt yapı niteliğinde, sanayi ve tarım gelişmelerinin ana sektörüdür. Bu nedenle elektrik enerjisinde ana ilkeler, bu enerjinin ucuz, sürekli, kaliteli ve güvenilir tarzda üretilmesidir. Bu ilkelerin sağlanabilmesi için önerilerimiz ise :

1. Birincil enerji kaynaklarımızdan olan petrolde; araştırma, iletme, arıtma ve dağıtma ile, linyitte tüm yatakların işletilmesi devlet eliyle yapılmalıdır. Hidrolik potansiyelin değerlendirilmesi çok uzun senelere varan ön çalışmayı gerektirdiğinden (Örneğin : Keban'da bu çalışma süresi az tutulmuştur) elektrik enerjisine temel olan birincil kaynak özellikle ve öncelikle linyit olmalıdır.

2. Yurdumuzda enterkonnekte sistem geliştirilmiş olduğundan ve zorunlu olarak gelecekte daha da genişletilmesi plânlanmış olduğundan verimli bir işletme sağlayabilmek için, her nevi üretim santralleri ile iletim ve dağıtım tesislerinin yapımı ve işletilmesi Türkiye Elektrik Kurumu tarafından yapılmalıdır.

3. DSİ'nin hizmetlerindeki temel amaç sulama ve taşkın önleme olduğundan, enerji üretimi için, ele alınacak hidrolik tesislerin etüd ve yapımı, esas amacı elektrik enerjisi üretmek olan TEK'e devredilmeli ve bu nedenle TEK kanununda gerekli değişiklik yapılmalıdır.

4. Araştırma, projelendirme, tesis yapımı hizmetleri özkaynaklarımıza dayandı-

rılmalıdır. Bunun sağlanması için öncelikle, uygarlık düzeyine ulaşmada gücü inkâr edilemeyen teknik elemanların, sosyal ve ekonomik sıkıntıları zaman geçirilmeden en olumlu biçimde çözüme ulaştırılmalıdır.

SONUÇ

Buraya kadar özet olarak sizlere çalışmalarımızı aktardık. Görülüyor ki, Elektrik Mühendisliği hizmetleri bu yıl yurt alanına daha çok yayılmıştır. Ülkemiz kalkınmak zorundadır ve bu hizmetler her geçen yıl daha da artacaktır. Dileğimiz; bu hizmetlerin yukarıda da değindiğimiz gibi, milli kadrolarla görülmesi, ister kamu ve isterse özel kesimde olsun görevli teknik elemanların emeğinin karşılığını mutlaka almalarıdır.

Genellikle elektrik mühendisi dalında ve özel kesimde kanun ve yönetmeliklerin bizlere verdiği hak ve yetkinin yeni yeni kullanılmaya başlandığı bu dönemde; halkımızın hizmetinde olduğumuzu ve aldığımız her kuruşun bir emek karşılığı olması lâzım geldiği bilinci ile sorumluluğumuzu unutmamalıyız.

Bir kamu kuruluşu olan Odamız, yurt çıkarlarını korumakla yükümlüdür. Kendisine bu görev kanunla verilmiştir. Bu görüşle hareket eden Odamız, 16 uzmandan oluşan bir komisyona, 1965 yılında günün önemli konusu olan «Keban» yatırımını projesini incelettirmiştir. Komisyon çoğunluğunun raporunda; (Elektrik Mühendisliği aylık yayın organında -Haziran 1965- yayınlanmıştır), Keban'ın fizibilite raporunun yanlış verilere dayandığı, ğı, ekonomimizi ters yönde etkileyeceği ve bütünü ile yurt çıkarlarına uygun olmadığını belirtmekteydi. Bu uyarı hiç bir fayda getirmedi. Keban'ın fizibilite raporu 1971 yılında enerji üreteceği esasına dayanıyordu. 1971 yılında durum tekrar ilgililere ve kamu oyuna duyuruldu. (Elektrik Mühendisliği aylık yayın organı, Şubat 1971 sayısı). Bu konudaki haklılığımız belgeleri ile ortadadır.

Konu aslında uzun ve detaylıdır. Burada amacımız bir hatırlatma yapmak ve su yüzüne çıkmış bulunan enerji politikasının yanlışlığını 1965 de görmüş olduğumuzu belirtmek ve eğer bu konuda bir sorumlu aranıyorsa, bunun uyarılarımıza kulak asmayan ilgililer olduğunu söylemektir.

Odamız bundan böyle de yurt çıkarları söz konusu olduğunda hiç çekinmeden görevini yerine getirecektir. Ancak kamu kuruluşu olarak, elektrik mühendisliği ile ilgili yatırımlarda yapılacak bütün çalışmalara ve karar verecek topluluklara katılmamız sağlanmalıdır. Aslında Keban konusundaki tutarlı ve yurt çıkarlarımıza uygun davranışımız dikkate alındığında, bu isteğin bizim hakkımız olması lâzım gelir.

Saygılarımızla...

Ergun Elgin
(Başkan)

Yüksel Levendoğlu
(Başkan Yardımcısı)

Onur Taşkent
(Sayman Üye)

Altan Başaran
(Yazman Üye)

Şermi Dolmen
(Üye)

İsmailToros
(Üye)

Erdoğan Şahin
(Üye)

İZMİR ŞUBESİ 1973 YILI BÜTÇE TASARISI GEREKÇESİ

Yeni yıl bütçemiz 127.358.35 TL. olarak saptanmıştır.

1. GELİRLER TAHMİNİ

1973 yılı İzmir Şubesi gelirleri tahmin edilirken, 1972 tatbikatında İzmir Belediyesinde İmar Kanununa göre proje ve fenî mesuliyet aranmaya başlanması ve bu tatbikatın Şubemize gelir bakımından bir

artış kaydetmesi göz önünde tutularak 1973 yılı Şube öz gelirinin $12 \times 9.500 = 114.000$.— TL. olacağı tahmin edilmiştir. Tasarlanan 1973 yılı bütçesinde Şubemiz gelirleri, giderlerimizi karşıladığı görülmüş ve bu yıla mahsus olmak şartıyla Merkez tahsisatı olarak Şubemize gönderilmesi gereken meblâğ 1.— TL. olarak gösterilmiştir.

2. GİDERLER TAHMİNİ

a) Personel giderleri geçen dönem 49.950.- TL. iken, 86.680.- TL. olarak tahmin edilmiştir. Bu artışa sebep geçen yıllara nazaran iş kapasitesinin artması ve Şubemize bir personel daha tutulması zorunluğunun doğmasıdır. Merkez ve diğer şubelerle birliği sağlamak için huzur hakları ve vazifeli üye ücretleri de o seviyeye getirilmiştir.

b) Büro giderleri geçen dönem 32.621 TL. iken bu yıl 26.501 TL. olarak tahmin edilmiştir. Fasil olarak bir azalma görülmesinin nedeni Oda kirasının kalkması, bunun yerine bina vergisinin girmesidir. Madde olarak ise, Şubemiz iş hacminin artması nedeniyle 1, 2, 3 ve 4 üncü maddeler geçen yıl tatbikatı göz önünde tutularak arttırılmıştır. Bu fasılda görülen demirbaş giderleri; ihtiyacımızın daha yüksek olmasına rağmen 10.000.— TL. olarak gösterilmiştir. Satın aldığımız yeni dairemizi kapsayan binanın tümünün tamamlanması 1974 yazın'da olacağı ve bina tamamlandıktan sonra daha geniş bir tefriş işine girilmesi Yönetim Kurulumuzca saptanmış olup, 1973 yılı için bu meblâğ ve müesseselerden alınacak teberru ile yetinilmesi tasarlanmıştır.

c) Diğer giderler geçen dönem 7.339.— TL. iken bu yıl 8.177.35 TL. olarak tahmin edilmiştir. 1972 yılı ile 1973 arasında büyük bir fark olmadığı, 1972 yılı tatbikatından da anlaşılmaktadır.

d) Genel kurul giderleri ise 1972 yılı bütçesinin aynı olarak muhafaza edilmiştir.

CETVEL NO : 1

31.12.1972 TARİHİ İTİBARIYLA GELİRLER BİLANÇOSU

Fasıl I. MERKEZ TAHSİLÂTI

Madde Nev'i

	<u>Miktar</u>
1 Üye kayıt ücreti	180.— TL.
2 Üye aidatları	6.979.— TL.
3 Hüviyet cüzdanı ücretleri	65.— TL.
4 Yönetmelik ve kitap satış ücreti	1.485.50 TL.
5 Yabancı uyruklu müh. % 0,5 leri	—
6 S.M.M. kayıt ve aidat ücretleri	930.— TL.
7 S.M.M. büro tescil ücretleri	10.800.— TL.
8 Ölüm yardım sandığı aidatı	50.— TL.
9 Mecmua abone ücreti	60.— TL.
10 Mecmua ilân geliri	2.400.— TL.
11 Kalite belgesi geliri	—
12 Jübile geliri	1.600.— TL.
13 Şube öz geliri % 20 si	18.156.91 TL.
	<u>42.706.41 TL.</u>

Fasıl II. 1972 ŞUBE ÖZ GELİR-GİDER FARKI 72.627.65 TL.

Fasıl III. 1972 YILI ŞUBE ÖZ GELİRLERİ

Madde Nev'i

	<u>Miktar</u>
1 Proje vize ücretleri	62.563.50 TL.
2 Fennî mesuliyet vize ücretleri	23.074.— TL.
3 Belge ücreti	700.— TL.
4 Tip sözleşme onayı	187.50 TL.
5 Telefon geliri	172.— TL.
6 Banka faizleri	91.61 TL.
7 Ekspertiz gelirleri	—
8 Basılı evrak geliri	2.854.50 TL.
9 Lokal geliri	361.45 TL.
10 Teberru	500.— TL.
11 Kitap satışı	280.— TL.
12 Sosyal faaliyet geliri	—

Y e k û n 90.784.56 TL.

% 20 Merkez Tahsisatı 18.156.91 TL.

1972 Şube Geliri 72.627.65 TL.

Fasıl IV. 1972 YILI GELİRLER TOPLAMI

Madde Nev'i

	<u>Miktar</u>
1 Merkez tahsilâtı	42.706.41 TL.
2 Şube öz geliri	72.627.65 TL.
3 İstanbul Şubesinde gelen	39.981.25 TL.
4 İstanbul Şubesi yayım satışı	465.— TL.
5 Genel Merkezden gelen	39.500.— TL.
6 Geçen yıldan (1971) devreden	4.271.42 TL.

Y e k û n 199.551.73 TL.

31.12.1972 TARİHİ İTİBARIYLA GİDER BİLANÇOSU

Fasıl	Nev'i	Bütçe	Harcama	Fark
I	PERSONEL GİDERLERİ	49.950.—	56.524.82	— 6.574.82
1	Huzur hakları	5.500.—	7.820.—	— 2.320.—
2	Vazifeli üye ücretleri	7.800.—	7.800.—	—
3	Personel ücretleri	27.650.—	33.291.55	— 5.641.55
4	Yolluklar	5.000.—	4.580.15	+ 419.85
5	Tazminatlar	500.—	—	+ 500.—
6	Sigorta primleri Oda hissesi	3.000.—	3.033.12	— 33.12
7	Tetkik ve müşavere	500.—	—	+ 500.—
II	BÜRO GİDERLERİ	32.651.—	33.755.47	— 1.104.47
1	Kırtasiye ve matbu evrak	1.750.—	5.385.—	— 3.635.—
2	Pul giderleri, damga pulu	750.—	1.334.90	— 584.90
3	PTT	2.000.—	3.980.65	— 1.980.65
4	Aydınlatma, su, gaz, ısıtma	2.500.—	2.661.92	— 161.92
5	Temsil giderleri	1.—	—	+ 1.—
6	Oda bina kirası	15.000.—	10.000.—	+ 5.000.—
7	Nakliyat	300.—	355.50	— 55.50
8	Tamiratlar	350.—	—	+ 350.—
9	Demirbaşlar	10.000.—	10.037.50	— 37.50
III	DiĞER GİDERLER	7.399.—	7.249.25	+ 149.75
1	Harç, noter, mahkeme giderleri	100.—	10.—	+ 90.—
2	Üye ve şahıslara yardım	1.—	—	+ 1.—
3	Kitap, broşür, ajanda bas. telif hk.	1.—	—	+ 1.—
4	İlan giderleri	1.250.—	350.—	+ 900.—
5	Abone, kitap satın alma	1.000.—	945.50	+ 54.50
6	Banka giderleri	100.—	91.50	+ 8.50
7	Lokal ve ağırlama giderleri	250.—	1.634.50	— 1.384.50
8	Odalararası çalışma giderleri	500.—	—	+ 500.—
9	Müteferrik	4.197.—	4.217.75	— 20.75
IV	Genel Kurul Giderleri	6.000.—	4.501.75	+ 1.498.25
1	Şube genel kurul giderleri	1.000.—	297.75	+ 702.25
2	Oda genel kurula iştirak giderleri	5.000.—	4.204.—	+ 796.—
	Y e k ü n	96.000.—	102.031.29	— 6.031.29
	Merkez adına yapılan harcama		41.010.—	
	Merkeze gönderilen		42.688.09	
	İstanbul Şb.'sine gönderilen (Kitap satışı)		465.—	
Genel Yekûn			186.194.38	

31.12.1972 TARİHİ İTİBARIYLA E.M.O. İZMİR ŞUBESİ BİLANÇOSU

GELİRLER

Makbuz karşılığı gelir	113.578,45
Banka gelirleri	2.129.—
Merkez'den gelen	39.500.—
İstanbul Şubesinden gelen	39.981,25
1971 den devreden	4.363,03
— Kasa	656,66
— Bankalar	3.647,76
— Faizler	91,61
	<u>199.551,73</u>
	<u>199.551,73</u>

GİDERLER

Fatura karşılığı gider	102.031,29
Merkez'e gönderilen	42.688,09
Merkez adına yapılan ödeme	41.010.—
İstanbul Şubesine gönderilen	465.—
	<u>186.194,38</u>
Kasa	960,99
Temsilcilikler (Avans)	1.104,80
Bankalar	11.291,56
	<u>199.551,73</u>

EMO İzmir Şubesi 1973 Yılı Bütçe Tasarısı

1973 GELİRLER TAHMİNİ

I Merkez tahsisatı	1.— TL.
II 1973 yılı Şube öz geliri	114.000.— TL.
III Kasa	2.065,79 TL.
a) Kasa	906,99
b) Muğla Temsilciliği avans miktarı	156,55
c) Denizli Temsilciliği avans miktarı	448,25
d) Aydın Temsilciliği avans miktarı	500.—
IV Banka	11.291,56 TL.
a) Etibank	2.774,67
b) Ziraat Bankası	279,35
c) Öğretmenler Bankası	8.237,54
	<u>127.358,35 TL.</u>
	Toplam 127.358,35 TL.

1973 YILI GİDERLER TAHMİNİ

Fasıl	Nev'i	1972 Bütçesi	1972 Gideri	1973 Tahmini
I	PERSONEL GİDERLERİ	49.950.—	56.524.82	86.680.—
1	Huzur hakları	5.500.—	7.820.—	10.080.—
2	Vazifeli üye ücretleri	7.800.—	7.800.—	13.000.—
3	Personel ücretleri	27.650.—	33.291.55	52.200.—
4	Yolluklar	5.000.—	4.580.15	5.000.—
5	Tazminatlar	500.—	—	500.—
6	Sigorta primleri Oda hissesi	3.000.—	3.033.12	5.400.—
7	Tetkik ve müşavere	500.—	—	500.—
II	BÜRO GİDERLERİ	32.651.—	33.755.47	26.501.—
1	Kırtasiye ve matbu evrak	1.750.—	5.385.—	5.000.—
2	Pul giderleri, damga pulu	750.—	1.334.90	1.500.—
3	PTT	2.000.—	3.980.65	4.500.—
4	Aydınlatma, su, gaz, ısıtma	2.500.—	2.661.92	3.000.—
5	Temsil giderleri	1.—	—	1.—
6	Oda bina masrafları	15.000.—	10.000.—	2.000.—
7	Nakliyat	300.—	355.50	300.—
8	Tamiratlar	350.—	—	200.—
9	Demirbaşlar	10.000.—	10.037.50	10.000.—
III	DİĞER GİDERLER	7.399.—	7.249.25	8.177.35
1	Harç, noter, mahkeme giderleri	100.—	10.—	100.—
2	Üye ve şahıslara yardım	1.—	—	1.—
3	Kitap, broşür, ajanda bas. telif hk.	1.—	—	1.—
4	İlân giderleri	1.250.—	350.—	1.500.—
5	Abone, kitap satın alma	1.000.—	945.50	1.000.—
6	Banka giderleri	100.—	91.50	100.—
7	Lokal ve ağırlama giderleri	250.—	1.634.50	500.—
8	Odalararası çalışma giderleri	500.—	—	500.—
9	Müteferrik	4.197.—	4.217.75	4.475.35
IV	GENEL KURUL GİDERLERİ	6.000.—	4.501.75	6.000.—
1	Şube genel kurul giderleri	1.000.—	297.75	1.000.—
2	Oda genel kurula iştirak giderleri	5.000.—	4.204.—	5.000.—
Y e k ü n				127.358.35

EMO İzmir Şubesi Denetim Kurulu Raporu

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi 1.1.1972 - 31.12.1972 tarihleri arasında tarafımızdan denetlenmiştir.

Denetimimiz aşağıdaki gösterilen dökümanlarla olurlarınıza arz olunur.

a) Şube gelirleri :

1359—1950 No.lu makbuzlarla
2001—3297 No.lu makbuzlarla
4901—4911 No.lu makbuzlarla
4951 No.lu makbuzlarla

Makbuz karşılığı toplam	113.578.45 TL.
Banka gelirleri	2.129.— TL.
Merkez'den gelen	39.500.— TL.
Merkez adına İst. Şb'den gelen	39.981.25 TL.
1971 senesinden devrolan	4.363.03 TL.
1972 Toplam geliri	199.551.73 TL.

b) Şube giderleri :

Fatura karşılığı gider
Merkez'e gönderilen
Merkez adına yapılan ödeme
İstanbul Şubesine gönderilen

Toplam

Kasa	960.— TL.
Temsilciliklerdeki avans	1.104.80 TL.
Banka mevcudu	11.291.56 TL.
1972 Toplam Giderleri	199.551.73 TL.

1972 yılı bütçesi 96.000.— TL. olarak genel kurulda onaylanmış olup, 1972 yılı fiilî harcama durumu 6.031.29 TL. fazlalığı ile 102.031.29 TL. olarak gerçekleşmiştir. 96.000.— TL. olarak onaylanmış bütçenin, 1972 fiilî harcamalarında yetiyeceği ve tahminî 1972 yılı bütçesinin taslağı Odamız Yönetim Kurulunca hazırlanıp E.M.O. Genel Merkeze gönderilmiş ve genel merkezin 22.12.1972 tarih ve 1412/31 sayılı yazısında belirtilen 13.12.1972 tarih ve 51 sayılı oturumunda, gön-

derilen tahminî 1972 yılı bütçe taslağının tasdik edildiği dosyadaki evraklardan öğrenilmiştir.

Böylece 1972 yılı bütçesi ile 1972 fiilî bütçesi arasındaki 6.031.29 TL.lık fark genel merkezin onayı ile yapılmıştır.

1973 yılı bütçesi 1972 yılı fiilî harcamaları göz önüne alınarak yapılmış olup, Gelir-Gider defteri, muhasebe yönetmeliğine uygun olarak tutulmuştur.

Yönetim Kurulunun olurlarınıza sunarız.

Erdem Gülmezoğlu
Denetmen

Suat Şerif Eken
Denetmen

Tuncer Soner
Denetmen

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

İzmir Şubesinin 1972 Yılı Denetleme Raporu

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANLIĞINA;

Odamız İzmir Şubesi 1972 yılı denetlemesi 5.1.1973 tarihlerinde yapılmış olup düzenlenen rapor ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ve rica ederiz.

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi 1.1.1972 — 31.12.1972 tarihleri arasındaki dönemi kapsayacak şekilde 5.1.1973 günü denetlenmiştir.

11.12.1972 tarihine göre Şubenin gelir-der hesapları aşağıya çıkarılmıştır.

GELİRLER

1) 1971 den devreden gelir	4.271.42
2) Merkez adına tahsilat	24.549.50
3) Şube adına tahsilat	90.784.56
4) Merkezden gönderilen	39.981.25
5) İstanbul'dan gönderilen	39.981.25
	199.086.73

GİDERLER

1) Personel Giderleri	56.524.82
2) Büro Giderleri	33.755.47
3) Diğer giderler	7.249.25
4) Genel Kurul giderleri	4.501.75
5) Merkez adına harcama	41.010.00
6) Merkeze gönderilen	42.688.09
7) Kasa da	960.99
8) Temsilcilikler (avars)	1.104.80
9) Bankalar	11.291.56

199.086.73

2. 1.1972 — 31.12.1972 tarihleri arasında 1358 - 1950, 2001 - 3297; 4901 - 4911, 4951 numaralı makbuzlarla gelir tahsil edilmiş ve usulüne uygun olarak işlenmiş olduğu görülmüştür.

3. Denetlemede gelir-gider hesaplarına ait makbuzlar ile gerekli defter ve belgelerin düzenli olarak işlendiği ve gereği gibi tutulduğu tesbit edilmiştir.

4. EMO İzmir Şubesi 1972 yılı bütçe gelirleri 18. Genel Kurulda 56.000.— TL. öngörülmüş olmasına karşı % 100 ü aşkın bir artışla 115.334.06 TL'na ulaşmış olduğu memnuniyetle görülmüştür.

SONUÇ

İzmir Şubemizin günlük para hareketi yükselmiş olduğundan, para tahsilatı ile görevli kişilerin sebep olabilecekleri para kaybı kendilerine ödettirileceğine göre, bu personele kasa tazminatı ödenmesi uygun olacağı kanısına varılmıştır

izmir Şubesinin 1972 yılında öngörülen üzerinde gelir sağlamış bulunmasından dolayı çalışmalarını takdire değer gördüğümüzü ve şube olarak ibralarını uygun bulduğumuzu bildirir rapordur.

Merkez Deneticileri

Lütfü Akkan

Nevzat Yıldırım